cul unor ovații tumultuoase. Niciodată n-am văzut așa ceva. De obicei, un vorbitor controlează dezordinea la o convenție. De această dată au renunțat după cîteva momente. Iar demonstrația a continuat, atingînd o nouă intensitate de fiecare dată cînd Robert Kennedy, în picioare și cu un zîmbet pe jumătate melancolic, încerca să oprească ovațiile. Cum Kennedy a ridicat din nou mîna să potolească vacarmul, Jackson i-a șoptit : „Lasă-i... lasă-i s-o facă, Bob... Lasă-i să-și iasă din fire".

Și-a înăbușit lacrimile. Dar mulți din adunarea aceea n-au reușit. Părea plăpînd, aproape fragil, în timp ce mulțimea striga răgușit. Totul a continuat timp de 22 de minute. În cele din urmă a început să vorbească. La sfîrșit se afla citatul :

„El va muri, tu să faci mii de stele
Din trupul lui, care-ar împodobi
Atît de mîndru bolta înstelată
Că lumea-ntreagă s-ar îndrăgosti
De tine, noapte — și-ngîmfatul soare
N-ar mai afla pe nimeni să-l adore" [4])

...La 22 august 1964, cu două zile înainte de convenția de la Atlantic City, Robert Kennedy și-a anunțat candidatura pentru desemnarea, din partea democraților, la alegerile pentru funcția de senator al statului New York. [5]) A cîștigat cu 719 693 voturi. Johnson a cîștigat alegerile prezidențiale în acel stat cu 2,7 milioane voturi. Kennedy l-a omis pe Johnson în cuvîntarea de după victorie. Aflat departe, în Texas, Johnson a spus, apoi a repetat : „Mă întreb de ce nu m-a menționat?" Kennedy a citat din „Ulisses" celor care desfășuraseră campanie pentru el și-l aclamau :

„Veniți, prieteni ai mei,
Pînă nu e prea tîrziu să căutăm o lume nouă" [6])

A doua zi, dimineață, a luat avionul spre Glens Falls. La 4 ianuarie 1965, a depus jurămîntul ca tînăr senator de New York. Edward Kennedy, aplecat peste baston, după prăbușirea cu avionul din precedenta lună iunie, cu spatele sfărîmat prins într-o clamă de oțel, slăbit de lunile petrecute în spital, a depus jurămîntul împreună cu el. Din 1803 nu se mai aflaseră doi frați în același timp în Senat. [7])

...Prin noiembrie 1967, cînd Robert Kennedy împlinea 42 de ani, era cea mai originală, enigmatică și provocatoare figură din politica americană a jumătății de veac. Un om cu intense emoții, care reușea să provoace intense emoții în alții. Reprezenta ideea luptei și a schimbării. Aceasta i-a mișcat pe mulți, dar i-a deranjat pe tot atît de mulți. Dăduse speranțe unor grupuri din țară, de regulă celor slabe ; îi înspăimîntase pe alții, de regulă pe cei puternici. Unii îl vedeau ca pe un salvator, alții ca pe un oportunist nemilos, alții ca pe un demagog irresponsabil trăgînd de nervii expuși ai organizării americane — rasă, sărăcie, război. Puțini erau neutri, foarte puțini erau indiferenți.

Mișcarea sa dincolo de liberalism îi fascina și, totodată, îi alarma pe tinerii militanți. Clișeele — tatăl său, biserica, McCarthy, Hoffa, investigatorul neobosit — îi făceau să șovăie mai ales pe „liberalii puriști", care păreau mai curînd să se teamă de puterea

Robert Kennedy, în timpul campaniei electorale din 1968 ; în fundal, o fotografie a președintelui Kennedy. Jackie avea să spună : „Ceea ce i s-a întîmplat lui Jack, i se va întîmpla și lui Bobby"

să și să prefere înfrîngerea victoriei. Nici liderul sindicatelor nu-l iubea mai mult decît liberalii puriști. Cercurile oamenilor de afaceri îl suspectau tot atît de mult ca la început. O dată a fost invitat la anuala „Bohemian Grove Encampment" — „cea mai mare reuniune care a fost inventată vreodată", cum o descrisese Herbert Hoover lui Joseph Kennedy, în 1948. Aici se aflau miliardari, focuri de tabără, ritualuri, băuturi, povestiri deșuchiate, iar băuturi, jocuri și din nou băuturi. Lyndon Johnson ar fi petrecut de minune. Kennedy a urît fiecare minut scurs acolo.

Dar cel mai mult era urît de cercurile de dreapta. La un seminar al C.I.A. pentru ofițerii armatei, în primăvara lui 1968, unul dintre ei, întors din Vietnam, spunea : „Nu vă dați seama ce ne pot face acești bastarzi antirăzboinici, Bobby Kennedy și ceilalți!". „De ce mă urăsc oamenii într-atît ?" [8]) o întreba Kennedy pe Dorothy Schiff de la „New York Post", în 1965, apoi pe alții mai tîrziu. Ziarista britanică Margaret Laing i-a spus că întîlnise cu o săptămînă înainte doi oameni atît de porniți împotriva sa încît l-ar fi lovit. „Mirarea i-a fost atît de completă încît s-a gîndit că trebuie să fi înțeles greșit". A întrebat : „Să mă lovească ? Vreți să spuneți să dea cu pumnii ?... Nu, cred că glumiți". Un reporter l-a rugat să explice de ce unii îl socotesc nemilos. A făcut o pauză ; apoi a spus încet : „Cred că așa se întîmplă cînd încerci să rezolvi lucrurile".

(Va urma)

Episodul următor :
„LOS ANGELES, AMBASSADOR HOTEL..."

---

scria : „De fiecare dată cînd traversează Harlemul, e de-a dreptul o rămeriță. Se întoarce cu haina ruptă, butonii de la mînecă smulși. Se laudă cu asta, dar este adevărat, este singurul politician alb în stare să meargă să le vorbească negrilor la ei acasă. În rest, din convingere sau din tactică, ideile sale se schimbă. Fusese un Kennedy foarte conservator, reflectînd fidel ideile tatălui. Devine contrariul". Este vremea în care mulți încep să se convingă de faptul că Robert calcă pe urmele fratelui său. Scriitorul Gore Vidal preciza : „Avem, acum, trei partide : partidul democrat, partidul republican și partidul Kennedy". Îi strînge în jurul său pe toți cei care l-au condus pe fratele său la Casa Albă: Theodore Sorensen, Pierre Salinger, Arthur Schlesinger, Kenneth O'Donnell, Larry O'Brien.

6. Din „Ulysses" de Tennyson, unul din poemele favorite ale președintelui Kennedy, care, în mare măsură, l-a inspirat și pe Robert în campania sa din 1968.

7. Edward Kennedy, fratele mai mic, născut în 1932, devenise senator din partea statului Massachusetts, la începutul lui 1961, urmînd să dețină partea neexpirată din mandatul fratelui său John (mandat cîștigat în 1958). La 19 iunie 1964, avionul în care se afla se prăbușește la 160 km de Boston. Pilotul și secretarul senatorului mor pe loc. Senatorul Birch Bayh, din Indiana, și soția acestuia, aflați și ei în avion, scapă cu fracturi grave. Kennedy are multe fracturi și răni ; a treia vertebră lombară e fracturată. Mulți au crezut că va muri la spital. Apoi, mulți au crezut că nu va mai putea merge vreodată. Arată, însă, o voință extraordinară, aceeași cu a fraților săi. Culcat pe burtă pe un pat ortopedic continuă să-și exercite mandatul și să se preocupe de o mulțime de probleme. Își revine treptat. Între timp, tot din spital, desfășoară și campania pentru a fi reales și, într-adevăr, recîștigă mandatul. Rose Kennedy, mama sa, scria în „Memorii" : „Am apărut de mai multe ori în campanie, ca să-l ajut. Dar centrul campaniei a fost Joan, soția sa. A mers peste tot în stat, ținînd discursuri, strîngînd mîinile și făcînd tot ceea ce un candidat trebuie să facă. Teddy a fost reales cu peste 75 la sută din voturi". În ianuarie 1965, își reia locul în Senat. În 1969 un accident pe insula Chappaquidick — în care una din secretarele sale se înecă în mașina în care, se pare, a fost și el — îi umbrește cariera politică. După zece ani, sondajele par să indice că oamenii au uitat incidentul. Edward Kennedy, senator la fel de activ, este democratul care se bucură de cel mai larg sprijin în rîndurile alegătorilor. Va candida în 1980 ? Nu și-a anunțat încă intențiile. Dar, pentru a ajunge la Casa Albă, nici în 1984 nu este tîrziu pentru el. Nu are decît 47 de ani.

8. Cîteva din ideile lui Robert Kennedy care i-au atras furia cercurilor reacționare. În discursul rostit în fața muncitorilor din industria de automobile, Atlantic City, mai 1967 : „Avem responsabilități în lume, dar nu trebuie să ne asumăm sarcina de a fi polițiștii lumii întregi. Nu putem și nu trebuie să ne arogăm misiunea de a reprima dezordinile și răscoalele interne, pretutindeni unde se produc. Nu putem trimite trupe americane pentru a-și asuma sarcina de a susține guverne corupte, represive și incapabile de a obține sprijinul popoarelor lor". În discursul la conferința sindicatului muncitorilor din industria petrolieră, chimică și atomică, august 1967 : „Statele Unite, prin politica pe care o promovează în ultima vreme, se lasă antrenate într-o dublă criză — una internă și alta externă. Tulburările rasiale au demonstrat o nepăsare totală față de situația populației de culoare din S.U.A. Noi am construit orașe, dar am și distrus cartiere întregi locuite de săraci, lăsîndu-i pe aceștia închiși în ghetouri. Ne irosim talentele, resursele și energia la 13 mii de mile de țara noastră". Într-un discurs din Senat, martie 1968 : „Avem noi autoritatea să ucidem zeci de mii de oameni, afirmînd că facem aceasta pe baza unui angajament ?" În cuvîntarea rostită după asasinarea pastorului King, aprilie 1968 : „Nici o cauză, a nici unui martir, nu a fost vreodată stinsă de gloanțele asasinului său. Victimele violenței sînt negri sau albi, bogați sau săraci, tineri și bătrîni, celebri sau necunoscuți... Această nebunească amenințare cu violența în America reprezintă o pată asupra țării noastre și asupra fiecăreia dintre viețile noastre".

Rinascita
ROMA

TEZELE CONGRESUALE ALE P.C. ITALIAN — UN RĂSPUNS MEREU NOU

Gian Carlo Pajetta
membru al Direcțiunii și Secretariatului C.C. al P.C.I.

Aprobat, la Roma, de Plenara C.C. al P. C. Italian, proiectul de Teze în vederea Congresului al XV-lea al partidului — care urmează să se desfășoare în perioada 20—25 martie 1979 — a fost supus dezbaterii comuniștilor italieni. Săptămînalul „Rinascita" publică, cu regularitate, la rubrica sa „Tribuna congresuală", articole, comentarii, luări de poziție pe marginea tematicii cuprinse în teze. Redăm, în cele ce urmează, extrase din articolul semnat de Gian Carlo Pajetta.

CEL DE-AL XV-lea Congres al Partidului Comunist Italian se desfășoară într-un moment dificil. Situația este aceea care cheamă la responsabilitate, la efort, la muncă. Pornim de la constatarea că există o gravă criză socială, care, totodată, poate deveni și o criză politică periculoasă. Unul dintre pericole îl reprezintă inconștiența față de această gravitate, atitudinea iresponsabilă a celor care ar trebui să înțeleagă și să acționeze ținînd seama că timpul nu este, în orice etapă istorică, infinit. Să luăm un aspect, considerat de unii de-a dreptul liniștitor : caracteristica esențială a crizei de astăzi nu se aseamănă cu aceea a crizelor economice catastrofale din trecut (piețe care se prăbușesc, restrîngere gravă a consumului, șomaj generalizat). Și, totuși, vedem că problemele economice se împletesc cu toate celelalte ; unele dintre ele au o amploare foarte mare, chiar în acele centre ale țării care nu sînt, din punct de vedere economic, cele mai afectate, dar în care, totuși, se remarcă, astăzi, fenomene profunde de dezagregare socială, de criză a valorilor, aproape o destrămare a instituțiilor. Nu sînt implicate numai relațiile de producție. Contradicțiile sînt mari, implică o multitudine de aspecte.

Trebuie să ne punem întrebări asupra caracterului de noutate al tuturor acestor fenomene (și nu este suficient să se respingă sau să se repete — ceea ce ar fi în definitiv același lucru — analize vechi). Aceste fenomene trebuie văzute într-o mare dimensiune, într-o vastă perspectivă. Crizei profunde și generale a societății și lumii capitaliste nu-i corespund încă nici o analiză și nici o soluție care să dea răspuns, concret, la toate aspectele noi. În Italia, avem dovezi evidente ale acestui fapt. Cînd în fața problemelor care presau, s-a părut, la un moment dat, că ar putea precumpăni, că a și precumpănit, conceptul „unității naționale" (cel puțin sub forma constituirii unei noi majorități), imediat unii s-au temut de formarea unui guvern de unitate națională, corespunzător majorității reale. Ne-am oprit la primul pas, cînd pașii trebuiau să fie cel puțin doi pentru a începe și a înainta, cum este de fapt indispensabil să facem.

Faptele, numai faptele contează. S-a produs evenimentul, teribil și extraordinar, al celor 55 de zile de sechestrare a lui Aldo Moro, al asasinării lui și a însoțitorilor săi. O anumită perioadă ne-am ocupat de această problemă, cu simț de răspundere față de stat și de țară. După care, problema ordinii publice, a securității statului și cetățenilor s-a considerat că poate fi aproape abandonată. Și, de atunci, au loc mereu episoade foarte grave, fără a li se putea pune capăt, se bîjbîie în întuneric, fără prea multă îngrijorare de altfel.

Dar nu putem spune oare ceva asemănător și despre economie ? Despre felul cum se prezintă sectorul public al industriei ? Trăim în așteptarea planului Pandolfi — întrebîndu-ne ce anume reprezintă un plan economic pe trei ani de însănătoșire și reformă cu participarea a milioane de cetățeni —, dar nu reușim să înțelegem de ce trebuie să treacă luni întregi de dispute între un ministru și altul, între un lider de curent politic și altul... Să luăm o a treia temă : reformele statului, cele deja în curs. În fața acestora vedem ridicîndu-se un zid al puterii centrale, se transformă în polemică problemele asupra împărțirii posturilor și a reprezentanților între diferite partide, care se încăpățînează să respingă o posibilă colaborare.

Pentru cei care, așa cum sîntem noi, vor să fie un partid de avangardă, se impune necesitatea unei cotituri care trebuie să se producă la timp, înainte ca lucrurile să se agraveze și mai mult.

Tezele noastre insistă asupra crizei sistemului capitalist și asupra crizei mondiale, care se repercutează chiar asupra experiențelor făcute pentru ieșirea din ea, inclusiv în acele țări care — deși s-au eliberat de multe dintre elementele pe care le determină aceste crize — nu pot rămîne în afara lor.

Nu întîmplător Tezele în vederea Congresului al XV-lea subliniază legătura cu analiza marxistă și dezvoltarea acestei analize de către Lenin, precum și cercetările în domeniu ale lui Labriola, Gramsci, Togliatti. Astăzi, noi ridicăm două probleme : cea privind aspectele noi ale situației și aceea legată de evoluția istorică a societății. Societatea capitalistă dovedește că nu mai face față. Necesitatea socialismului devine tot mai generală și mai presantă. Aceasta se manifestă în forme diferite, contradictorii, în țări care ajung la el sărind peste secole (dacă mă gîndesc la Etiopia, aș zice peste milenii) sau în acele țări în care se părea că „socialism" și „social-democrație" ar fi sinonime pentru procese deja înfăptuite. Noi ne dăm seama : 1) că este necesară o organizare rațională a vieții productive, a posibilității oamenilor de a trăi și a conviețui și de a-și exprima propria personalitate ; 2) că există o criză de „modele", care nu pot fi transmise sau aplicate.

Întrebarea pe care ne-o punem — ce fel de socialism ? — ne-o punem în forme noi. Desigur, reconfirmăm opțiuni anterioare precise : sublinierea particularităților căilor naționale, ale dezvoltării diferite a proceselor și respingerea unei concepții despre socialism ca un „sistem desăvîrșit", un model căruia i s-ar nega necesitatea dezvoltării, a soluționării contradicțiilor, a corectării erorilor. Reconfirmăm și un alt punct hotărîtor : necesitatea păcii, pusă astăzi în pericol de o criză a destinderii și de tendințe care se manifestă în diferite părți ale lumii și care pot lăsa să se creadă că ar putea izbucni conflicte catastrofale care să atragă în ele, din nou, întreaga omenire.

Despre toate aceste lucruri vom vorbi la congresul nostru, fără a ne limita la campanii propagandistice. Și vom vorbi foarte serios. Ne vom prezenta ca o organizație care se străduiește să elaboreze o judecată asupra realității, asupra unei realități în mișcare și în criză, a unei realități în care noi reprezentăm o parte atît de importantă (și datorită acestui fapt vom reflecta profund și asupra noastră, asupra acelor aspecte pe care obișnuim să le numim „rămîneri în urmă, lipsuri și erori"). Problema reînnoirii nu este niciodată epuizată.

Avem în față problema confruntării noastre cu tot ceea ce am realizat efectiv, nu atît de la precedentul nostru congres, cît mai ales de la 20 iunie 1976 și pînă astăzi. Nu spunem aceasta pentru a face o concesie celor care ne critică sau ne atacă. Nu a sosit încă momentul bilanțului unei partide încheiate, dar cu siguranță trebuie făcută o analiză critică serioasă. Ce s-a întîmplat în acești doi ani ? Ce posibilități noi, ce necesități și probleme au apărut ?

Se remarcă, din nou, necesitatea unei cotituri efective. Această necesitate a căpătat nume diferite : cel de „urgență", în ultimul timp, căruia unii i-au atribuit aproape caracterul trecător al unui eveniment climateric, meteorologic, ce trebuie suportat cu răbdare ca o iarnă neplăcută. Am acceptat termenul, dar nu în înțelesul că starea de urgență ar fi o furtună trecătoare. Adevărul este că, mai curînd, au crescut focarele de incendiu. Aceasta nu înseamnă o viziune catastrofală, înseamnă realism. Noi legăm intervenția imediată de modificări structurale profunde, de reforme. Există lucruri care trebuie făcute imediat. Am vorbit mult despre reforma statului. Dar bătălia pentru ordinea democratică, pentru funcționarea justiției, a ansamblului aparatelor statului se dă zi de zi și o dau toți cetățenii. Dacă nu am înțelege acest lucru, am ajunge în cele din urmă ca acel filozof care nu știa că, pentru a demonstra ce este mișcarea, trebuie să umble. Toate acestea nu închid, firește, perspectiva. Este nevoie de un îndelungat efort în direcția libertății, de garanții de-

mocratice indispensabile pentru a se putea propune o transformare în condiţiile democraţiei, o schimbare a societăţii.

Tezele noastre în vederea Congresului al XV-lea sînt legate de principiile, motivările istorice ale existenţei partidului nostru. Ni se reproşează, acum, că ne asumăm rolul pe care îl atribuim proletariatului şi că aspirăm la hegemonie. Într-adevăr, noi aspirăm să fim mobilizatorii celor care trebuie să se mobilizeze şi vrem să demonstrăm capacitatea unei clase, clasa muncitoare, de a-şi asuma o răspundere naţională — un rol istoric eliberator —, astfel încît să fie arătată şi altora necesitatea de a-şi juca rolul propriu, pentru a şi-l juca. Nimeni nu trebuie să fie nici victimă, nici spectator, nici satelit, nici sprijinitor pasiv al unei politici elaborate de un singur partid sau de un singur stat major, într-un efort în care nimeni nu poate nega că este necesară contribuţia şi munca unui partid ca al nostru.

De aceea, congresul nostru nu e numai al nostru. Prin propunerea pe care o facem, cerem şi celorlalţi să participe la efortul nostru, să îmbogăţească această propunere, să facă credibile perspectivele posibile, să înfăptuim un efort comun.

Iată de ce, cînd spunem astăzi (insistînd în Tezele noastre asupra acestui lucru chiar din „Preambul") că partidul „nu prefigurează societatea", în sensul că nu vrea să desfăşoare un rol exclusiv, totodată nu-i negăm rolul esenţial. Dimpotrivă, tindem spre un rol care să-i fie specific, să-i permită o multitudine de legături cu forţele politice, cu acele elemente ale societăţii care sînt nu numai interesate, ci chemate să participe la această transformare. Congresul este, deci, şi un congres asupra partidului.

---

afrique asie

NIGERIA: CONTINUITATEA OPŢIUNILOR

Lagos — capitala ţării — puternic centru economic şi cultural al ţării

ÎN NIGERIA, militarii îşi respectă promisiunea : într-un an vor ceda locul civililor. Conform programului schiţat de Mohamed Murtala, după ce îl înlocuise, în iulie 1975, pe generalul Gowon de la conducerea statului, partidele politice vor cunoaşte o existenţă legală în Nigeria. Cu aceeaşi ocazie, va lua sfîrşit mandatul Adunării Constituante, aflată în exerciţiu din octombrie 1977, care avea ca scop elaborarea noilor instituţii ce vor sta la baza regimului civil prevăzut pentru cel mai tîrziu 1 octombrie 1979. Alegerile generale din 1979, care-l vor desemna pe viitorul preşedinte şi pe membrii Parlamentului (Senatul şi Camera Reprezentanţilor), vor avea ca obiectiv prioritar stabilirea tipului noii societăţi.

Sprijinul pe care-l primesc, zi de zi, militarii în efortul lor de redresare şi, în mod deosebit, în politica lor africană, dovedeşte că sentimentul predominant în ţară este acela al afirmării unei Africi militante.

Diversele reforme iniţiate de fostul şef al statului au dus, în mai puţin de trei ani, la crearea unui cadru adecvat îndeplinirii obiectivelor propuse. Şi, dacă este evident că asasinarea generalului Murtala viza să pună frînă acestor orientări, s-a constatat, în realitate, că nu s-a întîmplat deloc aşa. Desemnat ca succesor al lui Murtala chiar în ziua dramei, la 13 februarie 1976, generalul Olusegun Obasanjo s-a dovedit a fi la fel de energic.

În decurs de şase luni, concluziile comisiilor de anchetă, constituite imediat după încercarea de lovitură de stat, aveau să provoace o serie de schimbări la diverse eşaloane ale aparatului public. Cu ocazia acestei acţiuni, care nu i-a cruţat nici pe generali, nici pe demnitari (inclusiv miniştri), 80 la sută din posturile la nivel federal şi regional şi-au schimbat titularii.

În plus, a fost instituită o politică de austeritate în elaborarea bugetului federal, suprimîndu-se astfel nu doar cheltuielile de prestigiu dar şi subvenţiile multiple pe care statul le acorda unor grupuri, care găseau, prin aceasta, mijloace de a obţine avantaje financiare destul de substanţiale. Dezvoltînd o politică tinzînd spre independenţă economică, un decret a obligat toate societăţile străine din Nigeria să cedeze, pînă la sfîrşitul lui 1978, 40 pînă la 60 la sută — şi în anumite cazuri chiar 100 la sută — din capitalul lor nigerienilor. Acelaşi decret prevede şi o creştere de aproape 10 la sută a impozitelor asupra societăţilor.

În acelaşi spirit, măsurile luate pentru naţionalizarea resurselor miniere — a petrolului în special — au oferit statului mijloacele unei noi politici. Reorientarea bugetului ar urma să privilegieze sectoare sociale — ca asistenţa medicală, echipamentul şi educaţia — şi să sprijine un nou avînt în agricultură.

Vastele programe în domeniul educaţiei şi echipamentului, inaugurate în 1976, au zdruncinat autoritatea feudalilor din mai multe regiuni ale ţării. Din cauza lipsei de infrastructuri rutiere, populaţii întregi erau supuse obscurantismului şefilor locali şi altor feudali din Nord. Construirea de drumuri pînă în colţurile cele mai îndepărtate, cît şi vastul program de instruire primară — Universal Free Primary Education Scheme (U.P.E.) — lansat în septembrie 1976 s-au bucurat de succes în rîndul populaţiei. Realizarea „U.P.E.", care se cifrează la 350 miliarde franci C.F.A., a generat un entuziasm atît de mare, încît guvernului i-a fost imposibil să facă faţă tuturor cererilor. În timp ce statisticile prevedeau pentru clasa I a şcolii primare două milioane de copii, la începutul anului şcolar s-au prezentat trei milioane.

O nealiniere activă şi militantă ghidează activitatea în politica externă. Luările de poziţie ale militarilor în legătură cu problemele africane actuale sînt, astăzi, o sursă de nelinişte în diversele capitale occidentale, întrucît, în toate timpurile, una din preocupările majore ale imperialismului a fost aceea de a face din Nigeria bastionul politicii sale în Africa. Poziţia actualilor conducători nigerieni faţă de minorităţile albe din Africa australă este lipsită de ambiguitate.

Problema eliberării politice şi economice a popoarelor africane este una din preocupările permanente ale guvernului. Punînd în aplicare politica formulată în 1977, cu ocazia conferinţei Naţiunilor Unite împotriva apartheidului, preşedintele Obasanjo a început o luptă fără compromis împotriva companiilor multinaţionale care au activităţi în Africa de Sud şi în Rhodesia. În cadrul acelei politici de boicotare a societăţilor care operează, în acelaşi timp, în Africa de Sud şi în Nigeria, Olusegun Obasanjo a ordonat retragerea fondurilor aparţinînd statului şi organizaţiilor parastatale, depozitate la Barclays Bank of Nigeria. Această măsură a echivalat cu a pune capăt activităţii acestei bănci, care avea în ţară 97 de sucursale. Ea avea să servească drept avertisment mai multor societăţi ale căror activităţi sînt, în prezent, în curs de examinare. În 1977, a fost creat un fond de ajutor pentru forţele de opoziţie din Africa australă — South African Relief Fund of Nigeria —, care, datorită sprijinului acordat de masele populare nigeriene, a ajuns la peste 15 milioane dolari.

În orice caz, angajamentul autorităţilor din Lagos de a susţine popoarele africane în lupta lor împotriva rasismului şi colonialismului nu se mai limitează doar la eforturile din Comitetul de eliberare al O.U.A. ; el se manifestă concret printr-o politică de asistenţă directă sub toate formele.

Pe un cu totul alt plan — cel al cooperării regionale în Africa —, Lagosul promovează o apropiere tinzînd să favorizeze circuitele economice strict controlate de africani, iniţiatori ai Comunităţii economice a statelor din Africa de Vest (C.E.D.E.A.O.), pe care o finanţează în proporţie de 40 la sută ; conducătorii nigerieni intenţionează să facă din acest organism piatra unghiulară a relaţiilor economice între ţările africane, în afara oricărei intervenţii externe.

În această perspectivă, au fost elaborate proiecte finanţate în majoritate de statul nigerian, cum ar fi : producţia în comun de zahăr şi ciment între Nigeria şi Republica Populară Benin ; un centru de formare pentru aviaţia civilă, oferind înlesniri studenţilor din mai multe ţări africane ; participarea Lagosului la proiectul guineean de punere în exploatare a zăcămintelor de bauxită de la Dabola etc. În mare, este vorba de a crea mecanismele funcţionale ale unei cooperări interafricane, menite a se dezvolta odată cu eliberarea continentului.

Voix Ouvrière

BOLIVIA: SENSUL UNUI „PRONUNCIAMENTO"

Interviu cu Jorge Kolle

prim-secretar al P.C. din Bolivia

DUPĂ LOVITURA de stat de la 24 noiembrie 1978, situaţia din Bolivia este calmă. Generalul Padilla a anunţat ţinerea de „alegeri realmente libere" în primul semestru al anului 1979.

— Două lovituri de stat într-un an. După părerea opoziţiei, două lovituri de stat cu conţinut diferit. Cum apreciază comuniştii bolivieni acţiunea generalului Padilla ?

— Venirea la conducere a generalului Padilla poate constitui un progres. Noi dorim ca politica lui să se înscrie în perspectiva unei relansări a procesului democratic în Bolivia. „Puciul" militarilor conduşi de generalul Padilla pare să pună capăt unei sinistre perioade, prin îndepărtarea de la putere a păturilor celor mai reacţionare ale burgheziei şi armatei.

Două promisiuni sînt primite favorabil de forţele democratice : organizarea de alegeri libere în primul semestru al lui 1979 şi punerea în aplicare a unor măsuri în favoarea democratizării ţării. În cadrul armatei, raportul de forţe rămîne favorabil dreptei. Guvernul instalat în urma „puciului" militar de la 24 noiembrie, care pare să ţină seama de aspiraţiile poporului la dreptate şi libertate, se poate menţine cu condiţia să-şi asigure sprijinul populaţiei. Cum ? Demonstrînd prin fapte că nu este vorba de un „puci în plus", ci de o iniţiativă din partea unor militari realişti şi patrioţi care doresc o adevărată schimbare.

— Generalul Padilla îşi defineşte regimul drept „neutru". El nu exclude formal o participare comunistă la guvern, dar insistă asupra reacţiilor defavorabile pe care o asemenea hotărîre le-ar provoca în Bolivia şi în străinătate. P.C. din Bolivia ar accepta să participe la viitorul guvern ?

— Sîntem disponibili.

— Aţi accepta să deveniţi ministru ?

— Probabil că nu. Dar lăsaţi-mă să răspund mai pe larg la prima dv. întrebare. P.C. din Bolivia este membru al Uniunii Democratice Populare (U.D.P.). Noi considerăm că cea mai bună cale pentru o posibilă participare la putere este aceea în spiritul unităţii. Alegerile de la 9 iulie 1978 au confirmat temeinicia politicii noastre. Izolarea comuniştilor, atît de mult dorită de unii, a fost condamnată de alegători.

Totuşi, există grupuri de presiune puternice, care caută să înlăture P.C. din Bolivia. Cercuri politice boliviene, legate de Internaţionala Socialistă, ar dori ca U.D.P. să se despartă de partidul comunist. U.D.P. este alcătuit din diferite partide, chiar foarte diferite între ele. Excluderea comuniştilor ar însemna ruperea alianţei cu clasa muncitoare.

În faţa crizei economice şi a complexităţii situaţiei internaţionale, ţara mea are nevoie de o puternică unitate naţională. Comuniştii, repet, sînt disponibili.

— În Bolivia, democratizarea se află pe o cale bună ?

— Astăzi, devine mai dificilă guvernarea după vechile scheme de dictaturi nu numai în Bolivia, ci pe întregul continent latino-american. Nu exclud restaurarea unei dictaturi militare. Dar, în prezent, acest lucru mi se pare mai complicat.

— P.C. din Bolivia este puternic ?

— Este puternic din punct de vedere ideologic, politic şi organizatoric. Nimic nu este simplu atunci cînd, într-un răstimp scurt, trebuie să te adaptezi la situaţia de legalitate după şapte ani de activitate clandestină. P.C. din Bolivia se va transforma într-un partid de masă. Pot să vă asigur că sîntem puternic angajaţi în acest efort. Partidul nostru beneficiază de sprijin popular, îndeosebi în rîndurile clasei muncitoare. Ar fi periculos ca acest sprijin să fie nesocotit sau să se încerce izolarea lui.

Problema Saharei Occidentale: „necesitatea unei dinamici a păcii"

Interviu cu preşedintele Mustapha Ould Mohamed Saleck

În revista bilunară *„Demain L'Afrique"*, a apărut un amplu interviu cu şeful statului mauritanian Ould Saleck, din care reproducem o serie de precizări referitoare la problema Saharei Occidentale.

„Nu cred că, la ora actuală, se poate spune că resursele optimismului şi-au pierdut forţa — a declarat preşedintele Ould Saleck. Hotărîrea noastră de a continua dinamica păcii este clară. Trebuie să reamintesc că nu ne creăm iluzii. În toate declaraţiile noastre, n-am încetat să spunem că procesul va fi lung, ca urmare a dificultăţilor existente".

„Etapele pe care le-am prevăzut au fost străbătute. Să facem o scurtă trecere în revistă : contacte între toate părţile implicate ; sensibilizarea organismelor regionale şi internaţionale, a ţărilor frăţeşti arabe şi africane, a altor ţări prietene şi a altor ţări asupra necesităţii restabilirii păcii, securităţii şi stabilităţii în Maghrebul occidental. Intrăm într-o fază în care va fi necesar să ne îndreptăm spre lucrurile esenţiale ; aceasta presupune depăşirea perioadei manevrelor, a neîncrederii, a ezitărilor.

După părerea noastră, nimeni nu poate refuza trenul păcii, iar acest

fapt nu va putea bloca procesul păcii. Bineînţeles, există tendinţe contrare. Dar, va trebui să ne înarmăm cu curajul necesar şi să facem faţă evoluţiei istorice. Noi credem că popoarele frăţeşti sînt capabile de aceasta, şi avem încredere în înţelepciunea conducătorilor lor".

„În căutarea unei păci adevărate, fără condiţii prealabile, o pace durabilă şi globală, am stabilit contacte libere şi suverane cu toate părţile ; după părerea noastră, aceasta ar putea duce la stabilirea unui fericit proces al păcii. Mergem deschişi şi, mai ales, gata să discutăm orice propunere realistă, constructivă. În particular, cu frontul POLISARIO vom accepta tot ceea ce, pe baza respectului suveranităţii noastre absolute, va contribui la reglementarea reală a problemei, adică va pune populaţiile noastre la adăpostul oricărui război fratricid şi va înlătura suferinţele populaţiei sahraoui".

„Tot ceea ce ne priveşte are şi o rezonanţă la vecinii noştri, şi noi trebuie să le explicăm aceasta şi să avem cu ei schimburi de opinii. A fost, deci, firesc să am convorbiri îndelungate cu regele Hassan al II-lea al Marocului, cu preşedinţii Senegalului, Coastei de Fildeş şi Mali, ca şi cu alţii. În ce priveşte analiza situaţiei şi necesitatea unei păci juste şi definitive, nu există divergenţe esenţiale. Bineînţeles, există, şi aceasta este firesc, aprecieri ale fenomenelor şi concluzii care nu pot să coincidă. Noi am avut contacte cu toţi vecinii, inclusiv cu algerienii".

„Fără a fi naiv şi fără a supraestima posibilităţile O.U.A., eu cred că aceasta oferă cadrul unei reglementări a problemei, fără ca cineva să aibă de suferit. Totodată, nu trebuie făcut din O.U.A. şi din O.N.U. entităţi antinomice. Obiectivul celor două organizaţii este acelaşi : rezolvarea, prin concertare, a unei probleme a cărei soluţie trece, în mod obligatoriu, prin apelarea la realism, la logică şi curaj. Singura diferenţă este că O.U.A. permite o soluţionare a conflictului în familie".

Mesajul R.P. Chineze către taivanezi

Ion Ionescu, Bucureşti, Vasile Calotă, Cluj-Napoca. În cadrul celei de-a V-a sesiuni, Comitetul Permanent al Adunării Naţionale a Reprezentanţilor Populari a R.P. Chineze a discutat şi a adoptat un mesaj, adresat, cu ocazia zilei de 1 ianuarie, concetăţenilor din Taivan. În acest mesaj se spune, între altele :

A realiza astăzi reunificarea Chinei corespunde aspiraţiei oamenilor şi evoluţiei de nestăvilit a evenimentelor. Lumea recunoaşte aproape în unanimitate că nu există decît o singură Chină şi că guvernul Republicii Populare Chineze este singurul guvern legal al Chinei. Conducătorii noştri de stat au declarat că în cursul înfăptuirii marii opere de reunificare a patriei va trebui neapărat să se ţină seama de condiţiile concrete, că statu-quo-ul Taivanului va fi respectat, precum şi opiniile personalităţilor din diferite cercuri din Taivan şi că măsurile politice şi mijloacele ce vor fi adoptate vor fi rezonabile, în aşa fel încît populaţia din Taivan să nu sufere nici un prejudiciu.

Ne punem speranţele în populaţia taivaneză — puternică, de 17 milioane de oameni — ca şi în autorităţile din Taivan, care s-au situat întotdeauna pe poziţia ce preconizează existenţa unei singure Chine şi s-au opus ca Taivanul să fie independent. Aceasta este o poziţie comună şi constituie baza unei eventuale cooperări... Sperăm că autorităţile din Taivan vor aduce o contribuţie valoroasă la realizarea acestei cauze, punînd pe primul plan interesele naţiunii. Guvernul chinez a ordonat Armatei Populare de Eliberare să înceteze, începînd de la 26 decembrie, bombardarea insulelor Quemoy şi a celorlalte insule. În prezent, continuă încă în strîmtoarea Taivan ciocnirile militare dintre cele două părţi. Aceasta nu serveşte decît la întreţinerea unei încordări artificiale. Apreciem că în primul rînd trebuie să se pună capăt acestei stări de ciocniri militare pe calea negocierilor dintre guvernul Republicii Populare Chineze şi autorităţile din Taivan pentru a crea condiţiile prealabile şi un climat de securitate, indispensabile schimburilor dintre cele două părţi.

Sperăm că legăturile maritime şi poştale vor fi stabilite cît mai curînd pentru a facilita contactele directe între compatrioţii celor două părţi, schimbul de ştiri şi de vizite între rude şi prieteni şi vizitele turistice şi pentru a favoriza schimburi ştiinţifice, culturale, sportive şi artistice între ele. Dispunem de toate condiţiile pentru a dezvolta comerţul dintre noi şi de a proceda la schimburi economice potrivit principiului complementarităţii.

Victor Iancovici, Bucureşti. Cercetătorii vest-europeni grupaţi în E.S.A. (Agenţia spaţială vest-europeană) au elaborat, pînă acum, mai multe proiecte de lansare de rachete spaţiale şi sateliţi, dar încă nici un proiect „de anvergură", cum ne scrieţi dv. Abia de curînd a fost pus la punct un proiect numit „Polo" (polar orbital lunar observator), care prevede, pentru 1986, lansarea unui satelit către Lună. Potrivit astronomului francez. Philippe Masson, rachetele ar aseleniza în regiuni nesupuse bombardamentelor cu particule ale vîntului solar, care ar putea conţine roci cu informaţii interesante privind evoluţia atmosferelor planetare, precum şi topografia polară lunară, compoziţia chimică a rocilor.

Dezideriu Mach, Cîmpia-Turzii. Într-o încercare de a pune capăt definitiv conflictului care opune de mai mult timp forţele guvernamentale minorităţii musulmane din sudul Filipinelor, preşedintele Ferdinand Marcos a cerut, în decembrie anul trecut, parlamentului să pregătească alegeri legislative în regiunea amintită. El a precizat că scrutinul va avea loc în mai sau iunie 1979.

Internaţionala Socialistă

Al. Istrătescu, Ploieşti. Internaţionala Socialistă are, pe lîngă un preşedinte (Willy Brand) şi 18 vicepreşedinţi. Ultimul — al optsprezecelea — a fost ales la cel de-al IV-lea Congres al organizaţiei (Vancouver, 1978), în persoana lui Felipe González, secretarul general al Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol (P.S.M.S.). Printre ceilalţi vicepreşedinţi se numără François Mitterrand — Franţa, Michael Manley — Jamaica, Shimon Peres — Israel, Mario Soares — Portugalia, Olof Palme — Suedia.

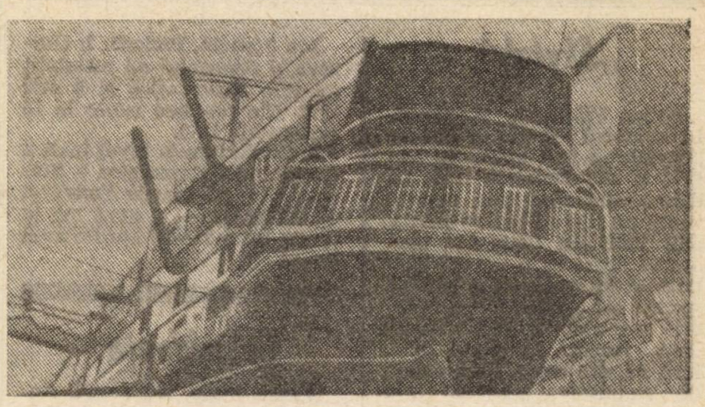

D. Oniga, Constanţa. „The Foudroyant", una din cele mai vechi nave de lemn care mai există astăzi, a fost lansată la Bombay, în 1817, sub numele „Trincomalee". Amiralitatea a vîndut-o, în 1897, unui filantrop, G. W. Cobb, din Caldicot Castle, care fusese proprietarul primei corăbii „Foudroyant", ce aparţinuse lui Nelson, avariată la Blackpool. Acesta a decis să renumească nava actuală „Foudroyant". Acum, această cea mai veche corabie britanică **(în fotografie)**, construită din lemn de tek (ceea ce explică lunga sa viaţă), va fi expusă la Southampton.

Petrolul norvegian

Ioanid Pavelescu, Bucureşti. Într-adevăr, odată cu începerea, în urmă cu opt ani, a exploatării comerciale a petrolului descoperit în Marea Nordului, cercurile economice din Norvegia, ţară bogată în resurse naturale şi cu o bază industrială dezvoltată, au sperat într-un adevărat boom economic, care să pună economia norvegiană la adăpost de dificultăţile resimţite de statele occidentale. Acum, însă, — arăta „International Herald Tribune" — nu se mai vorbeşte de exces monetar. Anul trecut, producţia de petrol obţinută de Norvegia din Marea Nordului a fost de numai 50 la sută din estimările oficiale. Tot anul trecut, deficitul balanţei de plăţi a Norvegiei s-a urcat la 5 miliarde dolari. Coroana norvegiană a fost devalorizată cu 8 la sută în vederea sporirii competitivităţii exporturilor. Restricţiile monetare şi de credit au redus importurile, iar deficitul comercial s-a diminuat. În septembrie, preţurile şi salariile au fost îngheţate pentru o perioadă de un an. Va reuşi petrolul să scoată Norvegia din impas ? Este o întrebare care continuă să se pună în cercurile economice norvegiene. Producţia de petrol şi de gaze naturale va creşte la nivelul de 30 milioane tone anul acesta, ceea ce va reprezenta de trei ori mai mult decît consumul intern. Dar cea mai mare parte din veniturile aşteptate sînt deja angajate pentru achitarea datoriilor care s-au acumulat în ultimii ani.

Mircea Stratulat, Petroşani. 1. Ştirea este exactă : în iunie 1981 urmează să fie dat în folosinţă un nou baraj pe fluviul Tana din centrul Kenyei. Barajul va permite regularizarea debitului fluviului, va spori producţia de electricitate de la 70 la 90 MW şi va permite irigarea a circa 80 000 hectare. Acest proiect va costa 138,4 milioane dolari.

2. În legătură cu problema rhodesiană am publicat un amplu documentar în nr. 44/1978.

Doru Petrescu, Alexandria. 1. În Camerun, prima rafinărie va fi construită în localitatea Victoria. Acest complex, care urmează să fie terminat la sfîrşitul anului viitor, va avea o capacitate de 1,5 milioane tone şi poate spori pînă la 2 milioane tone. Costul proiectului este de circa 120 milioane dolari şi va fi acoperit atît de guvernul camerunez, cît şi prin împrumuturi bancare străine, îndeosebi franceze.

2. Al XI-lea Congres al Partidului Democratic din Guineea a avut loc între 17 şi 21 noiembrie 1978. În această ţară, principalele limbi vorbite sînt maninka, soso, kisie, kpeléwo şi loghoma.

3. Cu un alt prilej vom răspunde şi celorlalte întrebări din scrisoare.

Sandu Teodorescu, Craiova. 1. Aveţi dreptate ; preşedintele Republicii Seychelles, Albert René, a efectuat vizite oficiale în R.P. Chineză (29 aprilie — 4 mai 1978) şi R.P.D. Coreeană (4—7 mai 1978).

2. Philibert Tsiranana a fost preşedinte al Madagascarului între 1 mai 1959 şi 18 mai 1972. El a decedat la 16 aprilie 1978.

POSTA REDACȚIEI

„Skylab"

Anton Vlădescu, București. Laboratorul spațial american „Skylab" a fost lansat în mai 1973 și abandonat în 1975. La data abandonării sale, se prevedea un risc de cădere pentru anii 1981 sau 1982, dar pînă atunci urma ca o navetă spațială să fie realizată și trimisă pentru a-l „repune" pe o orbită mai stabilă. Verificări de dată recentă au demonstrat, însă, că, din cauza unui defect de stabilizare, „Skylab" s-a plasat pe o poziție care-i va determina o frînare mai rapidă decît cea prevăzută și inclusiv o cădere mai grabnică. La sfîrșitul anului trecut, NASA a anunțat oficial că speranța de recuperare a laboratorului — cîntărind 84 de tone — a fost abandonată și că el se va prăbuși la o dată situată între iunie 1979 și iulie 1980. NASA a asigurat că ultimele zile ale laboratorului vor fi supravegheate atent și că „sînt studiate planuri de urgență, în vederea reîntoarcerii sale intacte pe Pămînt".

Ioan Ștefan, Brașov. 1. Celebrul pod de pe rîul Kwai, în Thailanda, a fost construit în timpul celui de-al doilea război mondial de prizonieri din rîndul forțelor aliate : britanici, olandezi, australieni, americani etc., capturați de japonezi. Podul a servit în timpul războiului la aprovizionarea trupelor nipone care acționau în regiune. El este situat la 120 km nord-est de capitala thailandeză, Bangkok.

2. În Bangladesh, scrutinul prevăzut pentru 27 ianuarie a.c. a fost amînat pentru februarie. Un scrutin legislativ este prevăzut, anul acesta, și în Thailanda, fiind programat, în principiu, pentru luna aprilie. De asemenea, în Pakistan, vor avea loc alegeri generale la o dată situată — afirmă autoritățile — între martie și octombrie a.c.

Petre Munteanu, București. Este adevărat că agențiile de presă au menționat faptul că Peru riscă să cunoască o nouă „febră a aurului" după recenta descoperire a aproximativ 735 000 kg de aur, în două zone Dios, din sud-estul țării. Banca de stat a minelor peruane a precizat că, în valea rîului Madre de Dios, pe o porțiune de 960 kmp, au fost întreprinse prospecțiuni care au permis să se evalueze existența a circa 0,5 grame de aur la metru cub de pămînt.

Ion Stanciu, Ploiești. 1. Guineea și Senegalul au restabilit relațiile diplomatice la 8 mai 1978. Ele fuseseră rupte la 18 septembrie 1973.

2. Conferința la nivel înalt a Comunității Economice a Statelor din Africa de Sud-Vest — CEDEAO — a avut loc la Lagos între 21—22 aprilie anul trecut.

Coincidențe

Vasile State, București. Actualul val neobișnuit de frig din Europa, Asia și America își are analogii și în trecut — arată un comentator al agenției TASS. Astfel, exact în urmă cu 300 de ani, în 1679, potrivit Letopisețului rus, „a căzut atîta zăpadă încît nu se putea merge călare". Același lucru îl remarcă cronici scandinave și germane. „Vremea din anii '79 ai fiecărui secol : capricii sau o legitate ?" este o întrebare pe care o pune cititorilor (inclusiv climatologilor) almanahul anual al serviciilor meteorologice sovietice „Omul și stihia", apărut la Leningrad. Un grup de autori a publicat aici o culegere de informații din cronici și alte documente despre condițiile climaterice din anii '79 ai fiecărui veac în decurs de un mileniu. Este puțin probabil ca aceste memorii să fie considerate drept încurajatoare. Astfel, în anul 979, după cum relevă letopisețul, „au fost tunete mari și vînturi înfricoșător de puternice". În anul 1279 o secetă a cuprins Europa răsăriteană. În anul 1579, o iarnă rece, cu multă umiditate, a provocat pretutindeni inundații. Tamisa a inundat Westminsterul, iar în Rusia de sud „a plouat fără întrerupere toată vara". Cu 300 de ani înaintea acestei date, din cauza zăpezilor, tătarii și-au amînat marșul spre Vest, iar vara a fost insuportabil de călduroasă în Europa centrală, unde „chiar stejarii crăpau și se uscau". Anul 1779 a avut o iarnă extrem de aspră, din Franța pînă la Volga, unde „păsările înghețau în zbor". În fine, anul '79 din secolul trecut a fost înregistrat ca „nenorocit", cu o iarnă caldă și umedă, cu inundații catastrofale și cu un nivel extrem de ridicat al Mării Caspice. Autorii culegerii — relevă, în încheiere, comentatorul TASS — nu se grăbesc niciodată să ridice anomaliile și cataclismele enumerate la rangul de „previziuni sumbre" pentru viitorul apropiat. Ei le consideră numai niște capricii climaterice, care reflectă, de altfel, inegalitatea obiectivă a evoluției temperaturilor pe glob de-a lungul secolelor.

LUMEA
SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

5 (796) 25 ianuarie 1979

Opera tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU. Viziune dialectică, abordare revoluționară 1
Politica externă a României — expresie a gîndirii și acțiunii președintelui Nicolae Ceaușescu 2

ARTICOLE, CORESPONDENȚE
Unirea Principatelor Române — eveniment hotărîtor în istoria poporului român, moment cu ample semnificații internaționale. Dan Berindei 4
Teheran. Evoluții, contacte, declarații. Liana Enescu 8
Londra. Tensiune socială și economică. Stelian Țurlea 9
Ottawa. „Urgențele inseparabile" într-un an al alegerilor 10
Consiliul O.N.U. pentru Namibia. Dumitru Constantin 11
Turcia. Criza internă și diversele strategii — confruntarea guvern-opoziție. I. Madoșa 12
Eveniment memorabil în cronica prieteniei româno-polone 14
India — profil economic. Liviu D. Radu 15
America Latină. Factori și coordonate ale afirmării forțelor politice progresiste. Anca Voican 18
Australia. Uraniu în ținutul cangurilor 20
Piața comună. „Semestrul francez" 21

INTERVIUL NOSTRU
Lars Werner, președintele Partidului de Stînga — Comuniștii din Suedia 7

REPORTAJ PE GLOB
Oameni din Caucaz. George Serafin 16

SINTEZE
Cursa înarmărilor — frînă în calea dezvoltării social-economice a tuturor statelor. Daniel Dăianu 22

1000 + 1 24–25

SERIAL
Robert Kennedy și vremea sa (VI). Senatorul de New-York 26

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ
Rinascita, Afrique-Asie, Voix Ouvrière 28–30

POȘTA REDACȚIEI 31–32

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10. Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. 2001, telex 01 1226, București.

C.P.C.S.

adas

ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT

ASIGURAREA COMPLEXĂ A GOSPODĂRIEI DUMNEAVOASTRĂ

Pentru a înlesni înlăturarea urmărilor financiare ale unor evenimente neprevăzute ce se pot întîmpla într-o gospodărie și care pot provoca pagube materiale, accidentarea unor persoane etc., ADAS a pus la dispoziția cetățenilor o formă de asigurare convenabilă și eficientă : „ASIGURAREA FACULTATIVĂ COMPLEXĂ A GOSPODĂRIILOR".

Aceasta este o asigurare combinată, în același contract fiind cuprinse trei feluri de asigurări :

- **asigurarea bunurilor din gospodărie ;**
- **asigurarea de accidente produse la domiciliul asiguratului ;**
- **asigurarea de răspundere civilă legală.**

1 ASIGURAREA BUNURILOR DIN GOSPODĂRIE

În această asigurare sînt cuprinse aproape toate bunurile existente într-o gospodărie : mobilier, obiecte casnice, îmbrăcăminte, covoare, aparate de radio, televizoare, mașini de cusut, frigidere, sobe de orice fel, produse agricole, viticole, pomicole, produse animaliere și alimente, combustibil, materiale de construcții și multe altele.

Sînt cuprinse în asigurare — pentru 20% din suma asigurată specificată în contract — și bunurile asigurabile luate oriunde în afara domiciliului, în aceeași sau în altă localitate.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește despăgubiri în cazurile de deteriorare sau distrugere a bunurilor asigurate, provocate de o multitudine de riscuri ca, de exemplu : incendiu, trăznet, explozie, ploaie torențială, inundație, grindină, furtună, prăbușire sau alunecare de teren, greutatea stratului de zăpadă sau de gheață, avarii accidentale produse la instalațiile de gaze, apă, canal sau încălzire ; pierdere sau dispariție cauzate de riscurile asigurate ; furt prin efracție și altele.

2 ASIGURAREA DE ACCIDENTE

Aria de protecție a acestei asigurări este largă. Sînt asigurate pentru urmările accidentelor întîmplate la domiciliul asiguratului următoarele persoane : asiguratul, soția acestuia, precum și părinții și copiii acestora, dacă, în mod statornic, locuiesc și gospodăresc împreună cu asiguratul. Sînt cuprinse în această asigurare majoritatea situațiilor de accidente cauzate de o serie de evenimente ca : incendiu, trăznet, lovire, cădere, alunecare, acțiunea curentului electric, arsură, intoxicare subită și altele.

3 ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE CIVILĂ LEGALĂ

În această asigurare sînt cuprinse cazurile de răspundere civilă, pentru despăgubiri datorate de asigurat și de soția acestuia sau de persoane care se află în întreținerea asiguratului, în calitate de locatar, față de proprietar, pentru pagube produse la imobil de incendiu sau explozie, pentru despăgubiri datorate terților pentru accidentarea persoanelor și avarierea bunurilor lor la domiciliul asiguratului, precum și pentru cele datorate locatarilor apartamentelor învecinate, pentru pagube la bunurile asigurabile ori la pereții, planșeele, tavanele și pardoselile apartamentelor respective, cauzate de o inundație produsă în apartamentul asiguratului.

• • •

PRIMA DE ASIGURARE, care se achită de persoana ce încheie asigurarea, este de numai 2 lei pe an pentru fiecare 1 000 de lei din suma asigurată stabilită la cererea asiguratului pentru bunurile din gospodărie.

De exemplu, pentru asigurarea unor bunuri din gospodărie în valoare de 10 000 de lei se plătește o primă de asigurare de 20 de lei pe an, iar pentru asigurarea unor bunuri în valoare de 25 000 de lei se plătește o primă de asigurare de 50 de lei pe an.

Pentru informații suplimentare și pentru contractarea de asigurări, vă recomandăm să vă adresați responsabililor cu asigurările din unitățile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau, direct, oricărei unități ADAS.

RADIORECEPTOARE portabile

Omul modern simte o acută nevoie de informare. Acasă sau în timpul excursiilor, la munte aparatele de radio portabile sînt deosebit de practice și utile.

Un aparat de radio portabil vă poate oferi, oriunde vă aflați, ultimele știri.

Radioreceptorul portabil este un mijloc de informare de neînlocuit, dar și prieten agreabil al clipelor de destindere.

Magazinele și raioanele specializate ale COMERȚULUI DE STAT vă invită să alegeți aparatul preferat :

	Game de undă	Prețul
Cora	1	345 lei
Apollo	1	345
Pescăruș	2	450
Alfa	2	500
Cosmos	3	645–740
Albatros	4	800
Gloria	4	1 450
Predeal (auto cu antenă)	3	1 180

Principalele caracteristici tehnice ale aparatelor de radio portabile sînt sensibilitate, selectivitate, claritatea sunetului, ceea ce asigură o audiție perfectă.

Toate aparatele de radio se pot cumpăra și cu plata în 18 rate lunare cu un acont de numai 20% conform dispozițiilor în vigoare.

Nr. 6 1 februarie 1979

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

SĂRBĂTORIREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU — vibrant omagiu al partidului, al ţării, al întregului popor

DIN ACTUALITATEA INTERNAŢIONALĂ

GENEVA. Lucrările Comitetului pentru dezarmare
PHENIAN. Noile propuneri pentru reunificarea pașnică a Coreei
ROMA. Cauzele crizei politice
WASHINGTON. „Starea Uniunii" — dimensiuni economice și politice
TEHERAN. Evoluția situației

Reportaj pe glob **SRI LANKA**

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

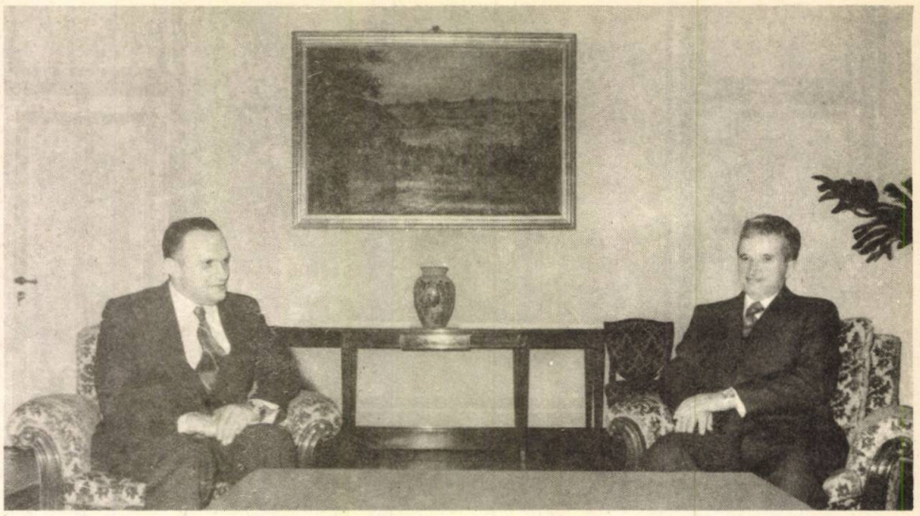

Tovarășul Tadeusz Wrzaszczyk, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Polone, președintele Comisiei de Planificare

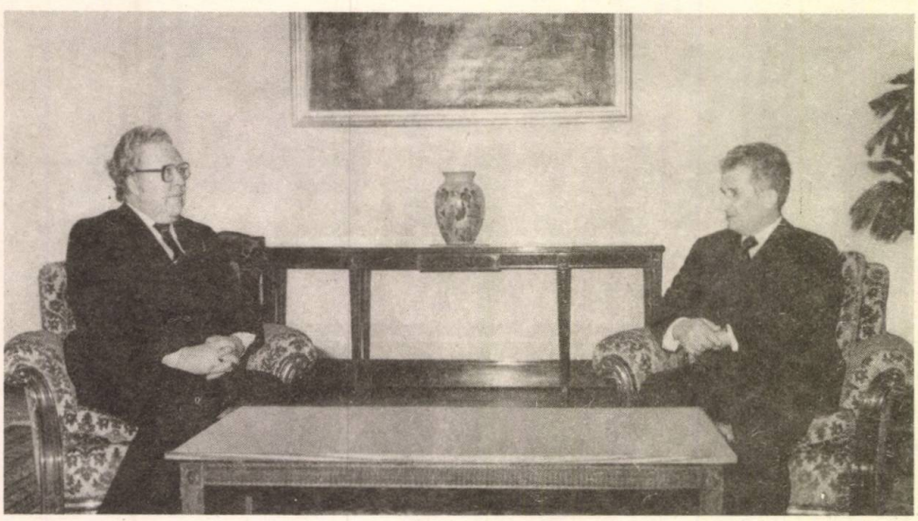

Delegația Partidului Comunist Finlandez, condusă de tovarășul Olavi Pojkolainen, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P. C. Finlandez

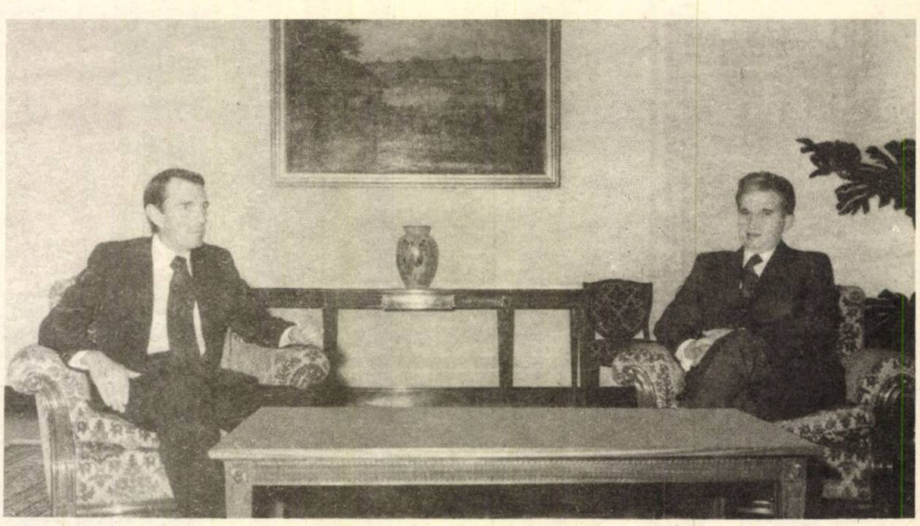

Luis Gomez Acebo, duce de Badajoz (Spania)

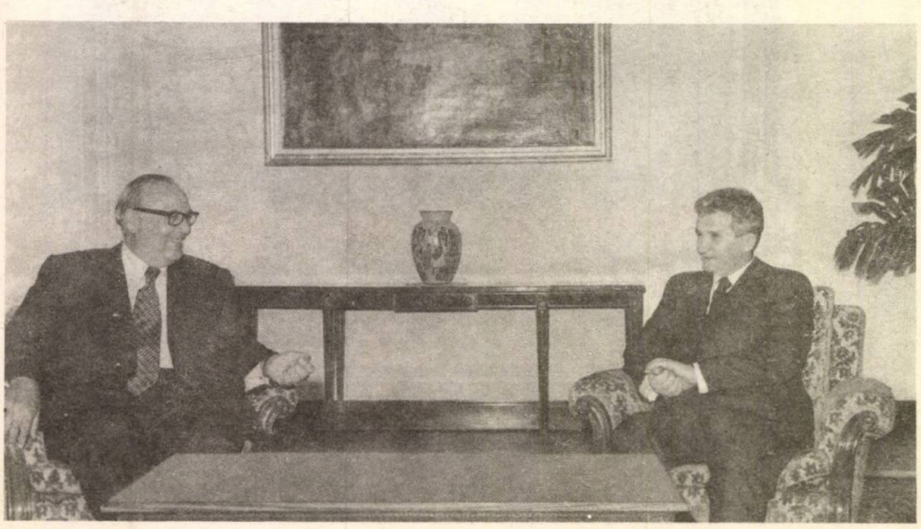

Aly Fahmy al Daghestani, ministrul transporturilor și comunicațiilor al R. A. Egipt

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

6 (797)

1 februarie 1979

SĂRBĂTORIREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ZILEI DE NAȘTERE

Omagiul partidului și al țării – expresie a unității de gînd și de voință a întregului popor 2

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Moscova. Vizita ministrului de externe român. 4

31 de ani de la semnarea primului Tratat de prietenie româno-sovietic. Vasile Crișu 5

Geneva. Exigențe ale abordării într-un mod nou a problemelor dezarmării. Constantin Ene 6

Noile propuneri constructive ale R.P.D. Coreene pentru reunificarea pașnică și independentă a patriei. Ilie Olteanu 8

Alger. Al patrulea Congres al F.L.N. Mircea S. Ionescu 10

Teheran. Evoluția situației. Liana Nichifor 11

Roma. Criză cu implicații incerte. Rodica Dumitrescu 12

Washington. De la „noul spirit" la „noul fundament". Stelian Țurlea 13

Vizita vicepremierului Deng în Statele Unite 14

Paris. „Majoritatea" și scadențele vest-europene. Eugeniu Obrea 18

În pregătirea U.N.C.T.A.D. V. Reuniunea grupului african al țărilor în curs de dezvoltare. Ion Badea 19

Anul Internațional al Copilului. Progres în pace pentru „izvorul de viață" al lumii. Anca Voican 22

Resursele energetice : prezent și perspective. Cărbunii. Dr. Ilie Șerbănescu 25

REPORTAJ PE GLOB

Sri Lanka. Cornel Negrea 15

Siria '79. Crăciun Ionescu 16

1000 + 1 20–21

SERIAL

Robert Kennedy și vremea sa (VII). Los Angeles, Ambassador Hotel... 29–30

POȘTA REDACȚIEI 31–32

SĂRBĂTORIREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU CU PRILEJUL ZILEI DE NAȘTERE

Cursul rodnic, ascendent al relațiilor de colaborare multilaterală româno-sovietice

GENEVA

Lucrările noului Comitet pentru dezarmare

PHENIAN. Noi propuneri constructive, pentru reunificarea pașnică a Coreei

ALGER

Al patrulea Congres al F.L.N.

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

Progres în pace pentru „izvorul de viață" al lumii

REPORTAJ PE GLOB

Siria '79

Omagiul partidului și al țării — expresie a unității de gînd și de voință a întregului popor

Strălucirea aniversării oricărui eveniment se află întotdeauna în raport direct cu rezonanța pe care o are în rîndul maselor largi, ale poporului. Anul ce și-a derulat pînă acum doar 31 de zile ale existenței sale este, pentru întregul nostru popor, anul marcării unor evenimente deosebite : împlinirea a 120 de ani de la Unirea Principatelor ; 35 de ani de la 23 August eliberator ; este anul celui de-al XII-lea Congres al partidului. Toate aceste date se înscriu pe fundalul avîntului în muncă menit să încununeze ultima etapă a cincinalului revoluției tehnico-științifice.

În contextul acestor momente atît de evocatoare, profundul ecou pe care l-a avut, în întreaga țară, aniversarea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu mărturisește multiple și elocvente semnificații. Pentru că, prilejuindu-i gîndurile cele mai intime în legătură cu propriul său destin, cu propria devenire, poporul nostru a realizat din nou că perioada cea mai fertilă a vieții sale este indisolubil legată de prezența, la conducerea partidului și statului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu. De cincisprezece ani încoace, omul care s-a născut în anul ce a văzut realizîndu-se marele ideal al poporului român — constituirea statului național unitar — a contribuit, ca nimeni altul, ca România să devină o țară în plină înflorire, ca poporul nostru să-și desăvîrșească unitatea de gînd, de voință și acțiune la cotele superioare ale construcției socialiste, să-și găsească integral demnitatea și bucuria de a trăi, ca pretutindeni în lume numele țării noastre să fie rostit cu stimă și prietenie.

„Vă asigur — și doresc să asigur cu acest prilej întregul nostru partid, întregul popor — că voi face totul pentru a-mi îndeplini răspunderile încredințate de partid și popor, că voi acționa, în deplină unitate, pentru înfăptuirea politicii partidului. Nu voi precupeți nimic pentru ca poporul nostru să se bucure tot mai din plin de cuceririle socialismului, de pace și independență".

NICOLAE CEAUȘESCU

Relieful atît de puternic al rolului jucat de tovarășul Nicolae Ceaușescu în dezvoltarea țării, în afirmarea ei prestigioasă pe plan internațional explică în mod firesc manifestarea, spontană și sinceră, a sentimentelor cărora le-a dat glas poporul nostru cu ocazia aniversării secretarului general al partidului, președintele Republicii. Ferma voință de unitate în jurul partidului, profunda recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru neobosita sa activitate în slujba înfloririi patriei socialiste, a colaborării și înțelegerii între popoare, a cauzei păcii și comunismului, profunda mîndrie patriotică pentru marile victorii dobîndite în construcția socialistă în decursul ultimilor 15 ani, înflăcăratele angajamente ale oamenilor muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — de a acționa fără preget pentru înfăptuirea Programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XI-lea — toate aceste sentimente exprimate cu prilejul zilei de 26 ianuarie, în telegrame, declarații, mesaje adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, se constituie într-o fidelă imagine a stării de spirit ce animă poporul nostru față de politica internă și externă a țării, față de inspira-

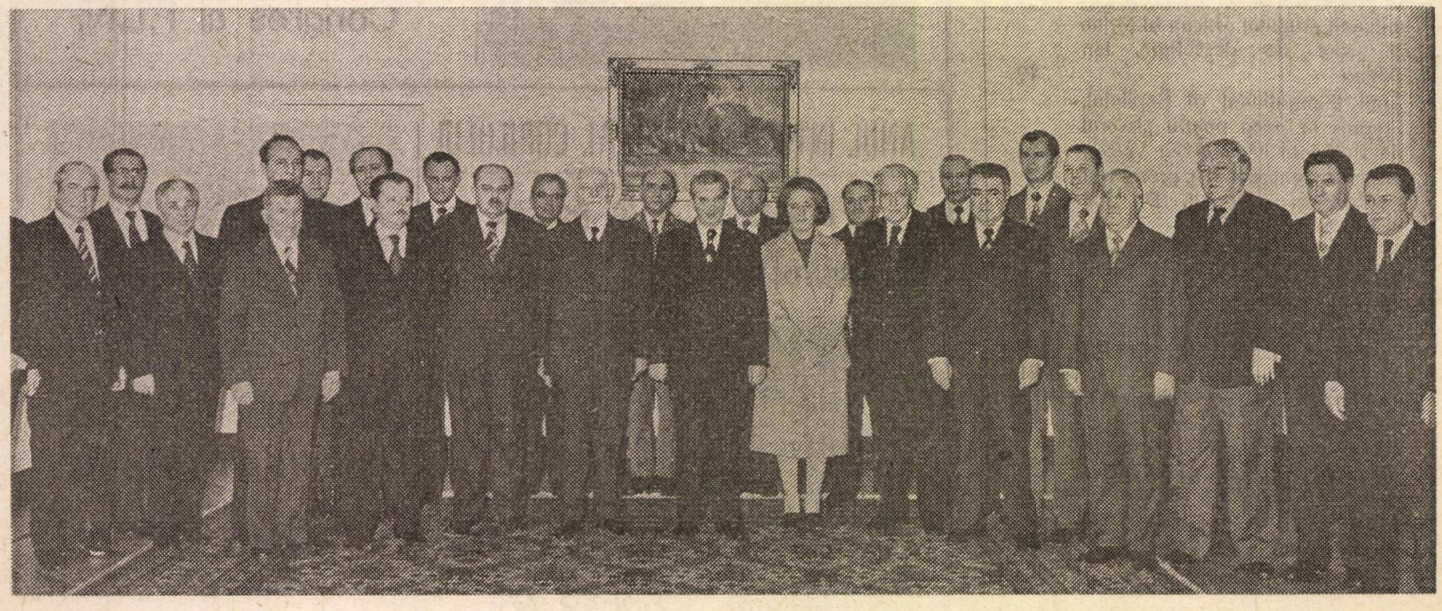

Conducerea de partid și de stat, exprimînd sentimentele întregului nostru popor, înconjoară cu dragoste și stimă pe tovarășul Nicolae Ceaușescu

cu prilejul aniversării zilei de naştere

Felicitări şi urări adresate de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

torul şi făptuitorul acestei politici, secretarul general al partidului, preşedintele ţării.

Sintetizînd simţămintele şi gîndurile întregului popor, în **Scrisoarea adresată tovarăşului Nicolae Ceauşescu de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R.** se spune : **„Cu acest prilej sărbătoresc, dorim să aducem un vibrant omagiu personalităţii şi activităţii dumneavoastră, să dăm expresie preţuirii şi dragostei profunde pe care — asemeni întregului nostru partid şi popor — vi le purtăm pentru înaltele calităţi de comunist şi conducător, pentru energia, principialitatea, consecvenţa şi pasiunea revoluţionară cu care, încă de la cea mai fragedă vîrstă, v-aţi angajat în lupta pentru slujirea intereselor fundamentale ale clasei muncitoare, ale întregii naţiuni, pentru cauza nobilă a libertăţii, independenţei şi suveranităţii scumpei noastre patrii. Este unanim recunoscută şi apreciată magistrala contribuţie pe care aţi adus-o şi o aduceţi, acţionînd neobosit în fruntea partidului şi statului — aplicînd creator principiile socialismului ştiinţific în condiţiile concrete din România — la dezvoltarea gîndirii şi practicii revoluţionare, la elaborarea celor mai corespunzătoare soluţii pentru asigurarea mersului înainte al patriei, la înfăptuirea politicii noastre interne şi externe, consacrată înfloririi multilaterale a economiei, ştiinţei şi culturii, ridicării vieţii poporului pe noi trepte de civilizaţie şi progres“.**

Militînd cu neobosită abnegaţie pentru dezvoltarea impetuoasă a ţării, sub conducerea partidului comuniştilor, tovarăşul Nicolae Ceauşescu este unanim recunoscut de poporul nostru ca cel mai consecvent promotor al nobilelor sale aspiraţii de pace şi progres, ca un înflăcărat luptător pentru cauza generală a socialismului, colaborării şi prieteniei între popoare. Străbătută de un vibrant patriotism, activitatea rodnică desfăşurată în plan internaţional de preşedintele ţării noastre întruchipează, în conştiinţa popoarelor şi a tuturor forţelor progresiste, exemplul celei mai nobile dăruiri în vederea rezolvării marilor probleme cu care este astăzi confruntată umanitatea. Cum altfel, dacă nu

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cu ocazia mesei oferite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., răspunde urărilor şi felicitărilor adresate

prin larga recunoaştere internaţională a meritelor excepţionale ale preşedintelui Nicolae Ceauşescu, poate fi explicată frecvenţa lucrărilor sau culegerilor din vasta sa operă teoretică tipărite în diferite edituri străine, numeroasele articole despre activitatea prodigioasă a şefului statului român, apărute în ziare de pe toate meridianele lumii, interviurile sale acordate pe temele cele mai arzătoare ale actualităţii româneşti şi internaţionale. Iată, de pildă, o apreciere făcută, recent, de preşedintele Asociaţiei mexicane „Primera Plana“, cu ocazia inaugurării unei expoziţii de carte românească, în care sînt prezentate, între altele, cele 14 volume apărute în limba spaniolă din lucrarea **„Nicolae Ceauşescu — România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate“** : „Preşedintele Ceauşescu reprezintă în mod strălucit spiritul lumii noastre contemporane. Totdeauna, el a militat pentru unirea eforturilor României cu ale altor ţări, pentru o pace durabilă în lume, bazată pe respectarea principiilor de drept internaţional“. Şi, aproape simultan, într-un alt colţ al lumii, în India, revista de politică externă „International Reporter“, într-un număr consacrat ţării noastre cu ocazia aniversării lui 24 Ianuarie 1859, scria că înfăptuirile poporului român „sînt nemijlocit legate de activitatea laborioasă desfăşurată la conducerea ţării de preşedintele Nicolae Ceauşescu, care are rolul esenţial în fundamentarea şi promovarea politicii interne şi externe a României, în elaborarea obiectivelor dezvoltării sale economice şi sociale, în organizarea şi conducerea ştiinţifică a întregii activităţi de aplicare a programului de propăşire economică şi spirituală a României“. Tot în aceste zile ale lui ianuarie, la Tîrgul Internaţional de Carte de la Cairo, a avut loc festivitatea lansării volumului **„Ceauşescu — eroul României“**, festivitate ce a însemnat un vibrant omagiu adus preşedintelui României socialiste, „omul păcii, unul din cei mai mari conducători ai timpurilor noastre“, după cum releva Mohamed Mahmoud el Hodary, directorul editurii care a tipărit volumul.

În conştiinţa lumii contemporane, şeful statului român apare ca o puternică per-

sonalitate politică, ca un înflăcărat militant pentru dezvoltarea relațiilor cu țările socialiste și întărirea unității și solidarității lor, pentru dezvoltarea colaborării multilaterale cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, pentru extinderea, în spiritul coexistenței pașnice, a legăturilor României cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Un înalt exemplu de responsabilitate pentru cauza păcii și progresului tuturor popoarelor, este apreciată, pe meridianele lumii, fermitatea cu care președintele României militează pentru așezarea relațiilor dintre state pe temelia egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. În opinia publică mondială găsește un puternic ecou contribuția activă și concretă a președintelui Nicolae Ceaușescu la soluționarea constructivă, în spiritul păcii și progresului, a problemelor complexe ale umanității, la triumful cauzei destinderii, securității și colaborării, inițiativele și eforturile sale pentru stingerea focarelor de conflicte și încordare, pentru reglementarea pe cale politică, prin tratative, a tuturor problemelor litigioase, pentru lichidarea subdezvoltării și făurirea noii ordini economice internaționale. Toate activitățile desfășurate de președintele țării pe arena politică mondială, inițierea unei diplomații deschise, în deplina cunoștință a popoarelor, autoritatea cu care a demonstrat eficiența dialogului și contactelor directe la nivelul cel mai înalt al autorității de stat dovedesc că, în elaborarea orientării internaționale a României, președintele Nicolae Ceaușescu ia în considerare, în baza unei riguroase analize științifice, acțiunea legităților sociale obiective ce se află la originea schimbărilor ce se produc în lume, tendințele legilor inexorabile ale progresului istoric.

În aceste adevăruri, în această realitate trebuie căutată și poate fi găsită înțelegerea rolului și locului excepțional pe care îl ocupă atît în istoria țării, cît și în galeria marilor figuri politice contemporane tovarășul Nicolae Ceaușescu. Aplecîndu-se cu luciditatea gînditorului revoluționar și rigoarea omului de știință asupra complexelor fenomene și mutații politice și sociale, pe plan național și internațional, președintele României a pus în valoare caracteristicile esențiale ale evoluției contemporane, tendințele cele mai autentic revoluționare și, deci, sortite unei afirmări certe pe scena politică a lumii. De aici, eficiența acțiunilor românești în viața politică mondială, de aici confirmarea justeței orientărilor programatice stabilite de Congresul al XI-lea al P.C.R.

Permanentul dialog al tovarășului Nicolae Ceaușescu purtat cu țara, cu oamenii muncii, confruntarea continuă a proiectelor de acțiune și a acțiunilor însele, întreprinse pe plan intern sau internațional, cu realitățile cotidiene în plină desfășurare, toate acestea confirmă, pe de o parte, justețea politicii urmate și, pe de altă parte, conferă acestei politici autoritatea și girul voinței naționale, unitare.

Aceste adevăruri poporul le cunoaște. Prestigiul internațional al României socialiste este, incontestabil, produsul realității românești în dubla sa ipostază : ferma dezvoltare multilaterală pe plan intern, activa participare la promovarea marilor cauze ale umanității, pe plan extern.

În ambele laturi ale acestei unice politici, se regăsește, la aceeași înaltă cotă de robustețe și perenitate, unitatea de monolit a întregului popor în jurul partidului și al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Iar această unitate este chezășia victoriilor de mîine pe calea construcției socialiste, a contribuției din ce în ce mai active pe care România înțelege s-o aducă afirmării cauzei socialismului, colaborării și păcii în lume.

MOSCOVA

Vizita ministrului de externe român

Începînd de luni, tovarășul Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, se află la Moscova într-o vizită oficială, la invitația guvernului sovietic. Această vizită se înscrie în cursul ascendent pe care îl cunosc relațiile de prietenie și colaborare multilaterală româno-sovietice.

Un moment deosebit al vizitei l-a constituit primirea oaspetelui român, la Kremlin, de către tovarășul A. N. Kosîghin, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice. Cu acest prilej, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist obiectivelor înscrise în Declarația statelor participante la Tratatul de la Varșovia, adoptată în noiembrie 1978.

Dezvoltarea relațiilor de colaborare româno-sovietice a făcut obiectul schimbului de păreri, desfășurat într-o atmosferă de lucru, prietenească, în cadrul convorbirilor oficiale dintre miniștrii de externe ai României și U.R.S.S., tovarășii Ștefan Andrei și A.A. Gromîko. S-a subliniat că această conlucrare este în interesul ambelor țări și popoare, al construcției socialismului și comunismului. În timpul dejunului oferit marți în onoarea oaspetelui român de către ministrul afacerilor externe sovietic, tovarășii Ștefan Andrei și A.A. Gromîko au subliniat, de altfel, dezvoltarea tot mai puternică a colaborării și prieteniei ro-

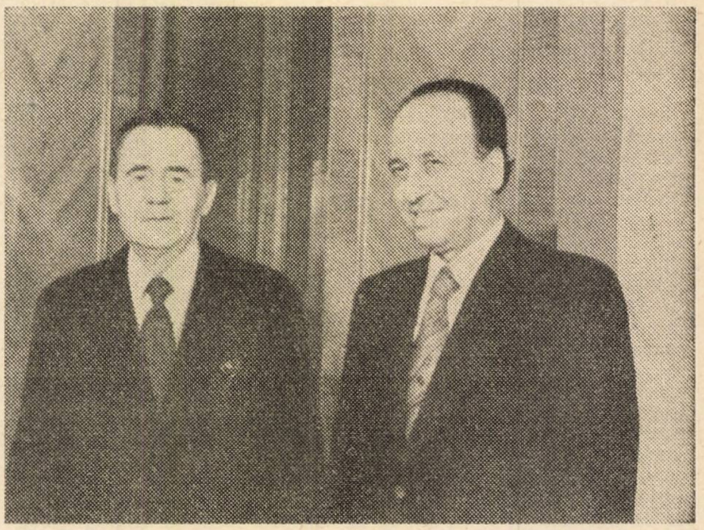

Ministrul afacerilor externe al României, tovarășul Ștefan Andrei, și ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., tovarășul A. A. Gromîko

Român, președintele Republicii Socialiste România, a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., a fost transmis un mesaj de prietenie tovarășului Leonid Ilici Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S. Exprimînd mulțumiri pentru mesaj, tovarășul Aleksei Kosîghin a transmis, din partea tovarășului Leonid Ilici Brejnev, în numele său personal, precum și al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., un salut călduros și cele mai bune urări tovarășului Nicolae Ceaușescu, Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

În cadrul convorbirii, desfășurate într-o atmosferă tovărășească, au fost abordate probleme legate de dezvoltarea în continuare a relațiilor și a colaborării pe multiple planuri dintre România și Uniunea Sovietică, în spiritul Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre România și U.R.S.S., a Declarației comune româno-sovietice. Au fost discutate, de asemenea, probleme actuale ale situației internaționale și, îndeosebi, ale înfăptuirii româno-sovietice, precum și dorința comună de a acționa, în continuare, pentru adîncirea și dezvoltarea multilaterală a colaborării dintre partidele, țările și popoarele noastre. Cei doi miniștri de externe au relevat, în mod deosebit, rolul hotărîtor pe care îl au întîlnirile și convorbirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Leonid Brejnev pentru impulsionarea continuă a cursului rodnic, ascendent pe care îl cunosc raporturile multilaterale româno-sovietice. Ei au toastat în sănătatea tovarășilor Nicolae Ceaușescu și Leonid Ilici Brejnev, pentru prietenia trainică și colaborarea tot mai largă și mai rodnică dintre partidele, țările și popoarele noastre, în interesul lor comun, al cauzei generale a socialismului și păcii în lume.

În cursul convorbirilor, miniștrii de externe român și sovietic au examinat, de asemenea, unele probleme internaționale actuale de interes comun.

La ora închiderii ediției noastre, vizita oficială la Moscova a ministrului de externe român continuă.

31 de ani de la semnarea primului Tratat de prietenie româno-sovietic

În cronica bogată a raporturilor dintre popoarele român și sovietice, semnarea, la 4 februarie 1948, a primului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre România și Uniunea Sovietică a reprezentat un moment politic de profundă semnificație, un eveniment memorabil, de însemnătate istorică. Consemnînd hotărîrea celor două state vecine de a acționa în spiritul prieteniei și colaborării, conducîndu-se după principiile respectării reciproce a independenței și suveranității lor, precum și neamestecului în treburile interne ale celuilalt stat, Tratatul punea bazele stabilirii unor relații reciproce de tip nou, deschizînd largi porți de afirmare aspirațiilor celor două popoare de a dezvolta o conlucrare amplă, pe multiple planuri.

Posibilitățile cuprinzătoare oferite conlucrării mutual benefice prin prevederile acestui document politic major au fost fructificate plenar în anii ce au urmat, raporturile româno-sovietice situîndu-se, constant, pe o linie ascendentă.

O expresie nouă a dorinței de ridicare pe o treaptă superioară a acestei colaborări fertile a constituit-o semnarea, la București, la 7 iulie 1970, a noului tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între cele două țări. Acesta asigură — în spiritul bunelor raporturi de colaborare multilaterală statornicite între țările și popoarele noastre, al prieteniei tradiționale și solidarității — cadrul adecvat adîncirii și dezvoltării, pe baze trainice, a relațiilor bilaterale, valorificării posibilităților mari pe care le oferă, în această direcție, realizările remarcabile pe care le obțin România și Uniunea Sovietică în edificarea noii orînduiri.

În perioada care a trecut de la semnarea noului tratat, relațiile româno-sovietice au cunoscut, spre satisfacția reciprocă, o amplificare continuă, în toate sferele de activitate — pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural. Au fost, astfel, extinse legăturile pe linie de partid, schimburile economice și acțiunile de cooperare cunosc o puternică dezvoltare, înregistrează notabile succese colaborarea pe tărîmul culturii, științei și tehnicii, învățămîntului, turismului. Dacă ne referim doar la domeniul raporturilor economice, este grăitor, spre exemplu, faptul că Uniunea Sovietică ocupă, în mod statornic, primul loc în comerțul exterior al țării noastre, volumul schimburilor reciproce prevăzut în acordul comercial de lungă durată (1976—1980) urmînd să depășească, în actualul cincinal, cu 70 la sută livrările efectuate, în ambele sensuri, în perioada 1971—1975. De asemenea, protocolul interguvernamental privind livrările reciproce de mărfuri pe anul 1979 stabilește un volum al schimburilor superior nivelului anului 1978, volum ce depășește, de asemenea, prevederile pentru acest an ale acordului comercial de lungă durată.

Extinderea și diversificarea relațiilor de cooperare și specializare în sectoare de bază ale industriei, inclusiv realizarea în comun a unor noi capacități și obiective industriale, constituie prezențe permanente ale conlucrării româno-sovietice. Este semnificativ să arătăm, în acest sens, că, în noiembrie anul trecut, a fost inaugurat un important obiectiv — nodul hidrotehnic Stînca-Costești de pe rîul Prut. Construit de țara noastră, împreună cu U.R.S.S., acesta constituie deopotrivă o valoroasă realizare tehnică și o întruchipare elocventă a prieteniei frățești și buneivecinătăți româno-sovietice.

După cum este cunoscut, în ansamblul relațiilor României cu toate țările socialiste, întărirea continuă a raporturilor de strînsă prietenie și conlucrare cu Uniunea Sovietică a constituit și constituie o preocupare neabătută a partidului și statului nostru, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu. **„Un loc important în politica noastră externă** — reafirma, această orientare, tovarășul **Nicolae Ceaușescu — îl ocupă dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie, colaborare și solidaritate între Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică. Am pornit și pornim în promovarea acestei politici atît de la bogatele tradiții istorice ale raporturilor de stimă și prețuire reciprocă, de prietenie și întrajutorare dintre popoarele noastre, dintre clasa muncitoare și forțele progresiste din cele două țări, dintre partidele noastre comuniste, cît și de la faptul că, România și Uniunea Sovietică sînt țări socialiste vecine. Colaborarea multilaterală, relațiile de prietenie și bunăvecinătate cu Uniunea Sovietică vor constitui și în viitor o preocupare deosebită a Partidului Comunist Român, a Republicii Socialiste România".**

Factorul dinamizator al dezvoltării neîntrerupte a legăturilor multilaterale de strînsă prietenie și conlucrare dintre partidele, țările și popoarele noastre îl reprezintă întîlnirile și convorbirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Leonid Ilici Brejnev. Evenimente politice remarcabile, acestea au deschis, de fiecare dată, orizonturi noi lărgirii și aprofundării, în interesul ambelor popoare, a rodnicei colaborări mutuale. O expresie concretă a voinței comune manifestate în această direcție o constituie **Declarația privind dezvoltarea continuă a colaborării și prieteniei frățești între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, între România și Uniunea Sovietică,** semnată într-un cadru solemn la București, în noiembrie 1976, de către tovarășii **Nicolae Ceaușescu** și **Leonid Ilici Brejnev.** Consemnînd satisfacția părților pentru extinderea relațiilor pe multiple planuri între cele două țări, relații ce se dezvoltă pe baza Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală din 7 iulie 1970, cu respectarea strictă a principiilor egalității în drepturi, independenței și suveranității, neamestecului reciproc în treburile interne, întrajutorării tovărășești, documentul exprimă hotărîrea Partidului Comunist Român și a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice de a dezvolta pe toate căile, și în viitor, colaborarea lor tovărășească, de a întări prietenia frățească dintre popoarele român și sovietice. Hotărîre reconfirmată, de altfel, și în cadrul întîlnirii prietenești pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut-o în august anul trecut, în Crimeea, cu tovarășul Leonid Ilici Brejnev.

Remarcabilele succese pe care le obțin popoarele sovietice în edificarea noii orînduiri, în ridicarea nivelului de trai material și spiritual al celor ce muncesc sînt urmărite cu interes viu și salutate cu sinceră bucurie de poporul român, așa după cum și popoarele sovietice apreciază călduros marile înfăptuiri ale României socialiste. Prin aceste realizări, țările noastre, împreună cu celelalte țări socialiste, contribuie la întărirea socialismului în lume, la sporirea forței și influenței sale pe plan mondial.

Poporul român, care acordă o înaltă prețuire legăturilor româno-sovietice, este ferm hotărît să acționeze consecvent, în continuare, pentru ca relațiile de prietenie, cooperare și solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre cele două țări și popoare să devină și mai fructuoase, spre binele reciproc, în interesul socialismului, păcii și progresului.

Vasile Crișu

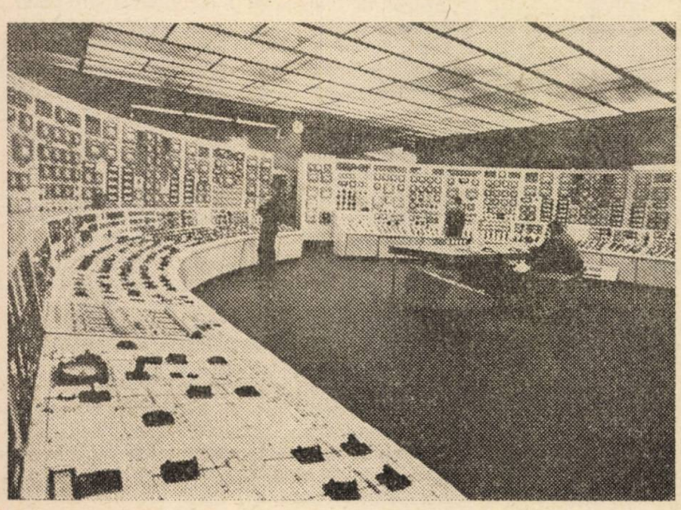

Pupitrul de comandă al hidrocentralei Krivoi-Rog, unul din pilonii de bază ai energeticii sovietice

GENEVA

Lucrările noului Comitet pentru dezarmare

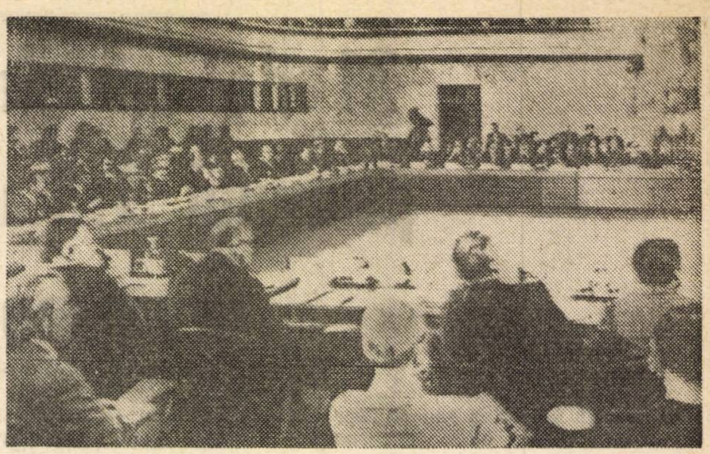

Exigențe ale abordării într-un mod nou a problemelor dezarmării

Constantin Ene

Zilele acestea și-a deschis lucrările la Geneva noul Comitet pentru dezarmare, organism de negocieri multilaterale în domeniul dezarmării stabilit de cea de-a X-a sesiune specială a Adunării Generale a O.N.U. Rezultat al eforturilor intense și concertate ale tuturor statelor pentru așezarea negocierilor de dezarmare pe baze noi, care să scoată dialogul internațional în materie de dezarmare din imobilismul în care se afla — în consonanță cu pericolul grav pe care îl reprezintă pentru pacea și liniștea popoarelor, pentru viitorul omenirii, acumulările uriașe de armamente și imensele resurse materiale și umane care se irosesc — începerea lucrărilor Comitetului pentru dezarmare marchează un moment de optimism și speranță.

Problemă cardinală a vieții internaționale, oprirea cursei înarmărilor și trecerea la măsuri eficiente de dezarmare, în special în domeniul nuclear, a dobîndit o importanță vitală pentru asigurarea păcii și securității internaționale, pentru însănătoșirea relațiilor dintre state, pentru ca popoarele să-și poată consacra nestingherit eforturile dezvoltării și progresului lor.

După cum au subliniat organele de presă, însemnătatea acordată acestui nou început de activitate internațională în domeniul dezarmării a fost pusă în evidență de prezența la deschiderea Comitetului pentru dezarmare a unor factori politici de nivel din numeroase țări, inclusiv din România, de atenția cu care a urmărit opinia publică internațională desfășurarea primelor zile de dezbateri în care statele membre și-au făcut cunoscute pozițiile lor de principiu față de problemele dezarmării.

Consecventă politicii sale de pace și înțelegere între toate națiunile lumii, reglementării problemelor internaționale pe baza tratativelor și a soluțiilor politice și nu pe calea forței și a armelor, România a luat parte activă la debutul comitetului, la contactele guvernamentale pe care le-a prilejuit deschiderea lucrărilor acestuia, aducîndu-și contribuția la trasarea primelor jaloane ale activității pe care este chemat să o desfășoare noul organism de negocieri.

În cadrul politicii de destindere, securitate și progres pe care o promovează țara noastră, în concepția și activitatea internațională a tovarășului Nicolae Ceaușescu, obiectivul central actual în domeniul dezarmării îl constituie oprirea cursei înarmărilor și înghețarea bugetelor militare, a efectivelor militare și armamentelor pentru a se trece apoi la reducerea lor treptată, pe baza unui program concret și eficace de negocieri. Acest concept pornește de la analiza vieții internaționale care demonstrează că, în pofida contradicțiilor și complicațiilor existente, omenirea nu se află în fața unui război mondial iminent, că, dimpotrivă, au loc transformări profunde în favoarea forțelor păcii, independenței naționale și progresului, care, dacă vor acționa unite, sînt în măsură să determine un nou curs în domeniul dezarmării.

Activitatea partidului și statului nostru pe planul dezarmării face parte integrantă din acțiunea largă, plină de fermitate *de eliminare din viața internațională a forței și amenințării cu forța.* De aceea, în concepția României, *lupta pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru dezangajare militară și dezarmare reprezintă o chestiune de atitudine politică,* de manifestare în practică a voinței politice de trecere la reglementarea conflictelor, diferendelor și problemelor ce apar între state exclusiv pe calea negocierilor și nu a acțiunilor militare. **„Poporul român, ca de altfel toate popoarele lumii** — arăta recent tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU — are nevoie, în mod vital, de securitate și pace. Iată de ce obiectivul central al politicii noastre externe constă în lupta neobosită împotriva pregătirilor de război, împotriva cursei înarmărilor, pentru soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane pe cale pașnică, prin negocieri, pentru accentuarea cursului destinderii și instaurarea unei securități internaționale reale și a unei păci durabile în lume".** Cursa înarmărilor apare ca o povară tot mai grea asupra tuturor popoarelor, poartă în sine germenele agravării contradicțiilor internaționale. Cheltuielile militare enorme conduc la menținerea și adîncirea decalajelor economice în lume, frînează traducerea în viață a programelor de creștere a bunăstării populației, atrag în cursa înarmărilor țările în curs de dezvoltare care sînt în acest fel lipsite de resurse materiale și umane importante, atît de necesare în cadrul eforturilor pentru eliminarea subdezvoltării. *Lupta pentru oprirea cursei înarmărilor și dezarmare constituie o parte integrantă a luptei pentru edificarea unei noi ordini politice și economice internaționale.*

For multilateral de negocieri autentice și eficiente

Deschiderea Comitetului pentru dezarmare inaugurează un început de etapă. Sesiunea specială a Adunării Generale consacrată dezarmării a reprezentat un pas important în abordarea într-un mod nou a problemelor dezarmării, prin dezbaterea aprofundată a acestor probleme cu participarea, în cadrul O.N.U., a tuturor statelor, stabilirea unui cadru mai democratic pentru soluționarea lor, întărirea răspunderii O.N.U. în domeniul dezarmării. Prin aceasta, sesiunea specială a O.N.U. a creat un climat politic nou, a deschis perspectiva unor progrese reale pe calea opririi înarmărilor și înfăptuirii dezarmării.

Acum ne aflăm în punctul în care noul spirit pe care l-a insuflat sesiunea specială negocierilor de dezarmare trebuie să înceapă să se manifeste în acțiune. În acest scop, așa cum sublinia Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în ședința sa din 10 iulie 1978, care a analizat rezultatele sesiunii speciale a O.N.U., este mai necesar ca oricînd să se intensifice lupta unită a tuturor forțelor revoluționare, democratice, progresiste, a tuturor popoarelor pentru oprirea neîntîrziată a cursei înarmărilor, pentru trecerea la măsuri concrete de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară, pentru făurirea unei lumi a păcii, fără arme și fără războaie. Misiunea de mare răspundere pe care au conferit-o statele și popoarele lumii Comitetului pentru dezarmare în acest proces este aceea de a *identifica soluții viabile eficace de oprire a cursei înarmărilor și de dezarmare, prin eforturi concertate, perseverență și tenacitate.* În acest sens, componența lărgită și cadrul de acțiune mai democratic de care dispune îi oferă unele premise favorabile.

Pe linia celor de mai sus, *în stadiul de față, de început, latura organizatorică dobîndește o însemnătate deosebită.* Obiectivul imediat căruia ar urma să-și consacre eforturile Comitetul pentru dezarmare constă în *constituirea sa într-un for multilateral de negocieri autentice și eficiente,* în care sens, stabilirea metodelor sale de lucru ocupă locul central. Experiența altor foruri internaționale, cea mai recentă fiind aceea a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, experiența a însuși predecesorului actualului comitet — conferința Comitetului pentru dezarmare — pun în lumină faptul că, *departe de a constitui o chestiune de formă, dispozițiile de organizare și procedură au incidențe directe asupra activității de fond, a eficienței acesteia.* Ele pot oferi, sau, dimpotrivă, lipsi Comitetul de dezarmare de pîrghiile necesare pentru concentrarea eforturilor tuturor participanților în vederea identificării soluțiilor și, în ultimă instanță, pentru *mobilizarea voinței politice a statelor în vederea ajungerii la acorduri.*

În acest sens, dorim, în cele ce urmează, să expunem un număr de considerente cu privire la aspectele practice pe care le ridică, în acest stadiu de început, organizarea Comitetului pentru dezarmare într-un ca-

dru adecvat și eficient de negocieri. Ele privesc a) *stabilirea regulamentului de procedură al Comitetului,* b) *determinarea ordinii de zi și a programului său de lucru* și c) *modul de abordare a problemelor în cadrul negocierilor.*

Substanța politică a noului regulament de procedură

Stabilind constituirea unui nou organism multilateral pentru negocieri în domeniul dezarmării — Comitetul pentru dezarmare — și unele coordonate de bază ale funcționării sale, sesiunea specială a O.N.U. consacrată dezarmării nu a trasat decît principalele jaloane ale viitorului cadru de negocieri. Ele se cer detaliate și precizate. Indicînd ca obligație a comitetului de a-și adopta propriul regulament de procedură, sesiunea specială a acceptat ea însăși importanța politică pe care o are un astfel de regulament pentru activitatea comitetului. Cum stabilirea dispozițiilor după care să-și conducă lucrările precede, în mod firesc, activitatea de fond a oricărui organism internațional, sarcina imediată a Comitetului pentru dezarmare este elaborarea acestor dispoziții și, în acest sens, trebuie orientată activitatea comitetului în săptămînile ce urmează. Asigurarea unui cadru democratic de negocieri reclamă respectarea unor exigențe fundamentale care vor trebui să-și găsească reflectarea deplină în regulile de procedură care se vor elabora.

1. Regulamentul trebuie să consacre faptul că *toate statele care participă la negocieri în cadrul comitetului iau parte, în calitate de state suverane și independente, în condiții de deplină egalitate, în afara tuturor blocurilor militare și a grupărilor de state închise.* Spre deosebire de organismele precedente de negocieri în domeniul dezarmării, care aveau la bază relația dintre blocurile militare — situație reflectată prin existența instituției co-președinției —, Comitetul pentru dezarmare a fost conceput într-un mod diferit. El este alcătuit din două categorii de state, egale din punct de vedere al calității lor de membru în comitet și anume : statele posesoare de arme nucleare și alte 35 de state desemnate în urma consultărilor întreprinse de către președintele Adunării Generale a O.N.U. Noua componență a comitetului a fost confirmată de O.N.U., al cărei principiu fundamental îl constituie egalitatea suverană a statelor membre.

Recunoașterea participării statelor la lucrările comitetului în calitatea lor de state suverane și independente, și nu ca membre ale unor alianțe militare sau grupări, are o importanță cardinală pentru eficiența negocierilor, atît din punct de vedere principial, cît și practic. Oprirea cursei înarmărilor și trecerea la adoptarea unor măsuri efective și eficiente de dezarmare nu se poate realiza în condiții de confruntare, ci numai pe bază de cooperare și solidaritate internațională. „Modelul bipolar — arăta cunoscuta activistă pe planul dezarmării Alva Myrdal — este pus în lumină atît în cadrul negocierilor diplomatice, cît și în scrierile academice de fraze cum sînt „cealaltă parte", „poziția adversarului", chiar „inamicul" (Alva Myrdal „the game of disarmament"). Or, într-un asemenea climat, este dificil, dacă nu imposibil, să se elimine suspiciunea și neîncrederea, iar partenerii de negocieri să se angajeze într-un efort constructiv de cooperare pentru identificarea posibilităților de compromis și a soluțiilor pentru acorduri. Existența blocurilor militare — rezultat al perioadei războiului rece — alimentează confruntarea, „brutalizează" negocierile. Dezarmarea presupune, dimpotrivă, eforturi pentru creșterea încrederii reciproce.

Subliniind, în mod constant, că o negociere în domeniul dezarmării bazată pe blocuri militare este lipsită de perspective, țara noastră este, de aceea, adepta fermă a principiului că, esențial pentru activitatea Comitetului de dezarmare nu este apartenența la un bloc sau altul, ci modul în care statele, ca subiecte de drept internațional, înțeleg să-și aducă contribuția la efortul comun de negociere a unor măsuri efective de dezarmare, la creșterea încrederii între state, pace și securitate internațională.

Principiul deplinei egalități în drepturi a tuturor membrilor comitetului s-a materializat în decizia sesiunii speciale a O.N.U., care prevede conducerea lucrărilor, prin rotație lunară, de către fiecare dintre aceștia.

2. Noul organism de negocieri trebuie să asigure *condițiile ca toate țările interesate, indiferent dacă sînt sau nu membre ale Comitetului pentru dezarmare, să participe direct și neîngrădit la dezbaterea și soluționarea problemelor, la susținerea intereselor lor.*

După cum se știe, România a militat cu consecvență ca negocierile în domeniul dezarmării să reflecte cerințele democratizării vieții internaționale, ale participării în condiții de egalitate a tuturor statelor la rezolvarea problemelor internaționale, marile mutații și transformări survenite în relațiile internaționale. Deși documentul final al sesiunii speciale consacră stabilirea Comitetului pentru dezarmare, ca organ, din rațiuni practice, cu o componență limitată, el conține prevederi care creează țărilor nemembre ale comitetului posibilități largi să-și aducă contribuția la examinarea problemelor de interes pentru ele.

Regulamentul de procedură al comitetului va trebui să asigure accesul statelor membre de a participa la lucrări, să stabilească în mod expres dreptul statelor nemembre de a participa la lucrări, de a-și exprima punctele de vedere și de a prezenta propuneri care să facă obiectul negocierilor.

Modificările aduse mecanismului de negocieri au urmărit sporirea eficienței acestuia, printre altele, prin mobilizarea contribuției mai multor state la realizarea dezarmării. Legătura comitetului cu exteriorul apare, în această lumină, deosebit de importantă, principiul consacrat de sesiunea specială că dezamarea este de interes universal și, în consecință, toate statele au dreptul și datoria de a lua parte la realizarea dezarmării trebuie concretizat prin decizii corespunzătoare privind caracterul deschis al activității comitetului, care va trebui să informeze amplu opinia publică internațională asupra evoluției și stării de fapt a negocierilor.

3. O condiție esențială pentru eficiența comitetului rezidă *în asigurarea caracterului său de organism autentic de negociere.* Vechiul comitet, în numele unei așazise flexibilități în abordarea problemelor dezarmării, în virtutea căreia fiecare delegație se referea la orice chestiune dorea, fără o ordine de zi și un program de lucru care să concentreze discuțiile asupra aceleiași teme, s-a transformat în fapt, cu timpul, într-un club de discuții și nu de negocieri. Rezultatele celor 15 ani de existență au fost pe măsura acestui mod de lucru. Or, chiar și în accepțiunea cea mai largă a conceptului de negociere, a negocia presupune o concentrare a discuțiilor asupra unui obiect bine determinat, în legătură cu care se dorește realizarea unui acord. Un asemenea rezultat nu se poate obține decît printr-o organizare a lucrărilor prin care, *într-o perioadă definită, discuțiile să se concentreze asupra aceleiași teme, în vederea identificării posibilităților de realizare a unui acord.* Negocierile se vor purta în plenară sau în organe subsidiare ale comitetului, deschise însă participării tuturor, trebuind să se asigure dreptul tuturor statelor membre de a participa la toate stadiile negocierilor. Odată întrerupte negocierile asupra unei teme, pentru a se asigura continuarea cu perseverență a eforturilor de identificare a posibilităților de compromis, va fi necesar să se adopte decizii clare privind reluarea lor într-o fază ulterioară.

4. Regulamentul de procedură va trebui să asigure condiții ca *negocierile pe toate problemele înscrise pe ordinea de zi să fie examinate în cadrul organizat al comitetului.*

Practica anterioară, prin care comitetul a fost ținut ani de zile la periferia adevăratelor probleme ale dezarmării, care se negociau în altă parte, a arătat cît de dăunătoare a fost această situație pentru eficiența și autoritatea comitetului. Menținut într-o stare perenă de inactivitate, golit de conținut, el devenise cu timpul doar un organ de sancționare a cîtorva înțelegeri și acorduri neesențiale realizate în afara comitetului.

De o însemnătate cardinală pentru atingerea acestui obiectiv este *asigurarea unor dispoziții care să asigure un tratament egal în cadrul negocierilor pentru propunerile și inițiativele tuturor statelor, inclusiv ale statelor nemembre.*

5. Toate deciziile comitetului vor trebui adoptate prin *consens,* astfel încît ele să aibă la bază acordul liber exprimat al fiecărui stat membru, suveran și egal în drepturi și să țină seama de interesele de securitate ale tuturor.

Ca și Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, consensul se definește prin absența oricărei obiecții exprimate de către un reprezentant și prezentată de acesta ca fiind un obstacol în calea adoptării hotărîrii în cauză. Consensul nu trebuie folosit, însă, în mod abuziv, pentru a ascunde lipsa dorinței de cooperare. El trebuie de aceea conceput ca un proces pe parcursul căruia toate statele membre trebuie să facă eforturi susținute, pentru armonizarea pozițiilor și identificarea unor soluții unanim acceptabile. În această lumină, absența unui acord general, imediat, asupra unei probleme, nu va trebui să atragă după sine abandonarea negocierilor.

6. Dispozițiile de procedură vor trebui să reflecte în mod clar *raporturile dintre Comitetul pentru dezarmare și Organizația Națiunilor Unite, pornind de la răspunderea primordială care revine O.N.U. în domeniul dezarmării.*

Geneza noului organism, faptul că principiile sale fundamentale de funcționare au fost stabilite de sesiunea specială a O.N.U., că el urmează să prezinte rapoarte anuale și de cîte ori va fi necesar către Adunarea Generală, leagă deja, în mod ferm, Comitetul pentru dezarmare de O.N.U. Această legătură va trebui întărită prin dispoziții clare care să așeze la baza activității de fond a comitetului propunerile prezentate de state la sesiunea specială a O.N.U. și reținute ca documente de lucru ale comitetului împreună cu programul de acțiune adoptat de sesiunea specială și recomandările sale ordinare. Aceste elemente de bază și altele ce pot fi necesare pentru întregirea cadrului în care va funcționa Comitetul pentru dezarmare trebuie să formeze *un tot unitar, indisolubil.* Nici un element nu trebuie exclus sau ignorat, fiecare întărind pe celălalt și dobîndind relevanță în asociere cu celelalte. Regulile de procedură după care își va desfășura lucrările comitetul vor trebui să constituie, astfel, un sistem de dispoziții, clare și precise, de natură să ofere garanții că noul organism va funcționa în spiritul în care a fost conceput de sesiunea specială a O.N.U. consacrată dezarmării, în concordanță cu exigențele unui organ de negocieri multilaterale autentice, la nivelul înaltei misiuni care îi revine.

Numai în acest fel, comitetul se va deosebi fundamental de fostul comitet, conducîndu-se după reguli negociate în cadrul său organizat și puse de acord, într-un mod democratic, cu participarea tuturor membrilor săi și respectul cuvenit pentru interesele legitime ale tuturor popoarelor.

Apel la dialog, la soluționarea politică a problemei fundamentale a Coreei

Noile propuneri constructive ale R.P.D. Coreene pentru reunificarea pașnică și independentă a patriei

Comitetul Central al Frontului Democratic pentru Reunificarea Patriei a convocat, la 23 ianuarie, o ședință comună a partidelor politice și organizațiilor obștești din jumătatea de nord a Coreei, la propunerea Partidului Muncii din Coreea. În cadrul acestei ședințe s-a hotărît avansarea unor propuneri concrete pentru promovarea, cu eforturi sporite, a reunificării independente și pașnice a țării, în situația actuală. Potrivit Declarației date publicității, s-a acordat atenție, de asemenea, intenției recent exprimate de partea sud-coreeană privind inițierea unui dialog Nord-Sud în vederea reunificării pașnice a țării. Participanții au considerat că exprimarea intenției de a ține un dialog Nord-Sud de către o oficialitate sud-coreeană reprezintă un răspuns pozitiv la poziția constant consecventă a Nordului țării de a menține ușile deschise pentru convorbiri.

În legătură cu aceste noi elemente, tovarășul Pak Sen Cer, membru al Comitetului Politic al C.C. al Partidului Muncii din Coreea și vicepreședintele R.P.D. Coreene, a făcut, la 25 ianuarie, o declarație, arătînd, între altele : „Comitetul Central al Frontului Democratic pentru Reunificarea Patriei a ținut la 23 ianuarie, la propunerea partidului nostru, o conferință comună a partidelor politice și a organizațiilor sociale din jumătatea de nord a republicii, într-un moment istoric de accentuare foarte pronunțată a aspirației fierbinți a întregii națiuni la reunificare și a dat publicității o declarație conținînd noi propuneri pentru reunificarea pașnică" (...) „În numele Partidului Muncii din Coreea și al guvernului republicii noastre, care aderă cu fermitate la poziția de a-și asuma răspunderea pentru soarta țării și a națiunii — a subliniat Pak Sen Cer —, susțin că trebuie să fie realizat proiectul în patru puncte, clarificat în declarația din 23 ianuarie a Comitetului Central al Frontului Democratic pentru Reunificarea Patriei.

Revenirea Coreei de Nord și Coreei de Sud la idealurile și principiile inițiale, conținute în Declarația Comună de la 4 iulie, constituie o problemă fundamentală pentru realizarea dialogului și accelerarea înfăptuirii cauzei reunificării. Încetarea proferării de calomnii și defăimări între cele două părți și încetarea necondiționată a acțiunilor militare, a amenințării reciproce și a considerării celeilalte părți drept dușman reprezintă exigențe elementare în vederea creării unei atmosfere favorabile dialogului și reunificării pașnice" — a afirmat vicepreședintele Pak Sen Cer.

De menționat că, pînă la închiderea ediției, un element nou a intervenit în evoluția situației : secretariatul Comitetului Central al Frontului Democratic pentru Reunificarea Patriei (FDRP) a dat publicității, la 27 ianuarie, o importantă declarație. Subliniind că la 26 ianuarie partea sud-coreeană a publicat o declarație în care dă un răspuns pozitiv la propunerile formulate de acest Front și sugerează ca convorbirile de lucru ale reprezentanților să aibă loc mai devreme decît luna iunie, dacă este posibil, declarația FDRP afirmă : „În această privință, propunem ca convorbirile de lucru ale reprezentanților să fie convocate mai devreme decît s-a propus, la începutul lunii aprilie, dacă este posibil. Vom trimite la momentul oportun invitații la convorbirile de lucru tuturor partidelor politice, organizațiilor și persoanelor aparținînd tuturor cercurilor din Nord și din Sud și reprezentanților tuturor organizațiilor, persoanelor individuale din străinătate și autorităților ambelor părți".

Sînt cunoscute și se bucură de o largă apreciere în rîndurile opiniei publice din România, ca și ale opiniei publice de pretutindeni, multiplele inițiative și propuneri ale Republicii Populare Democrate Coreene, ale președintelui Kim Ir Sen, în vederea reunificării pașnice și independente a țării — aspirație fierbinte a întregului popor coreean din Nord și din Sud.

Înscriindu-se pe linia unor asemenea eforturi stăruitoare, recentele propuneri constituie, fără îndoială, o nouă și ilustrativă expresie a politicii consecvente promovate de Partidul Muncii din Coreea, de guvernul R.P.D. Coreene, politică răspunzînd intereselor vitale ale poporului coreean pentru lichidarea divizării artificiale a țării, pentru împlinirea năzuințelor sale arzătoare de independență, unitate națională, pace și progres. Noile propuneri scot în relief, totodată, atitudinea constructivă a R.P.D. Coreene, dorința sa fermă de a aborda problemele reunificării patriei pe calea negocierilor, a discuțiilor sincere între coreenii înșiși. Este pus în valoare, astfel, un adevăr care, din păcate, încă se impune greu în practica vieții internaționale: necesitatea și posibilitatea rezolvării pe calea tratativelor a problemelor litigioase, oricît de complexe ar fi ele. Negarea acestui adevăr a adus — evoluțiile din ultimul timp probează aceasta — suspiciune, încordare, transformarea unor conflicte latente în înfruntări deschise, cu efecte dintre cele mai nefavorabile asupra popoarelor implicate, în general asupra păcii mondiale.

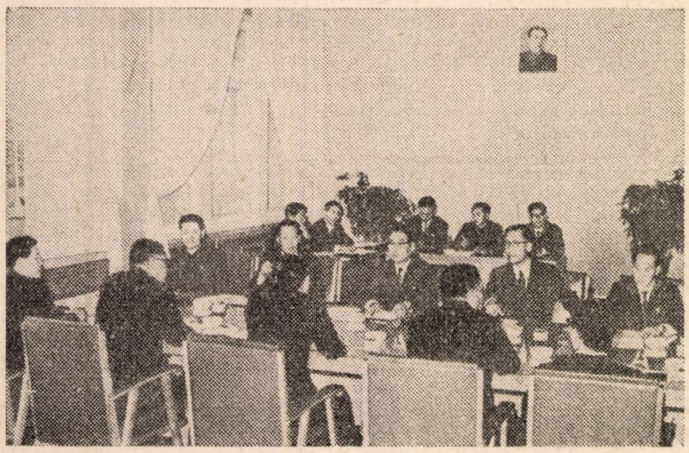

Phenian. Aspect de la una din reuniunile co-președinților Comitetului de coordonare din Nordul și Sudul Coreei, înființat în 1972, potrivit celor convenite în Declarația Comună din 4 iulie 1972

Nu este mai puțin adevărat faptul că metoda negocierilor nu este o cale ușoară, dar ea este singura care poate asigura soluții echitabile, în concordanță cu interesele părților, ale înțelegerii și păcii. Desfășurări petrecute în viața internațională demonstrează, cu puterea faptelor, că oricît de complicate ar fi problemele, dacă se depun eforturi perseverente, dacă se dă dovadă de răbdare și spirit constructiv, dacă se manifestă bunăvoință și respect mutual, receptivitate în înțelegerea punctelor de vedere ale celeilalte părți, este întru totul posibil să se ajungă la soluții reciproc acceptabile.

Desigur, negocierile impun cu necesitate participarea la masa tratativelor a părților direct interesate. Este, aceasta, o altă semnificație a noilor propuneri de rezolvare a problemei reunificării Coreei. Istoria oferă, și de data aceasta, suficiente exemple care atestă că a căuta soluții în absența sau peste capul celor direct implicați, a justifica, astfel, imixtiunile în treburile interne

Propunerile C.C. al Frontului Democratic pentru Reunificarea Patriei din R.P.D. Coreeană

● *„Nordul și Sudul trebuie să revină la ideea intrinsecă și la principiile Declarației Comune din 4 iulie. Considerînd aceasta drept o necesitate urgentă atît pentru Nord, cît și pentru Sud, propunem ca autoritățile ambelor părți să-și facă oficial public pozițiile de reafirmare și respectare întocmai a acestora, la 1 februarie, ora 10,00 a.m."*

● *„Este necesar să se pună capăt neîntîrziat calomniilor și acuzațiilor reciproce. Considerînd recomandabil să se adopte aceste măsuri cît mai curînd posibil, susținem că este necesar ca ambele părți să reafirme Declarația Comună de la 4 iulie și, în același timp, să pună capăt calomniilor și acuzațiilor prin toate mijloacele și metodele, fie oficiale, fie neoficiale".*

● *„Orice acțiuni militare, de vrăjmășie și amenințare față de cealaltă parte trebuie să înceteze necondiționat și neîntîrziat. Pentru reducerea încordării între Nord și Sud, este necesar ca ambele părți să pună capăt cel puțin acțiunilor militare amenințînd cealaltă parte, să înceteze achiziționarea de arme din afară, să înlăture toate posibilitățile izbucnirii unui conflict militar. În acest scop, afirmăm că autoritățile militare ale ambelor părți trebuie să înceteze, înainte de toate, orice acțiuni militare, ostile, ca intensificarea înarmării, operațiunile militare și constituirea de întăriri militare în zonele de frontieră, avînd ca centru linia de demarcație militară, să înceteze necondiționat orice exerciții militare, cu începere de la 1 martie, orele 00,00".*

● *„Propunem convocarea Congresului la scară națională. La acest Congres trebuie să participe reprezentanții tuturor partidelor politice și organizațiilor obștești din Nord, precum și reprezentanții tuturor partidelor politice și organizațiilor obștești, inclusiv președintele Partidului Republican Democratic, personalități patriotice din diverse cercuri din Coreea de Sud, reprezentanții organizațiilor compatrioților și personalități individuale din străinătate. La Congresul întregii națiuni din Nord și din Sud, din dorința unei mari unități naționale, se vor discuta pe larg problemele realizării unei colaborări multilaterale și cooperării în toate domeniile, politic, economic, cultural și militar, inclusiv deschiderea completă a societății și activitatea liberă a partidelor politice din Nord și din Sud, alte probleme ce vor apărea în soluționarea chestiunii reunificării.*

Propunem ca acest Congres să fie convocat la Phenian sau Seul la începutul lunii septembrie, anul acesta, iar pentru pregătirea cu succes a Congresului, la începutul lunii iunie, la Phenian, să aibă loc o întîlnire bilaterală sau multilaterală de lucru, cu participarea reprezentanților tuturor partidelor politice și organizațiilor din țară și străinătate".

ale uneia sau alteia dintre părți — sub pretextul ajutorului „dezinteresat" — nu numai că nu rezolvă diferendul, dar poate accentua starea conflictuală. De aici, valoarea deosebită pe care o capătă aplicarea strictă, în abordarea problemei reunificării Coreei, a cadrului principial convenit în Declarația Comună din 4 iulie 1972.

Noile propuneri ale R.P.D. Coreene privind amorsarea procesului reunificării țării își au originea în înalta răspundere pentru destinele patriei — o patrie divizată artificial —, pentru împlinirea aspirației fierbinți de reunificare a unui popor care a constituit și va continua să formeze o unică națiune.

Venind din partea unei țări socialiste, a unei țări în care poporul coreean, sub conducerea încercată a Partidului Muncii, construiește noua orînduire, aceste propuneri reprezintă o elocventă ilustrare a concordanței depline dintre idealurile de pace, libertate și progres, proprii socialismului, și politica concretă pe care o promovează, în mod consecvent, R.P.D. Coreeană.

Noile propuneri constructive ale R.P.D. Coreene pun, în același timp, în relief, cu deosebită pregnanță, marea forță de atracție pe care o cunoaște astăzi, pretutindeni în lume, ideea unității naționale, ca o importantă forță motrice, ca un factor primordial al mersului înainte, al progresului multilateral al tuturor popoarelor. Departe de a fi perimată, această nobilă idee a unității naționale, care s-a aflat dintotdeauna pe stindardul de luptă al comuniștilor, are o stringentă valabilitate în ce privește atît dezvoltarea actuală a popoarelor, cît și evoluția viitoare, pentru o îndelungată perioadă istorică a umanității.

Poporul român, care nutrește sentimente de profundă prietenie și solidaritate față de poporul coreean, față de idealurile sale naționale, sprijină cu hotărîre noile inițiative ale R.P.D. Coreene. Așa cum se știe, prin întreaga sa politică externă, România socialistă se pronunță, cu neabătută consecvență, pentru respectarea dreptului imprescriptibil al fiecărei națiuni de a-și hotărî de sine stătător destinele, aceasta constituind un comandament primordial al epocii noastre, fundament și chintesență a însăși făuririi unei lumi mai bune și mai drepte. Națiunea coreeană a fost dintotdeauna și continuă să fie o națiune unică și este întru totul legitimă aspirația poporului coreean din partea de Nord și din cea din Sud a țării de a-și reface unitatea națională.

De aceea, noile propuneri avansate de R.P.D. Coreeană sînt salutate cu satisfacție și amplu susținute de țara noastră, care le apreciază, pe bună dreptate, ca un program întru totul rațional, corespunzînd pe deplin năzuinței poporului coreean de a pune capăt divizării țării, de a se dezvolta de sine stătător și a înainta pe drumul progresului economic și social, în cadrul unui stat național unitar, liber și independent.

Tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, adresînd un mesaj de prietenie și cele mai bune urări tovarășului **Kim Ir Sen**, a dat o înaltă apreciere acestei acțiuni politice remarcabile a R.P.D. Coreene, pătrunsă de spirit umanist și profundă responsabilitate față de destinele poporului coreean, față de cauza păcii și securității în Asia și în întreaga lume. **„Noile propuneri în patru puncte elaborate sub directa dumneavoastră conducere și îndrumare** — subliniază tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în mesajul adresat tovarășului **Kim Ir Sen — constituie o nouă și elocventă expresie a politicii constructive a R.P.D. Coreene, a dorinței sale sincere de a se aborda problemele reunificării Coreei pe calea tratativelor pașnice între coreenii înșiși, fără nici un amestec din afară. În actualele împrejurări internaționale, aceste propuneri au o semnificație deosebită, demonstrînd faptul incontestabil că problemele cele mai complexe, litigiile de orice fel pot fi abordate într-un mod nou, rațional, pe cale politică, evitîndu-se cu desăvîrșire folosirea forței, a înfruntărilor militare".**

Animat de cele mai calde sentimente față de poporul Coreei prietene, poporul român își exprimă, din nou, întreaga solidaritate cu aspirațiile fierbinți ale coreenilor de a trăi într-o patrie reunificată, liberă și prosperă.

Este convingerea poporului român că transpunerea în viață a recentelor propuneri ale R.P.D. Coreene este de natură să deschidă calea reunificării patriei, corespunzător intereselor vitale ale poporului coreean, ale cauzei generale a păcii și înțelegerii internaționale.

Ilie Olteanu

Din Declarația Comună din 4 iulie 1972

● *Cele două părți au convenit asupra următoarelor principii privind reunificarea țării:*

1. Reunificarea trebuie realizată în mod independent, fără ca vreuna din părți să se bazeze pe forțe externe și fără amestecul unor asemenea forțe;

2. Reunificarea trebuie să fie realizată prin mijloace pașnice, fără ca una din părți să recurgă la folosirea armelor împotriva celeilalte;

3. Unitatea națională trebuie promovată, în primul rînd, în ideea unei națiuni, indiferent de deosebirile de ideologie, idealuri și sistem;

● *Cele două părți sînt de acord să se abțină de la denigrarea și calomnierea reciprocă, precum și de la comiterea de provocări armate; s-a căzut de acord asupra luării de măsuri eficace pentru prevenirea conflictelor militare, în vederea slăbirii încordării dintre Nord și Sud și a creării unei atmosfere de încredere reciprocă.*

● *S-a convenit asupra realizării unor schimburi ample între Nord și Sud, în diverse domenii, în scopul restabilirii legăturilor naționale.*

● *S-a căzut de acord asupra cooperării active pentru obținerea unui succes rapid în convorbirile organizațiilor de Cruce Roșie din Nord și Sud.*

● *Părțile au realizat un acord asupra instalării unor legături telefonice permanente și directe între Phenian și Seul pentru a putea împiedica declanșarea unor incidente militare întîmplătoare și pentru a rezolva direct, prompt și corect problemele care apar între Nord și Sud.*

● *Cele două părți au căzut de acord asupra creării unui Comitet de coordonare Nord-Sud, în scopul promovării îndeplinirii acestor puncte de acord și, în același timp, al îmbunătățirii și soluționării diverselor probleme dintre Nord și Sud, precum și al rezolvării chestiunii reunificării țării pe baza principiilor de reunificare națională adoptate în prezenta Declarație.*

ALGER

Al patrulea Congres al F.L.N.

Corespondență de la Mircea S. Ionescu

Aspect de la lucrările celui de-al IV-lea Congres al Frontului de Eliberare Națională din Algeria

Săptămîna aceasta, viața politică algeriană a fost marcată de desfășurarea celui de-al patrulea Congres al Frontului de Eliberare Națională, partid de guvernămînt, a cărui misiune istorică de a înscrie țara pe calea dezvoltării de sine stătătoare și a edificării unei societăți noi, a început odată cu războiul de eliberare națională, declanșat la 1 noiembrie 1954.

De numele F.L.N.-ului sînt legate toate eforturile îndelungate ale poporului algerian, soldate, în prima etapă a revoluției democrat-populare, cu importante realizări pe toate planurile. Mai întîi trebuie amintite programele speciale de dezvoltare inițiate de partid, după obținerea independenței de stat, care au avut ca obiectiv central crearea și dezvoltarea unei industrii naționale, proprii, punerea în valoare a considerabilelor resurse energetice și de materii prime existente în subsolul țării. Creînd treptat premisele exploatării și valorificării acestor bogății în interesul țării, prin naționalizarea minelor, a hidrocarburilor și trecerea lor în mîinile poporului algerian, F.L.N. a organizat și condus, în etape succesive, un vast program de industrializare. Complexe petrochimice, ca acelea înălțate în anii independenței la Arzew, Skikda ori Hassi — Messaoud, se situează astăzi la nivelul celor mai moderne unități de acest fel din lume. Paralel, F.L.N. a declanșat „revoluția agrară", menită să înfăptuiască profunde transformări înnoitoare în viața satelor, unde trăiește mai mult de jumătate din populația țării, apoi „revoluția culturală", ale cărei rezultate se văd, de la o zi la alta, în construcția de noi școli, universități și alte edificii social-culturale.

La cel de-al patrulea Congres, F.L.N. s-a prezentat, așadar, cu un bogat bilanț de activitate. Observatorii politici și diplomatici de la Alger remarcau faptul că acest Congres se ține la 15 ani de la precedentul Congres, care și-a desfășurat lucrările în 1964. Președintele ad-interim al țării, Rabah Bitat, arăta, în deschiderea lucrărilor actualului Congres, că, în perioada ce a trecut de la precedentul Congres al F.L.N., au fost mobilizate toate energiile pentru constituirea și consolidarea instituțiilor naționale și a structurilor unui stat modern, care au permis instituirea adunărilor populare la nivel local și național și reunirea congreselor tuturor organizațiilor de masă, fapt ce a însemnat furnizarea bazelor celor mai sigure și celor mai adecvate pentru desfășurarea Congresului F.L.N.

Subliniind faptul că al patrulea Congres al F.L.N. a fost organizat în termenii prevăzuți de Constituție și la data fixată de conducerea politică a țării — 27 ianuarie —, săptămînalul „Algerie Actualité" menționa că acest forum, în succesiunea tuturor marilor întruniri de interes și dimensiune națională, începînd cu dezbaterile democratice asupra Cartei Naționale, demonstrează cu prisosință că drumul parcurs pînă acum oferă un puternic motiv de mîndrie. Potrivit aceleiași publicații, Congresul a fost o necesitate, dacă se au în vedere cerințele actuale ale revoluției algeriene în direcția mobilizării tuturor forțelor atașate independenței naționale și a consolidării statului.

Congresul se desfășoară într-un moment în care întregul popor este încă profund îndurerat de dispariția fulgerătoare a „unuia dintre cei mai iluștri și mai devotați conducători ai F.L.N.", cum îl caracterizează „El Moudjahid" pe fostul președinte Houari Boumediene. Forumul politic al țării se desfășoară sub deviza „aplicării Cartei Naționale și a fidelității față de calea trasată de președintele Boumediene" în acest document fundamental, care definește programul revoluției socialiste algeriene pentru cel de-al doilea deceniu al independenței naționale. Cel de-al patrulea Congres al F.L.N. se înscrie, potrivit presei algeriene, în cadrul puternicei mișcări de eliberare națională declanșată de conducerea F.L.N. în noiembrie 1954 și a încununat, totodată, o etapă istorică decisivă, în care a intrat Algeria, odată cu adoptarea, în iunie 1976, a Cartei Naționale, ce a marcat inițierea unui amplu și multilateral proces instituțional, avînd ca momente de referință promulgarea noii Constituții (noiembrie 1976), alegerea președintelui republicii (decembrie 1976) și a Adunării Populare Naționale Algeriene (februarie 1977).

Congresul s-a bucurat de o participare largă a tuturor forțelor politice și sociale ale țării ; compoziția celor peste 3 100 de delegați demonstrează, după părerea săptămînalului „Algerie Actualité", „profunda dorință a conducerii politice a țării de a face din acest al patrulea Congres al F.L.N. un prilej esențial de reînnoire și de restructurare democratică a partidului". La acest forum au fost stabilite, în mod concret, căile, mijloacele și modalitățile de transpunere în viață a prevederilor documentului fundamental al țării — Carta Națională —, ce trasează drumul pe care poporul algerian va merge în continuare spre edificarea unei societăți noi, socialiste. Congresul a adoptat în acest scop, o serie de rezoluții, care privesc

DELHI

JANATA: refacerea unor consensuri

Lucrările recentei ședințe a Comitetului Executiv național al partidului Janata — cea mai înaltă instanță a formațiunii de la conducerea Indiei — au fost urmărite cu atenția cuvenită forumului ale cărui decizii privesc evoluția politică, socială și economică a țării.

Cei 40 de membri ai Comitetului Executiv — reprezentînd cele cinci grupări politice care au constituit formațiunea guvernamentală Janata, în mai 1977 — s-au întrunit, în principal, pentru a analiza rezultatele obținute pînă în prezent de politica economico-socială a partidului și orientările ei de viitor. Evoluțiile din planul social și economic — se apreciază la Delhi — vor constitui o preocupare de seamă a conducerii indiene în următorii trei ani, la capătul cărora se prefigurează alegerile generale din martie 1982. Într-un discurs rostit de primul ministru Morarji Desai au fost relevate succesele obținute de India în cei doi ani de guvernare Janata, punîndu-se accentul pe stăvilirea inflației și adoptarea de măsuri destinate dezvoltării mai rapide a diferitelor sectoare ale economiei și, în special, a agriculturii. Opiniile diferite în ceea ce privește anumite căi de dezvoltare a economiei indiene pe care le împărtășesc unii membri ai Janatei — ecou și al apartenenței lor anterioare la diverse formațiuni de orientări politice distincte — s-au făcut auzite și în cadrul recentei reuniuni a Comitetului Executiv. Printre acestea au figurat și propunerile de totală naționalizare a unor ramuri industriale, ca industria oțelului, aluminiului, constructoare de automobile — propuneri susținute, în special, de ministrul industriei, George Fernandes, provenind din Partidul socialist, și ministrul oțelului și minelor, Biju Patnaik, propuneri respinse însă, de forumul suprem de partid. Proiectele de naționalizare au fost viu combătute, de pildă, de către marele indus-

politica internă și externă a țării ; s-a pus accent deosebit pe dezvoltarea economică și socială a tuturor regiunilor țării, pe formarea mai rapidă de cadre naționale proprii, de care țara are mare nevoie acum și în viitor.

De asemenea Congresul a adoptat statutul partidului, avînd în vedere o restructurare organică și o renovare democratică a sa, ca urmare a schimbărilor calitative care s-au efectuat la nivelul organizațiilor de masă, al tuturor forțelor politice și sociale ale țării.

Totodată, Congresul F.L.N. va desemna candidatul la conducerea statului.

Alegerile prezidențiale urmează să aibă loc imediat după Congres, la 7 februarie, potrivit Constituției, care prevede ca alegerea noului șef de stat să aibă loc în termen de 45 de zile de la rămînerea vacantă a postului de președinte.

Așadar, Algeria traversează o bogată succesiune de evenimente. Toate au, însă, un numitor comun, anume acela de a asigura țării, fără nici o șovăire, drumul pentru consolidarea, în continuare, a independenței și suveranității naționale, spre edificarea unei societăți noi, lipsite de exploatarea omului de către om, a unei societăți socialiste. „Nu există nici o altă cale de urmat pentru Algeria, decît calea socialistă" — declara, la deschiderea lucrărilor Congresului, președintele ad-interim al țării, Rabah Bitat.

TEHERAN

Evoluția situației

O sumară rememorare a evenimentelor, petrecute în ultimele zile, atestă menținerea unui climat intern efervescent, în condițiile căutării unor căi adecvate de dialog între diferitele forțe politice iraniene.

La Teheran și în alte localități, manifestațiile au continuat în ultima săptămînă. Știrea eventualei înapoieri în țară a liderului opoziției religioase șiite iraniene, ayatollahul Khomeiny, a resuscitat un curent viu de opinii. Străzile din capitală și alte orașe iraniene au fost martorele unor noi stări de animație. Pentru prima oară, la 25 ianuarie, la Teheran au avut loc înfruntări de amploare între grupuri de manifestanți, adepți ai regimului și partizani ai ierarhiei șiite. Cu o zi înainte, s-a anunțat închiderea aeroportului internațional din capitală, măsură motivată de autorități prin grevele care afectau sectorul aviației civile ; ulterior, au fost închise și celelalte aeroporturi din țară.

Avînd, inițial, un caracter religios, manifestația începută în dimineața zilei de 27 ianuarie, la Teheran, s-a dezvoltat cu repeziciune, atingînd o amploare similară celei a demonstrațiilor de la începutul lunii decembrie, anul trecut. Au participat peste un milion de persoane. S-au produs violente înfruntări care au provocat morți și răniți. Un comunicat al guvernului a precizat că „a fost necesar ca forțele de ordine să intervină pentru a împiedica incendierea magazinelor și a caselor și pentru a preveni ciocnirile între grupuri rivale". În aceeași zi, într-un alt mare oraș, Tabriz, au fost efectuate — menționau surse oficiale — 600 de arestări.

Incidentele au continuat și în zilele următoare. În capitală, ele s-au soldat, în 28 ianuarie, — potrivit postului de radio Teheran — cu 27 de morți și peste 300 de răniți. „Elemente înarmate" — a relatat agenția „France Presse", preluînd o știre iraniană — au atacat jandarmeria din cartierul Universității din Teheran ; în cursul atacului, un ofițer a fost ucis.

Într-un comunicat radiodifuzat, a fost dată publicității intenția premierului Shahpur Bakhtiar de a pleca la Paris, „pentru a se întîlni cu liderul opoziției șiite iraniene, ayatollahul Khomeiny, a-l informa asupra situației existente în Iran și a afla opiniile acestuia privind viitorul țării". Acest proiect nu s-a realizat însă, premierul anunțînd, ulterior, că liderul șiit a pus „condiții inacceptabile". Conducătorul guvernului de la Teheran a arătat, totodată, că, în prezent, contactele între guvern și liderul șiit „sînt întrerupte", precizînd, însă, că „porțile rămîn deschise". Între timp, s-a anunțat că aeroportul din Teheran a fost deschis ; comentînd știrea, premierul Bakhtiar a menționat faptul că ayatollahul Khomeiny este liber să se întoarcă în Iran „cînd dorește", dar „securitatea personală să-i fie asigurată fie numai de către partizanii săi, fie numai de către guvern".

Shahpur Bakhtiar a dezmințit zvonul că ar avea intenția să demisioneze. El a menționat, însă, că este „preocupat de o schimbare de regim în Iran. Constituția lasă poarta deschisă oricărei schimbări. Poporul este acela care rămîne suveran".

În cursul zilei de luni, în Iran au continuat manifestațiile antiguvernamentale, culminînd cu incidente puternice între demonstranți și armată. Potrivit cercurilor militare din Teheran, citate de agențiile internaționale de presă, cel puțin 30 persoane au fost ucise și alte cîteva sute rănite. Postul de radio Teheran a anunțat că demonstrații au avut loc și în alte orașe iraniene, printre care Abadan și Rasht, din nordul țării, unde armata a făcut uz de gaze lacrimogene, pentru a împrăștia cîteva sute de mii de manifestanți. Tulburări s-au produs, de asemenea, în orașele Tabriz, Maragheh și Achtroud.

L. Nichifor

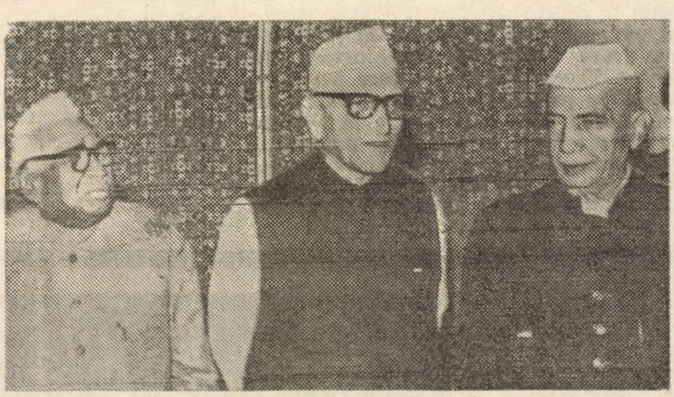

Primul ministru Morarji Desai (centru) și noii vicepremieri Charan Singh (dreapta) și Jagjivan Ram

triaș și om de afaceri indian J.R.D. Tata, membru al Comitetului Executiv al Janatei, care a înaintat un contra-proiect.

O problemă care s-a impus în cursul dezbaterilor Comitetului Executiv al Janatei s-a referit la consolidarea unității partidului. În esență, a fost vorba să se găsească o soluție pentru disensiunile interne izbucnite în urmă cu șase luni în rîndurile partidului — și implicit ale guvernului — prin demisia ministrului de interne Charan Singh și a celui al sănătății, Raj Narain, aflați în dezacord, la data respectivă, cu inițiativele cabinetului Desai în materie de strategie politică internă. Declarațiile în favoarea unității rîndurilor formațiunii Janata, pronunțate, în ajunul deschiderii ședinței Comitetului Executiv, de către Charan Singh, lider al fostei formațiuni Bharatya Lok Dal — B.L.D. (Adunarea poporului indian), contopită în Janata, ca și participarea, în cele din urmă, la lucrările ședinței, a reprezentanților B.L.D. au conturat sfîrșitul optimist al reintegrării ministrului de interne demisionar în cadrul partidului și guvernului. În contextul remanierii ministeriale, anunțate curînd după încheierea lucrărilor conferinței liderilor Janata, a fost anunțată crearea a două posturi de vicepremieri — funcție care nu mai există de zece ani în nomenclatorul ierarhiei politice de stat indiene. Unul din aceste posturi a fost încredințat lui Charan Singh, considerat drept lider al fermierilor din nordul Indiei, și care a primit, în plus, și portofoliul ministerului finanțelor, în locul lui H. S. Patel care a trecut la interne. Al doilea post de vicepremier, ca și conducerea apărării naționale au revenit lui Jagjivan Ram, despre care se apreciază că se bucură de o certă audiență în rîndurile populației mai sărace. Un ministru nou venit în guvern, Rabi Ray, a fost numit în fruntea ministerului sănătății, în locul lui Raj Narain.

Așadar, în condiții de restructurare a cadrului guvernamental și de rezolvare a unor asperități din relațiile promovate în rîndurile formațiunii de conducere, cabinetul Morarji Desai se pregătește să abordeze o nouă etapă de dezvoltare a Indiei, avînd drept perspectivă anul electoral 1982.

L. E.

ROMA

Criză cu implicații incerte

Perspectiva crizei politice devenise evidentă încă de la jumătatea lunii ianuarie. Declanșată „de facto" la 26 ianuarie, la reuniunea secretarilor generali ai principalelor partide ale „arcului constituțional", criza de guvern s-a instalat lent, nefiind încă declarată oficial la ora închiderii ediției noastre. Urma însă ca, după dezbaterile parlamentare de luni și marți, premierul Giulio Andreotti să se prezinte — probabil joi — la Palatul Quirinale, pentru a înmîna președintelui Sandro Pertini demisia cabinetului său.

Giulio Andreotti — *un premier demisionar*

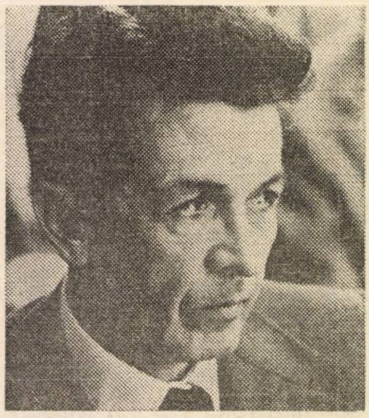

Enrico Berlinguer : *„Rămînerea noastră în cadrul majorității este, de-acum înainte, imposibilă"...*

Cele trei ore și jumătate consumate de „reuniunea colegială" de la 26 ianuarie n-au reușit să apropie pozițiile. Enrico Berlinguer, secretarul general al P.C.I., avea să declare, în alocuțiunea rostită la încheierea dezbaterilor : „După o analiză atentă a situației, am ajuns la concluzia că rămînerea noastră în cadrul majorității ce susține guvernul este, de-acum înainte, imposibilă". Scurtă, expunerea de motive a conducătorului comunist nu este mai puțin pertinentă ; ea exprima, dealtfel, poziția P.C.I., făcută publică, încă de la 19 ianuarie, în documentul de șase pagini al Direcțiunii partidului. Enrico Berlinguer a amintit din nou, cu acest prilej, că P.C.I. acceptase să acorde sprijinul guvernului Andreotti, în luna martie anul trecut, „fiind foarte conștient că exista, totuși, o contradicție între starea de urgență a țării, conștiința generală a necesității unui extraordinar efort de colaborare, formarea unei largi majorități incluzînd P.C.I. și, pe de altă parte, constituirea unui guvern, care era exclusiv expresia democrației creștine și, în plus, avea o structură și o compoziție nesatisfăcătoare". Secretarul general al P.C.I. a adăugat, însă, că rezultatele obținute de acest guvern „n-au reușit să scoată țara din dramatica stare de urgență, deși au atenuat anumite aspecte negative, punînd bazele pentru promovarea unui proces de înnoire". În sfîrșit, de-a lungul acestor unsprezece luni, „tactica tergiversării și repunerea în discuție a oricărei probleme au prevalat, ritmul activității legislative și guvernamentale devenind din ce în ce mai lent și mai contorsionat". Comuniștii consideră inadecvată acțiunea guvernului democrat-creștin, în special în ce privește problemele ordinii publice, politicii economice și financiare, precum și situația sudului subdezvoltat — Mezzogiorno. „În perioada recentă — se arată în Rezoluția Direcțiunii P.C.I. —, acțiuni negative au apărut în viața politică. În primul rînd, a ieșit la iveală o mutație în politica democrației creștine. Nu e vorba de fapte trecătoare, ci de o ofensivă a sectoarelor celor mai conservatoare ale acestui partid, care și-au găsit o audiență crescîndă la nivelul conducerii democrat-creștine, așa cum au demonstrat-o numeroasele luări de poziție și declarații făcute în Italia și în afara Italiei". O aluzie evidentă la contradictoria comportare a guvernului democrat-creștin în cadrul aderării la S.M.E. (sistemul monetar vest-european), ca și la recenta frază, spusă la Washington, de Benigno Zaccagnini, prin care acesta îl asigura pe președintele Jimmy Carter că partidul comunist nu va intra în guvern.

Ostili dizolvării anticipate a parlamentului, comuniștii reafirmă, ca unică soluție, necesitatea unui guvern de unitate națională, cu participarea tuturor forțelor democratice. În ce privește necesitatea nerecurgerii la alegeri anticipate, conducerea democrat-creștină s-a declarat de acord, în ideea evitării „unor grave consecințe pe care le-ar putea avea, pentru țară, întreruperea actualei legislaturi" (Benigno Zaccagnini). Cît despre participarea directă a comuniștilor la guvern, observatorii politici sînt de părere că aceasta va constitui punctul central și cel mai disputat al dezbaterilor din cadrul partidului majorității relative, a cărui conducere consideră „inoportună" o asemenea participare, cel puțin pînă în momentul de față.

Pozițiile diverselor partide lasă să transpară paradoxurile și dificultățile acestei crize „al buio" (în beznă), cum o definește Bettino Craxi, secretarul general al partidului socialist. În acest context, socialiștii sugerează o „negociere globală" pentru rezolvarea crizei și găsirea unei marje de compromis.

Cercurile politice de la Roma avansau luni patru ipoteze pentru ieșirea eventuală din criză : 1. Negocierile ar putea duce la un compromis, așa cum o doresc socialiștii, prin crearea unui **„guvern de colaborare"**, format din personalități care să nu aparțină democrației creștine și să fie desemnate în mod „colegial" de către cele cinci partide ale majorității. O asemenea soluție ar marca — este de părere partidul socialist — un pas înainte în raport cu cabinetul Andreotti ; 2. Constituirea unui **„guvern de așteptare"**, bazat pe cîteva puncte fundamentale ale programului de redresare economică, guvern ce ar permite depășirea momentului alegerilor vest-europene din iunie și desfășurarea congreselor principalelor două partide : cel al P.C.I., în luna martie, și cel democrat-creștin, în toamnă ; 3. Formarea unui **„guvern tripartit"** (democrat-creștini, socialist-democratici și republicani), cu sprijinul — sau abținerea — comuniștilor și socialiștilor ; 4. În cazul eșuării tuturor formulelor posibile — **alegeri anticipate.**

Este, firește, prematură orice anticipare a evenimentelor de pe scena politică italiană. Comentatorii sînt unanimi în a sublinia că actuala criză este cu atît mai gravă cu cît se desfășoară pe fundalul unei periculoase recrudescențe a terorismului. Lucrurile par să fi ajuns într-un punct în care refacerea punților este mai mult decît dificilă. Esențială este, la ora actuală, împrospătarea climatului politic, depășirea stadiului de inerție și imobilism, acceptarea, de către toți, a ideii de schimbare pentru care, cu trei ani în urmă, la alegerile legislative de la 20 iunie 1976, a votat Italia.

Rodica Dumitrescu

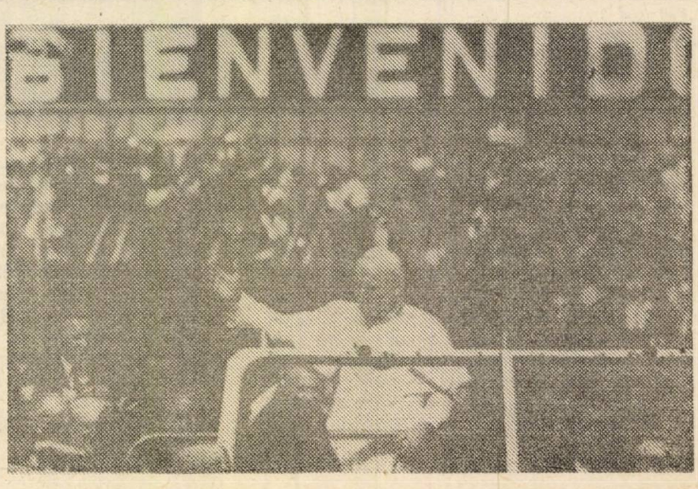

Papa Ioan Paul al II-lea a sosit în Mexic, unde participă la cea de-a treia conferință continentală a episcopatului latino-american. A avut loc, cu acest prilej, o întrevedere cu președintele mexican José López Portillo. Au fost discutate probleme privind dezarmarea și pacea în lume

WASHINGTON

De la „noul spirit“ la „noul fundament“

Esența mesajului tradițional asupra „Stării Uniunii“ pronunțat de președinte, ca în fiecare ianuarie, odată cu reluarea dezbaterilor Congresului, a constat în apelul la „un nou fundament“ pentru S.U.A. și pentru rolul lor în lume. Ce se află dincolo de această expresie, reluată de 13 ori în discurs ?

Aproape toți președinții americani din ultimele decenii au ținut să-și prezinte programele sub o formulă sintetică, dînd expresie concisă accentului pe care înțelegeau să-l pună pe o direcție sau alta a transformărilor pe care le întrevedeau. Franklin D. Roosevelt a rămas în istorie prin acel „New Deal“ care, în esență, însemna depășirea multiplelor dificultăți economice. John Kennedy a propus „noua frontieră“, referitoare la modificările survenite în conducere și „noile elite“. Lyndon Johnson susținea „marea societate“, cu accent pe o mai pronunțată egalitate socială și drepturi civile. Președintele Jimmy Carter însuși, în urmă cu doi ani, în discursul inaugural, vorbea despre „un nou spirit“ în abordarea tuturor problemelor, interne sau externe, în așa fel încît să fie restabilită încrederea în guvernul american, atît din partea populației, cît și a aliaților S.U.A. De ce o nouă formulă? „Problemele cu care sîntem confruntați astăzi sînt diferite ca natură de cele cărora au trebuit să le facă față anterioarele generații de americani — declară președintele Carter. Ele sînt mai subtile, mai complexe, mai interdependente. Pe plan intern, puține dintre aceste probleme pot fi soluționate numai de guvern. Pe plan extern, puține dintre ele pot fi soluționate numai de Statele Unite... Dezideratul nostru este construirea unui nou și solid fundament pentru viitor“. Două idei substanțiale ar reprezenta acest „nou fundament“ : pe plan intern, lupta împotriva inflației ; pe plan extern — eforturi pentru coexistență pașnică.

PRIORITATEA LUI 1979. Spre deosebire de anul trecut, cînd fusese problema energetică, acum va fi lupta împotriva inflației, în fața căreia, ca importanță, toate celelalte aspecte ale vieții interne pălesc. Cele trei mesaje anuale, din săptămîna trecută — de prezentare a bugetului, asupra „Stării Uniunii“ și raportul economic — au drept punct central, fără excepție, această luptă antiinflaționistă. „De mai mult de 10 ani, țara noastră este confruntată cu o inflație persistentă. În cursul anului 1978, inflația s-a agravat. Prețurile de consum au sporit cu 9 la sută, ceea ce reprezintă o puternică accelerare față de rata din 1977. Inflația aduce prejudicii fiecărui cetățean al țării noastre. Ea se traduce și prin faptul că face inadecvate economiile acumulate pentru vîrsta pensionării sau pentru educația copiilor. Numeroși oameni săraci sau în vîrstă constată că prețurile pe care le plătesc pentru alimente, adăpost sau încălzire cresc rapid, în timp ce veniturile lor sporesc lent sau nu sporesc deloc. Aceste probleme sînt atît de acute, încît ele reclamă un efort general pentru reducerea inflației“. O vizibilă reținere în prezentarea unei imagini social-economice prea încurajatoare, o înclinație mai fermă spre măsuri de austeritate, în general mai puține promisiuni concrete decît în multe alte mesaje anterioare ale președinților democrați — sînt caracteristici ușor sesizabile și, de altfel, mult comentate în America, ale mesajelor prezidențiale.

Potrivit ideilor existente în cele trei discursuri, hotărîrea fermă a președintelui Jimmy Carter de a controla inflația ar avea în vedere nu numai direcții concomitente de acțiune, ci și modificări de mentalitate, în sensul unui „nou fundament“. În primul rînd, admițîndu-se că nu se poate recurge la soluții simpliste sau extreme, se solicită eliberarea de mituri. „În economia noastră există un mit, căruia trebuie să-i punem capăt, că avem întotdeauna de ales între inflație și recesiune. Împreună, să contruim un fundament pentru o economie mai puternică, cu o inflație mai scăzută, dar fără a cădea într-o recesiune, cu șomajul ei ridicat, sau inutile controale guvernamentale obligatorii“.

În al doilea rînd, se recunoaște că așanumitul „vis american“ al creșterii nemăsurate e limitat și trebuie schimbate atît „atitudinea, cît și politica“. „Nu ne putem permite să trăim dincolo de posibilitățile noastre, să concepem programe cărora nici nu le putem face față și pe care nici nu le putem finanța ; nu putem să risipim resursele noastre naționale și nu putem tolera greșeli și fraude“.

În al treilea rînd, se solicită ajutorul Congresului și al întregii națiuni pentru o abordare responsabilă a acțiunilor concrete. Între aceste acțiuni concrete, pe primul plan se situează acceptarea programului antiinflaționist, prezentat cu trei luni în urmă, și înțelegerea restricțiilor stabilite prin bugetul auster pentru 1980, buget care reduce, în mod serios, cheltuielile federale și, în acest fel, reduce la jumătate imensul deficit bugetar federal. Dar — se precizează — „un buget responsabil nu este singura noastră armă de a pune sub control inflația“. Președintele Carter a indicat și alte căi prin care Congresul va avea un cuvînt de spus în acest an : legislația în domeniul costului spitalizării, pe care o va propune în 1979 (o primă treaptă către crearea unui plan național în domeniul sănătății) ; o mai bună aplicare a legislației antitrust și reducerea obstacolelor guvernamentale în calea concurenței din sectorul particular ; modificarea reglementărilor în transporturile pe căi ferate, autobuze și camioane (așa cum, anul trecut, au fost modificate reglementările din domeniul transporturilor aeriene) ; extinderea exporturilor ; conservarea energiei ; dezvoltarea producției.

Practic, s-ar putea spune că, în următoarea perioadă a mandatului prezidențial, patru puncte ar alcătui pietrele unghiulare ale strategiei economice a președintelui Carter, așa cum a prezentat-o în raportul economic : acțiuni „energice și eficiente“ pentru combaterea inflației și „perseverare pînă cînd lupta va fi cîștigată“ ; resursele limitate ale guvernului să fie folosite cît mai bine în vederea realizării obiectivelor naționale ; adoptarea unei politici antiinflaționiste care să nu fie în detrimentul celor mai vulnerabili membri ai societății — săraci, vîrstnici, șomeri ; acțiuni vizînd întărirea dolarului.

Desigur, între prezentarea de ansamblu a stării economice și a dezideratelor și realizarea obiectivelor propuse de Administrație există o multitudine de trepte intermediare care s-ar putea reduce la întrebarea esențială a tuturor comentatorilor : în 1979 va fi recesiune ? Planurile de austeritate, începînd cu programul antiinflaționist, nu sînt încă acceptate de toată lumea. Recunoscînd faptul, Administrația a anunțat un proiect de asigurări — salarii vizînd să facă acest program mai „atrăgător“, prin prevederea unor reduceri de impozite pentru toți salariații care acceptă limitarea creșterilor salariale la 7 la sută, reduceri proporționale cu sporirea costului vieții în aceeași perioadă. Proiectul se află în studiul Comisiei „căi și mijloace“ din Camera Reprezentanților și referirea explicită a președintelui Carter, din mesajul asupra „Stării Uniunii“, la acest proiect a fost înțeleasă ca dorință a Casei Albe de a fi grabnic aprobat.

Prin urmare, în 1979, prioritatea numărul unu, pe plan intern, pentru americani, va fi lupta antiinflaționistă. Dar, fără a exista detalii, din mesajul prezidențial reies și alte preocupări interne care justifică observațiile anterioare, potrivit cărora 1979 va fi un an al schimbărilor : intenția de a reorganiza și controla aparatul guvernamental (ceea ce americanii numesc succint „birocrația“) ; reorganizarea serviciilor civile ; reorganizări în domeniile educației, dezvoltării economice și administrării resurselor naturale ș.a.

„COOPERAREA GLOBALĂ“. „Noul fundament“ întrevăzut de președintele Jimmy Carter în mesajul său privește și raporturile Statelor Unite cu celelalte țări, reluînd, în acest sens, cîteva din ideile de politică externă americană afirmate deja. „Securitatea națională impune în epoca noastră ceva mai mult decît forța militară. În mai puțin de o generație, populația lumii s-a dublat, imperii coloniale au dispărut și s-au născut 100 de țări noi. Comunicațiile în masă, gradul de instruire și migrația spre orașele lumii au trezit oamenilor de pretutindeni aspirații noi de dreptate economică și drepturi umane. Într-o asemenea lume, nu se mai pune problema care putere va domina lumea. Nici una dintre ele nu poate și nu va putea domina lumea. În schimb, se pune problema opțiunii între o lume a anarhiei și a distrugerii și o lume a colaborării și păcii“.

Precizînd că Statele Unite „nu doresc să fie jandarmul lumii, ci un factor de pace al lumii“, președintele Carter a subliniat că „noul fundament“ are în vedere „o cooperare globală autentică nu numai cu țările occidentale și industrializate, ci și cu țările în curs de dezvoltare“, amintind preocuparea pentru raporturi noi nu numai cu aliații tradiționali, ci și cu popoarele din America Latină, Africa și Asia. „Pășim într-o eră plină de speranțe în relațiile noastre cu China, unde trăiește o pătrime din populația lumii“, a spus J. Carter, adăugînd că vizita pe care vicepremierul R.P. Chineze, Deng Xiaoping, o întreprinde, în această săptămînă, în S.U.A., va contribui la inaugurarea „noii ere“. Aceste noi relații — a precizat președintele — „nu sînt îndreptate împotriva intereselor nici unei alte țări“.

Jimmy Carter a reafirmat hotărîrea S.U.A. de a acționa în direcția sprijinirii unei reglementări pașnice a conflictului din Orientul Mijlociu, preocuparea pentru soluții pașnice în alte zone conflictuale ale lumii, pentru încheierea cu succes a negocierilor comerciale multilaterale (GATT).

„Noul fundament al cooperării internaționale pe care o căutăm — a continuat președintele — nu exclude nici o țară. Cooperarea cu Uniunea Sovietică slujește cauza păcii, deoarece, în era nucleară, pacea lumii trebuie să includă pacea dintre superputeri și aceasta înseamnă, în mod necesar, controlul armelor nucleare“. Potrivit șefului Executivului american, „au fost rezolvate aproape toate problemele negocierilor SALT II“ și, dacă acestea con-

tinuă, se va ajunge la un acord („în viitorul apropiat", preciza secretarul de stat Cyrus Vance). Dar Jimmy Carter recunoștea că acordul SALT „nu va înlătura pericolul unui război nuclear. El va reduce, însă, în mod cert, acest pericol".

RAȚIUNILE SCHIMBĂRII. Un asemenea discurs, mai ales în împrejurările actuale ale vieții politice americane, părea destinat unor primiri foarte diferențiate din partea membrilor Congresului, fapt, de altfel, petrecut. Dar, eliminînd extremele, în general a fost apreciat ca „bun și bine primit" (Thomas O'Neill, președintele Camerei Reprezentanților).

Dacă, din ansamblul discursurilor de săptămîna trecută, apelul și, mai mult, promisiunea unei austerități sînt de înțeles în contextul economic american, dominat de spectrul recesiunii, reacții nefavorabile — și nu sînt excluse controverse serioase în Congres — au provocat prevederile referitoare la sporirea cheltuielilor militare, în timp ce sumele destinate programelor sociale au fost reduse. Între alții, senatorul Edward Kennedy, acum președintele influentei comisii judiciare a Senatului, declara că viitorul buget conține „creșteri risipitoare" în domeniul apărării, reducerea celorlalte cheltuieli guvernamentale fiind suportate, în cele din urmă, de păturile defavorizate ale populației și de centrele urbane, fapt contrar, în mare măsură, politicii promovate pînă acum de președinții democrați.

Așadar, exact la jumătatea mandatului președintelui Carter, asistăm, odată cu instalarea unui nou Congres cu o tentă mai conservatoare, la Washington, la o serie de reconsiderări politice pentru a căror acceptare și traducere în practică s-a făcut apel la o formulă nouă. Persistența sau accentuarea unor tare economice — proprii, de altfel, sistemului — nu explică, singure, aceste reconsiderări. Trebuie luat în considerație, în orice analiză, un fenomen mai amplu, aproape la scară națională, de nemulțumire față de programe federale realizate prin sporuri de impozite, dar cu rezultate puține, un sentiment de apatie și neputință față de grupurile particulare de interese. Toate acestea s-au tradus, anul trecut, printr-o mișcare mai conservatoare, antiimpozite, care, în final, a dus la desemnarea, în alegerile din luna noiembrie, a unui Congres în general mai conservator. Or, de pozițiile pe care acest nou Congres le va adopta în diferite probleme depinde succesul programelor președintelui în următorii doi ani.

Ca urmare, într-un moment în care Congresul tinde să fie și mai pronunțat independent, lealitatea de partid să joace un rol redus, iar interesele locale să primeze asupra intereselor federale, chemarea pentru construirea unui „nou fundament" poate fi înțeleasă ca un apel la o angajare mai stabilă, dincolo de pozițiile partizane, în soluționarea unor probleme interne sau externe. Programul încărcat, mai ales în condițiile austerității, reconsiderările și proiectele de legislație (o parte din ele vizînd serioase modificări de structură) vor face ca raporturile dintre președintele Carter și Congres, cu toată majoritatea democrată a acestuia, să nu fie lipsite de tensiune. Cît de profundă va fi această tensiune va depinde de maleabilitatea și acceptarea compromisului de către fiecare parte. Apelul prezidențial poate fi înțeles în sensul că nici Administrația, nici Congresul nu pot face față singure complexității problemelor.

În 1977, „noul spirit" pe care îl solicita Jimmy Carter avea menirea grupării forțelor și restabilirii încrederii zdruncinate într-un guvern care trecuse, în anii precedenți, prin mai multe încercări. „Noul fundament" solicită o acțiune concretă pentru o perspectivă imediată și mai îndepărtată.

Stelian Țurlea

Vizita vicepremierului Deng în Statele Unite

La 28 ianuarie, vicepremierul Consiliului de Stat al R. P. Chineze, Deng Xiaoping (Den-Siao-pin), și soția sa, Zhuo Lin, însoțiți de 20 de înalte oficialități chineze — între care vicepremierul Fang Yi (Fan I) și ministrul afacerilor externe, Huang Hua (Huan Hua) —, au sosit la Washington (via Anchorage — Alaska) într-o vizită oficială de 9 zile în Statele Unite ale Americii, la invitația președintelui Jimmy Carter și a doamnei Carter.

Vizita — în plină desfășurare la apariția revistei noastre — a început, oficial, luni, 29 ianuarie, programul acesteia incluzînd, între altele, trei runde de convorbiri cu președintele Carter, o întîlnire cu conducători ai Congresului S.U.A. și ai Comisiei pentru afaceri externe, semnarea unui document privind vizita. Între 1—5 februarie, vicepremierul Deng Xiaoping și delegația sa se vor îndrepta spre Atlanta (Georgia), unde vor vizita Uzinele de automobile „Ford", apoi spre Houston (Texas), unde vor fi oaspeții Centrului spațial al NASA, și spre orașul-port Seattle (statul Washington), pe coasta de vest a S.U.A., unde vor vizita Uzinele de montaj a avioanelor „Boeing".

Vizita vicepremierului Deng Xiaoping în Statele Unite ale Americii — prima întreprinsă de un conducător chinez în cele trei decenii de la crearea R.P. Chineze — intervine în urma unor evoluții pozitive în raporturile dintre aceste țări, al căror moment de început poate fi considerat Comunicatul de la Shanghai (Șanhai), din februarie 1972, realizat în urma vizitei în China a președintelui S.U.A. În termenii acestui document, care consacrau o realitate („nu există decît o singură Chină"), cele două țări își propuneau ca obiectiv normalizarea relațiilor dintre ele. Deschiderea, în perioada 1973—1974, a „misiunilor de legătură", la Beijing (Pekin) și Washington, răspundea acestei năzuințe. Pe linia aceluiași curs și ca un moment important, cu puternice influențe asupra raporturilor bilaterale, ca și a vieții internaționale, s-a înscris stabilirea — la 1 ianuarie a.c. — a relațiilor diplomatice între R.P. Chineză și S.U.A., eveniment anunțat concomitent în capitalele celor două țări la jumătatea lunii decembrie 1978. Tot atunci s-a evocat vizita vicepremierului Deng la Washington.

Atît în R.P. Chineză, cît și în Statele Unite, această vizită este privită ca deschizînd o etapă nouă în relațiile chino-americane. Într-o corespondență din Washington a Agenției „Xinhua" („China Nouă") se subliniia că vizita în S.U.A. a vicepremierului Deng „deschide noi perspective pentru dezvoltarea relațiilor chino-americane", fiind considerată „drept un nou punct de cotitură, în interesul nu numai al celor două popoare, ci și al păcii, securității și stabilității în Asia, în zona Pacificului și în lume". De partea americană, de asemenea, înaintea sosirii oaspetelui chinez, consilierul prezidențial Zbigniew Brzezinski — considerînd vizita drept „un eveniment istoric" — afirma, într-o conferință de presă, că actuala călătorie în S.U.A. a vicepremierului chinez „deschide un nou și foarte important capitol în relațiile americano-chineze și are o importanță generală internațională".

Washington. Președintele S.U.A., Jimmy Carter, și vicepremierul Consiliului de Stat al R. P. Chineze, Deng Xiaoping

La 29 ianuarie a avut loc ceremonia sosirii înaltului demnitar chinez la Casa Albă. Cu acest prilej, vicepremierul Deng Xiaoping a subliniat că relațiile prietenești dintre popoarele chinez și american „nu pot să nu exercite o influență pozitivă și cuprinzătoare asupra modului în care evoluează situația mondială".

La rîndul său, președintele Jimmy Carter aprecia la dineul oferit în onoarea oaspetelui său: „Astăzi, pentru prima dată de la stabilirea relațiilor diplomatice, guvernele Statelor Unite ale Americii și Republicii Populare Chineze au început discuții la nivel înalt. Convorbirile noastre sînt fructuoase și constructive, deoarece împreună sîntem profund conștienți că ceea ce facem acum va stabili precedente pentru viitoarea cooperare pașnică".

Chiar de la începutul convorbirilor, s-a anunțat că președintele Jimmy Carter și Hua Guofeng (Hua Kuo-fen), premierul R.P. Chineze, vor face un schimb reciproc de vizite.

Actualele convorbiri chino-americane, în general evoluția pozitivă a raporturilor dintre aceste țări sînt urmărite cu speranța că dezvoltarea relațiilor dintre R.P. Chineză și Statele Unite ale Americii va contribui într-o măsură tot mai mare la realizarea unei politici noi, de respect al independenței și suveranității tuturor statelor, că va merge în direcția destinderii și păcii internaționale.

Octavian Munteanu

REPORTAJ PE GLOB

Sri Lanka

Cornel Negrea

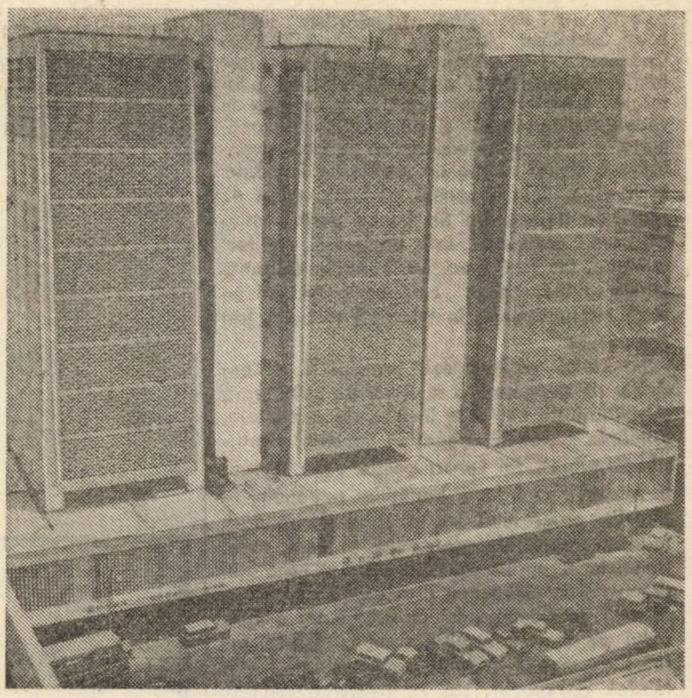

Impunătoarea reşedinţă a Băncii Centrale din Sri Lanka

Sri Lanka – insula de smarald, lumea palmierilor, a pădurilor tropicale cu esenţe preţioase : atlas, abanos sau palu, care-i împodobesc ţărmurile scăldate de întinderile albastre ale Oceanului Indian. Ţară a tropicelor asiatice, Sri Lanka impresionează nu numai prin frumuseţea tropicală a meleagurilor sale, dar şi prin rezultatele muncii laborioase a harnicului popor srilankez, prin bogata activitate economică, socială şi culturală care defineşte existenţa liberă – de 31 de ani – a statului srilankez.

Repere socio-economice

Ţară în curs de dezvoltare, Sri Lanka dispune de însemnate bogăţii naturale. Subsolul său adăposteşte rezerve de petrol şi gaze naturale, minereu de fier, grafit, cuarţ, pietre preţioase şi semipreţioase. O parte din aceste bogăţii îşi aşteaptă încă valorificarea ; altele îşi aduc din plin contribuţia la accelerarea dezvoltării economice şi sociale a ţării. În prezent, însă, producţia industrială participă la realizarea produsului naţional brut numai în proporţie de 6 la sută (principalele ramuri industriale se află în proprietate particulară şi asigură 50 la sută din producţia industrială a ţării).

Ramura de bază a economiei srilankeze o constituie agricultura, sector care ia parte la realizarea produsului naţional brut în proporţie de 30 la sută. Peste 50 la sută din populaţia activă a ţării este angajată în acest sector. Se apreciază că agricultura din Sri Lanka dispune de suficiente posibilităţi pentru a satisface nevoile de consum ale populaţiei şi pentru a se evita importul de orez şi alte produse alimentare. În 1978, producţia de orez nedecorticat a atins un nivel record – 80,4 milioane buşeli, ca rezultat al ameliorării sistemului de irigaţii şi al unei mai bune folosiri a îngrăşămintelor. Producţiile unor culturi alimentare subsidiare, cum ar fi cele de porumb, arahide sau năut verde au crescut în mod semnificativ, iar recolta de ceai – ceaiul srilankez fiind renumit pe toate meridianele lumii – a fost cu 6 la sută mai mare decît în anul precedent 1977.

Rezultate notabile a înregistrat şi comerţul. Anul trecut, pentru prima dată în ultimii 14 ani, exporturile Sri Lankăi au depăşit importurile, şi aceasta cu peste 631 milioane rupii. „Insula de smarald" a furnizat partenerilor ei comerciali cantităţi sporite de ceai, cauciuc, nuci de cocos şi produse derivate, legume şi fructe, pietre şi metale preţioase, textile, cherestea, copra.

Cu toate aceste realizări, Sri Lanka rămîne confruntată cu numeroase probleme de natură economică şi socială, probleme care stau în centrul preocupărilor guvernului şi de a căror rezolvare depinde, în bună măsură, depăşirea stării de subdezvoltare a ţării. Economia a crescut, în 1977, cu 4,4 la sută faţă de 3 la sută în 1976, dar venitul naţional pe cap de locuitor se cifrează la numai 200 dolari. Din impresionanta masă ţărănească, 30 la sută nu dispune de pămînt. Un milion de persoane din cele 14 milioane de locuitori ai ţării sînt în căutare de locuri de muncă stabile şi, deşi în Sri Lanka procentul de şcolarizare este unul din cele mai ridicate din Asia, este apreciabil numărul tinerilor cu studii medii şi superioare care nu şi-au găsit slujbe corespunzătoare.

Orientări noi

Chiar şi sumara schiţare de mai sus a datelor esenţiale ale problematicii economice şi sociale a Sri Lankăi naşte, în mod firesc, interesul pentru modalităţile prin care actuala conducere de la Colombo, venită la putere în 1977, intenţionează să găsească rezolvări adecvate situaţiei din diferite sectoare ale vieţii economico-sociale. Se apreciază că, sub conducerea preşedintelui Junius Richard Jayawardene, au fost adoptate o serie de iniţiative care impun o nouă orientare dezvoltării ţării. În prezent, spre deosebire de trecut – cînd accentul era pus pe satisfacerea imediată a cererilor de consum ale populaţiei prin subvenţionarea de către stat a preţului alimentelor de bază (orez, zahăr, făină etc.) – este încurajată stimularea investiţiilor particulare şi publice în economie, în vederea accelerării creşterii producţiei globale, a sporirii capacităţilor de producţie agricolă şi industrială ; obiectivul este, în esenţă, acela de a crea o bază economică mai solidă cu scopul de a asigura lărgirea posibilităţilor de creare a unor noi locuri de muncă şi o atenuare a presiunilor exercitate asupra balanţei de plăţi externe. Se preconizează dinamizarea comerţului, atragerea mai intensă a investitorilor străini, printr-o serie de măsuri guvernamentale care vizează accelerarea procesului de modernizare a structurilor economice. Sînt condiţii care, firesc, au fost apreciate de Banca Mondială şi alţi creditori internaţionali. În concepţia autorităţilor srilankeze, aceşti factori sînt meniţi să sprijine eforturile pentru o dezvoltare mai rapidă a sectoarelor de bază din economie şi, în special, în domeniul agriculturii, unde se are în vedere cultivarea prin irigare a peste 900 000 de acri de teren.

În general, se caută stimularea tuturor mijloacelor – atît prin efortul intern, cît şi printr-o politică economică mai deschisă spre exterior – în direcţia imprimării unui curs nou dezvoltării ţării, găsirii unor răspunsuri adecvate problemelor cu care este confruntată ţara.

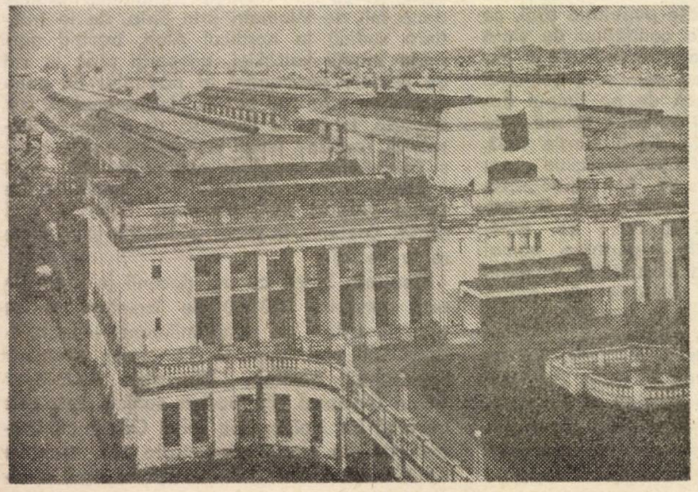

Vedere generală a cartierelor învecinate portului Colombo — „poarta navală" a capitalei

Relaţii de prietenie şi colaborare

Eforturile depuse de poporul srilankez pe calea propăşirii economico-sociale sînt urmărite cu deosebită atenţie în ţara noastră.

Cronica relaţiilor de prietenie şi colaborare dintre Republica Socialistă România şi Republica Socialistă Democratică Sri Lanka a înregistrat, în ultimii ani, un curs permanent ascendent.

În luna august 1978, Abdul Cader Sahul Hameed, ministrul afacerilor externe al Republicii Democratice Socialiste Sri Lanka, a efectuat o vizită oficială în România. Cu prilejul

primirii lui de către președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a evidențiat, paralel cu satisfacția pentru stadiul actual al relațiilor bilaterale, existența unor premise favorabile în vederea diversificării și amplificării în continuare a raporturilor economice reciproc avantajoase, ținînd seama de realizările României în făurirea unei economii moderne, ca și de eforturile depuse de Sri Lanka pentru valorificarea resurselor sale naționale. Au fost reliefate, de asemenea, posibilitățile existente pentru o mai activă colaborare pe tărîmul vieții internaționale, în interesul ambelor țări și popoare.

În cadrul politicii sale principiale și constante de dezvoltare a relațiilor de colaborare și solidaritate cu țările în curs de dezvoltare, România socialistă a sprijinit constant eforturile Republicii Sri Lanka pentru valorificarea, în interesul propriu, a bogățiilor naționale, în direcția progresului social și al consolidării independenței sale economice. În acest sens, România a participat cu mașini și instalații, precum și cu tehnicieni și asistență tehnică la construirea Complexului de prelucrare a lemnului de la Avissawella, compus dintr-o fabrică de mobilă, o fabrică de cherestea și o fabrică de placaj. Tot cu asistență tehnică românească a fost construită prima linie de asamblat camioane din Sri Lanka. În această țară prietenă pot fi văzute camioane, tractoare și vagoane de pasageri din România care se bucură de prestigiu pe multe meridiane ale globului.

Potențialul bine cunoscut al României, ca și progresele notabile ale Sri Lankăi constituie premise ale unei dezvoltări și lărgiri a raporturilor economice și comerciale bilaterale. Astfel, în prezent, se studiază posibilitatea ca România și Sri Lanka să colaboreze, în viitorul apropiat și în alte importante domenii economice.

De asemenea, România și Sri Lanka au dezvoltat și dezvoltă un dialog constructiv pe plan internațional, spre binele reciproc, al cauzei păcii, înțelegerii și colaborării în lume. Conlucrarea celor două țări pe tărîmul vieții internaționale își aduce o contribuție de seamă la eforturile generale pentru menținerea și apărarea păcii, pentru promovarea cursului spre destindere și securitate în lume, pentru o politică internațională, bazată pe relații interstatale noi, de egalitate în drepturi, și care să permită fiecărei națiuni să se dezvolte liber, independent și stăpînă pe propriile destine. O asemenea conlucrare s-a realizat între cele două țări în cadrul mișcării de nealiniere, în „Grupul celor 77" și, în special, în cadrul O.N.U. Astfel, România și Sri Lanka au acționat împreună cu alte state pentru convocarea sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. în problema dezarmării, precum și pentru revitalizarea Comisiei O.N.U. pentru dezarmare și constituirea Comitetului pentru dezarmare, organism nou creat ca urmare a hotărîrii sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U.

Deopotrivă interesate în edificarea unei noi ordini economice internaționale, Republica Socialistă România și Republica Socialistă Democratică Sri Lanka acționează ferm pentru un program concret de acțiuni care să facă din cooperarea internațională un factor stimulator pentru propășirea țărilor în curs de dezvoltare.

Pe aceste baze, evoluția raporturilor româno-srilankeze conține în sine premisele extinderii și impulsionării lor în viitor — perspectivă corespunzînd pe deplin intereselor celor două popoare, cauzei păcii și cooperării între toate popoarele lumii.

REPORTAJ PE GLOB

SIRIA '79

Crăciun Ionescu

În Siria, spre sfîrșit de ianuarie, primăvara timpurie și-a făcut apariția chiar și la altitudini de peste o mie de metri. Clima diferențiată, de la regiune la regiune, oferă o variată paletă de culori, mai cu seamă în acest anotimp, cînd natura reînvie în aproape toate zonele țării, chiar și în cele cu temperaturi mai puțin ridicate în prima parte a anului. În livezile Lattakiei, de pe țărmul Mediteranei, portocalii și mandarinii se află în plin sezon de recoltare. În sudul țării, în provincia cerealieră Deraa, de la frontiera cu Iordania, peria verde a grîului de toamnă se întinde cît vezi cu ochii. Pe ogoarele destinate culturilor de primăvară, felahii au ieșit la arat folosind atît tractoare, cît și pluguri de lemn trase de asini.

Modernizarea agriculturii constituie o preocupare de bază a autorităților țării, și astăzi pe ogoarele siriene lucrează peste 20 000 de tractoare, în mare parte produse în uzina de mașini agricole din marginea Alepului, intrată în funcțiune acum șase ani. În toate zonele țării, se desfășoară lucrările pregătitoare de întreținere a grădinilor cu pomi fructiferi ; o activitate asemănătoare se desfășoară și în întinsele livezi de măslini, vizibile în mai toate părțile țării, dar cu deosebire în zonele de pe litoralul mediteranean, unde, numai în mouhafazatul (regiunea) Tartous, se numără 13 milioane de arbori pe rod.

Revoluția siriană a acordat o atenție deosebită dezvoltării agriculturii, ocupație de bază a peste jumătate din populația țării, ca și ridicării, în paralel, a condițiilor de viață de la sate. O reformă agrară radicală a împărțit pămîntul celor ce-l munceau, lichidînd latifundiile moștenite încă de pe timpul dominației otomane. În cei aproape 16 ani care au trecut de la revoluția din 8 martie 1963, suprafața cultivată s-a dublat, depășind patru milioane de hectare ; au fost întreprinse mari lucrări de irigații ; peste o mie de sate cunosc astăzi iluminatul electric ; se efectuează acțiuni întinse de împădurire, numai în decurs de un an fiind plantați 14 milioane de arbori forestieri și 4 milioane de arbori fructiferi. Un rol important, în acest larg proces de edificare a unei vieți noi în satul sirian, îl joacă cooperativele agricole, extinse astăzi pînă în ultimul colț de țară. Am avut prilejul să vizitez, zilele acestea, o astfel de cooperativă, într-un sat mai mare din regiunea Homs, care folosea, pentru irigarea celor 5 500 de hectare proprii, 60 motoare de pompare a apei, obținînd o recoltă anuală de 4 000 tone struguri, 3 000 tone migdale și importante cantități de legume. În acest sat cu 5 000 de locuitori, complet electrificat, funcționează trei școli unde învață 1 000 de elevi în ciclul I și II, iar înfățișarea cochetă a caselor vorbește de la sine despre noua condiție umană a țăranului sirian. Desigur, nu toate localitățile rurale întîlnite în drum se ridică la un astfel de nivel, dar cunoscînd de mai mulți ani satul sirian am avut posibilitatea, prin comparație, să observ progresul net, înregistrat în ultimul timp în toate zonele rurale prin care am trecut.

Străbătînd deșertul răsăritean, în direcția anticei Palmyra, am zărit, risipite în apropierea șoselei, corturile negre ale beduinilor, în veșnică transhumanță, cu turmele lor de oi și capre, și, fapt semnificativ, pe lîngă astfel de locuințe provizorii staționa și cîte o autocamionetă, înlocuind cămila ca mijloc de transport al gospodăriei, dintr-un loc într-altul, și folosind de asemenea pentru adusul apei de băut de la distanțe de multe ori apreciabile. În jurul Palmyrei, un număr de familii beduine au creat, cu sprijinul autorităților, așezări stabile, trecînd la plantarea de pomi fructiferi, ridicîndu-și case de piatră și începînd să-și modernizeze treptat modul de viață — caracterizat în trecut de tradițiile nomade —, proces complex, reprezentînd în sine un aspect ilustrativ al prefacerilor ce le cunoaște Siria de azi.

Am parcurs, în ultimele săptămîni, aproape două mii de kilometri prin Siria, de la frontiera sudică la nordicul Alep, trecînd apoi peste munții Lattakiei, acoperiți pînă la vîrf de verdele permanent al pădurilor de conifere, spre albastrul pur al Mediteranei și, mai departe, înapoi la Damasc, de-a lungul litoralului, revăzînd locuri vizitate cu ani în urmă și completînd imaginile cunoscute cu noile impresii, extrem de puternice, conferite de certul progres ce-l cunoaște această țară arabă prietenă, în toate domeniile și în toate regiunile sale.

Capitala Siriei, cu trei decenii în urmă un oraș numărînd 200 000 de locuitori, ce se apropie astăzi de două milioane — întinzîndu-și tot mai departe cartierele proaspăt construite, Mazzeh, Dimachq Al-Jadideh (Noul Damasc) din partea sudică, sau cele ce urcă tot mai sus pe Jebel Qassioun, contrafortul din piatră roz-cenușie al munților Anti-Liban mărginind Damascul la nord — ui-

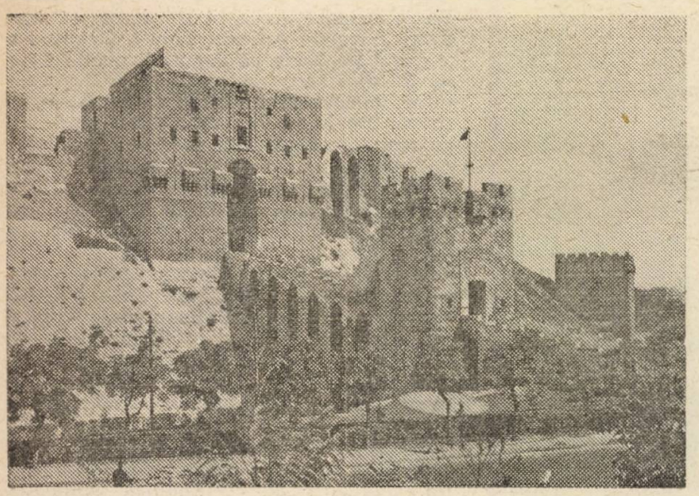

Citadela arabă din mijlocul Alepului, monument foarte bine conservat al arhitecturii medievale

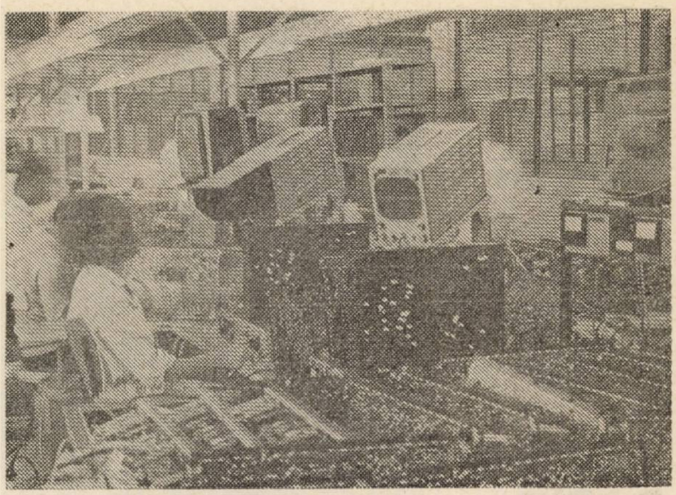

Aspect din hala de montaj a fabricii de televizoare siriene

meşte prin ritmul rapid de creştere şi modernizare. În ultimii trei-patru ani, în zona centrală a Damascului au apărut străzi întregi cu blocuri pe 10–12 niveluri, înlocuind vechile case cu pereţii măcinaţi de scurgerea timpului, dar conservînd cu multă grijă şi restaurînd clădirile clasate ca monumente de importanţă istorică ale oraşului cu existenţă milenară. S-au construit numeroase edificii publice, un orăşel universitar, stadioane de mare capacitate, cîteva hoteluri internaţionale, extinzîndu-se totodată zonele industriale cărora li s-au adăugat noi întreprinderi de diverse profiluri.

Aceeaşi accelerată dezvoltare edilitară ţi se evidenţiază şi la Alep, oraş cu continuitate neîntreruptă de peste patru mii de ani, oraş care se apropie astăzi de un milion de locuitori ; la Homs – centru industrial cu mari perspective în viitor ; în tradiţionalista Hama, devenită oraşul metalurgiei siriene ; în porturile mediteraneene Lattakia, Tartous, Banias, cele mai apropiate puncte de acostare din întreaga lume arabă pentru navele ce sosesc din portul Constanţa şi unde, în mod firesc, am avut prilejul să zărim, fluturînd pe catarge, culorile tricolorului românesc.

Am vizitat în aceste zile meleagurile mai de mult cunoscute ale Siriei, în cadrul unei delegaţii a Asociaţiei de prietenie româno-siriană, la invitaţia asociaţiei similare siriene care desfăşoară o rodnică activitate dedicată unei mai bune cunoaşteri şi apropieri dintre popoarele noastre, avînd prilejul să stăm de vorbă cu membri ai conducerii Partidului Baas Arab Socialist, cu militanţi ai partidului la nivel regional, raional şi orăşenesc, cu responsabili ai organizaţiilor din întreprinderi industriale şi cooperative agricole, cu activişti ai Federaţiei muncitorilor, Uniunii ţăranilor, Uniunii Tineretului Revoluţiei, cu personalităţi ale culturii şi artei siriene, cu oameni simpli întîlniţi în diverse locuri pe parcursul drumului. Laitmotivul tuturor discuţiilor l-a constituit prietenia sinceră ce animă ţările şi popoarele noastre, a cărei bază trainică a fost statornicită de vizitele reciproce şi fructuoasele convorbiri, de la Bucureşti şi Damasc, dintre tovarăşii Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, şi Hafez Al-Assad, secretarul general al Partidului Baas Arab Socialist, preşedintele Republicii Arabe Siriene. Pretutindeni ni s-au exprimat, cu multă căldură, sentimentele de profundă prietenie faţă de ţara şi poporul nostru, de stimă şi respect pentru preşedintele Nicolae Ceauşescu, a cărui activitate pusă în slujba păcii, înţelegerii şi prieteniei dintre popoare este unanim cunoscută şi apreciată pe tot cuprinsul Siriei.

Sirienii ştiu prea bine că prietenia noastră tradiţională se materializează concret printr-o largă şi rodnică colaborare în multiple domenii – politic, economic, tehnico-ştiinţific, cultural. România este cunoscută în Siria şi prin intermediul celor aproape două mii de studenţi sirieni ce învaţă, în prezent, în instituţiile de învăţămînt superior din ţara noastră, prin numeroşi muncitori şi tehnicieni sirieni ce îşi însuşesc cunoştinţele necesare în întreprinderile româneşti, cît şi prin prezenţa miilor de ingineri, tehnicieni şi muncitori români de înaltă calificare care lucrează, alături de colegii lor sirieni, pe şantierele marilor construcţii industriale de la Banias, Homs, Sheik Said, la irigaţiile din Valea Eufratului, la exploatările de fosfaţi de la Kneiffis, pe perimetrele de prospecţiuni petroliere din zona Hassake.

Beduini într-un cort din deşertul răsăritean al Siriei

Itinerarul nostru prin Siria a cuprins, în mod firesc, o parte din obiectivele industriale construite de România : Homs, Sheik Said, Banias. Uzina de superfosfaţi de la Homs, cu o capacitate anuală de înnobilare a 450 000 tone, îşi oglindeşte turnurile de cetate ale instalaţiilor pentru prelucrare chimică, în luciul marelui lac purtînd acelaşi nume cu cel de al treilea oraş ca mărime al Siriei, în a cărui apropiere se găseşte. Rod al colaborării româno-siriene, această uzină – unde, la montarea ei, lucrează sute de ingineri, tehnicieni şi muncitori români – este, acum, în fază finală, urmînd să intre în producţie chiar în cursul acestui an.

Într-un stadiu înaintat se află şi construcţia uzinei de ciment de la Sheik Said, situată la 10 kilometri de Alep, despre care reprezentanţii părţii siriene ne spuneau cu mîndrie că este cea mai mare întreprindere de acest gen din Siria şi chiar din întregul Orient Mijlociu, fiind programată pentru o producţie de 3 000 tone ciment pe zi tip Portland. Şi aici lucrează, în prezent, la montarea instalaţiilor – produse în întregime de industria românească – un număr important de tehnicieni şi muncitori români despre care toţi factorii de răspundere sirieni ne-au vorbit elogios, cu cea mai mare căldură.

Banias – oraş al aurului negru, port la Mediterană între Lattakia şi Tartous, avînd astăzi 40 000 de locuitori – se îmbogăţeşte cu cea mai importantă construcţie a Siriei moderne : rafinăria petrolieră cu o capacitate de 6 milioane de tone anual, construită în întregime de România. Ultima oară am fost la Banias exact cu patru ani în urmă, cînd se punea piatra inaugurală a şantierului, pe o cîmpie unde păşteau turme de oi. Astăzi, peisajul este complet schimbat. Coşul uriaş al termocentralei proprii a rafinăriei se înalţă semeţ peste încrengătura sofisticată a diverselor instalaţii la suprafaţă, mărginite de şirurile ordonate ale celor 60 de mari rezervoare de ţiţei cu o capacitate între 5 000 şi 50 000 metri cubi, vopsite în galben, sau de uriaşele sfere argintii pentru gaz lichefiat, înconjurate cu un adevărat păienjeniş de conducte diverse. La construcţia gigantice rafinării lucrează, în prezent, 2 400 de ingineri, tehnicieni şi muncitori români, urmînd ca acest principal obiectiv industrial al Siriei să intre în funcţiune nu peste mult timp.

Toate acestea, mărturii concrete ale unei colaborări eficiente pe largi coordonate, întregesc fericit imaginea strînselor relaţii multilaterale existente între ţările noastre, relaţii ce se dezvoltă neîncetat sub semnul unei sincere prietenii, pe care am simţit-o, la tot pasul, în cursul călătoriei prin Siria de azi.

„Europa (celor nouă) înseamnă speranță" — proclamă un afiș publicitar în sprijinul scrutinului din iunie. Printr-un joc al întîmplării, un asemenea panou se află instalat și în apropierea uzinelor de la Longwy, în estul Franței, unde 20 000 de muncitori sînt amenințați să-și piardă slujbele în anii următori

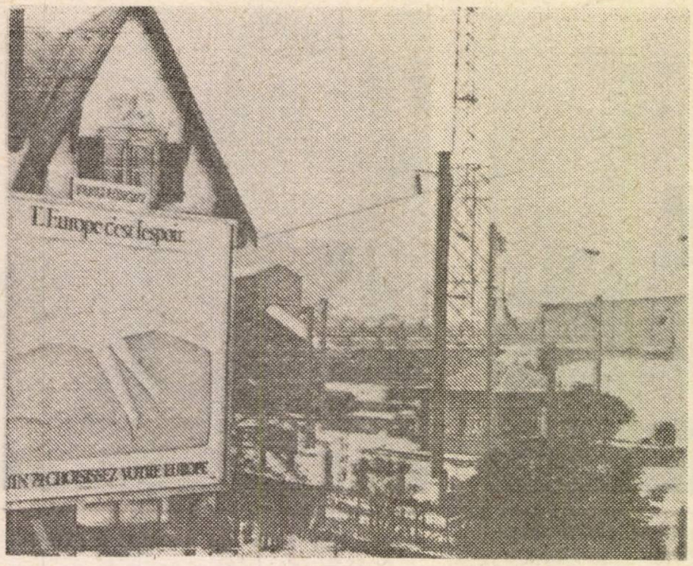

PARIS

„Majoritatea" și scadențele vest-europene

Oficial, campania electorală în vederea scrutinului vest-european va debuta, în Franța, la 26 mai și va dura 15 zile. Practic, startul a fost luat cu o grabă ce contrastează cu lipsa de interes a celor chemați la urne pe care o proclamă sondajele. Explicația demarajului rapid, într-o cursă cu finișul la 10 iunie, trebuie căutată printre rațiunile de politică internă. Căci dezbaterea pe teme vest-europene complică raporturile din interiorul „majorității", fiecare dintre parteneri încercînd să cîștige teren politic în detrimentul celuilalt.

Un banal accident de mașină, la un viraj, l-a obligat pe Jacques Chirac să petreacă mai multe săptămîni pe un pat de spital. Liderul gaullîștilor n-a fost un bolnav resemnat, care ascultă, docil, sfaturile medicilor. Cu temperamentul său cunoscut, Chirac a refuzat absența din confruntarea politică. Chiar dacă a trebuit să rămînă între pereții albi ai unei camere de spital, fostul prim-ministru și-a făcut auzit glasul prin declarații destinate titlurilor de pe prima pagină a cotidianelor pariziene. Se afirmă că zilele de suferință l-au făcut pe Chirac să mediteze mai profund asupra acțiunii sale politice. A rezultat „apelul de la Cochin", după numele spitalului în care primarul Parisului fusese îngrijit. Acest apel, lansat la 6 decembrie, a exprimat viziunea lui Chirac asupra perspectivelor vest-europene, o viziune care se vrea descinsă din intransigența generalului de Gaulle față de „aventura supranațională". N-a fost negată ideea cooperării comunitare, după cum n-a fost anulată perspectiva aprofundării ei în forme noi. Dar Chirac a ținut să facă precisă demarcația de ceilalți parteneri din coaliția guvernamentală, cărora le reproșează, mai mult sau mai puțin nuanțat, preferința pentru o prea accelerată „integrare vest-europeană", fără a evalua riscurile asumate, fără a avea garanțiile necesare prezervării suveranității naționale

La acest capitol trebuie amintită multiplicarea precizărilor făcute la Elysée în privința perspectivelor comunitare. Referindu-se la raporturile din cadrul C.E.E. și la efectele scrutinului din iunie, președintele Valéry Giscard d'Estaing a afirmat că „nici o țară nu ar accepta decizii considerate contrare intereselor sale naționale și care ar fi adoptate printr-o majoritate de voturi". Notele discordante dintre Elysée și Casa Albă, perceptibile în Guadelupa, provin din aceeași prudență pe care o manifestă Parisul de a nu altera atuurile suveranității sale. Limbajul de esență gaullistă folosit, deseori, de președinte și colaboratorii săi exprimă dorința vizibilă de a anula temerile partenerilor din „majoritate". Este și sensul repetatelor declarații pe care noul șef al diplomației franceze, Jean François-Poncet, le-a făcut în legătură cu Adunarea vest-europeană, în sensul că recurgerea la sufragiul universal nu modifică actualele competențe ale instanței parlamentare a „celor nouă" și, în nici un caz, nu poate știrbi prerogativele parlamentelor naționale.

Demersul lui Chirac a adus un plus de tensiune în relațiile dintre „Rassemblement pour la Republique" (R.P.R. — partidul gaullist) și forțele politice ce se inspiră din strategia președintelui Valéry Giscard d'Estaing. Animozitățile nu sînt de dată recentă și ambele părți sînt conștiente că nu pot recurge la un divorț politic. Gaullîștii și partenerii lor sînt „condamnați" — de aritmetica parlamentară și de raportul de forțe — să conviețuiască într-o coaliție zguduită prea des de dezacorduri. O altă fizionomie a „majorității" nu pare posibilă în acest moment. La Elysée s-a dorit o deschidere spre centru. „Operațiunea decrispare", care trebuia să favorizeze noi regrupări, s-a dovedit iluzorie. Imobilismul rezultat nu are darul să ușureze înțelegerea din cadrul unei „majorități" în care gaullîștii reprezintă forța principală, fără a poseda, însă, nici una din pozițiile-cheie : Elysée și Matignon.

Hărțuiala parlamentară pe care au practicat-o prietenii lui Jacques Chirac a transcris rezerva marcată față de politica guvernamentală, mai ales pe plan economic. Este și rațiunea „săgeților" azvîrlite continuu în direcția premierului Raymond Barre cu care gaullîștii nu doresc să împartă riscurile politice. Totuși, Chirac l-a asigurat pe Barre că deputații gaullîști nu au intenția să provoace prăbușirea guvernului, mizînd, mai curînd, pe o bătălie de uzură. De aceea, au transferat conflictul cu restul „majorității" pe terenul problemelor comunitare. Viitorul Pieței comune a devenit, în acest mod, o miză a politicii **interne** franceze. Criticile la adresa guvernului s-au înmulțit (fără, însă, nici un risc pentru echipa Barre), cu gîndul la scrutinul din iunie care va permite gaullîștilor să poarte campania electorală sub propriul lor stindard. Rezultatele acestui scrutin pentru o instituție parlamentară lipsită de rol intern nu vor modifica distribuția funcțiilor politice. Indiferent de repartizarea voturilor, nici o răsturnare nu poate fi socotită inevitabilă. Va fi, însă, posibilă o cunoaștere exactă, la scară națională, a forței și influenței fiecărui partid. Gaullîștii au certitudinea audienței lor.

Sfîrșitul de an, cu sărbătorile tradiționale, n-a adus o pauză în dezbaterea de pe malurile Senei. Problemele vest-europene au continuat să dezbine „majoritatea" în ansamblul ei și fiecare din grupări în parte. Nici gaullîștii n-au fost scutiți de convulsii : o dovedesc cel puțin două episoade — „afacerea Peyrefitte" și scandalul provocat de un articol al lui Olivier Guichard. Cei doi „baroni" ai gaullismului l-au contestat pe Chirac. Guichard, partizan al unei prezențe conjugate a tuturor partidelor „majorității" în scrutinul vest-european, îl acuză pe Chirac de „ambiguitate" și „joc dublu", îi reproșează transformarea alegerilor din iunie într-un gen de referendum, cu „obiectivul esențial de a distinge voturile sale de cele ale restului majorității".

Distonanțele din rîndul gaullîștilor, amplificate de absența lui Chirac din arenă, au încurajat speranțele partenerilor-rivali. Dar cu acel reflex al solidarității care le este atît de specific, deputații gaullîști au dezamăgit pe cei ce prevedeau o iminentă dezagregare a grupării prezidate de Chirac. După șase ore de dezbateri cu ușile închise, grupul parlamentar al R.P.R., întrunit la Marnes-la-Coquette, a realizat ceea ce „Le Figaro" denumea „dezghețul". Un text adoptat în unanimitate proclamă încrederea în Chirac și reflectă voința demarcării de politica guvernului, fără a o condamna. Ideea „vigilenței" a fost numitorul comun la care s-a recurs spre a pune în umbră deosebirile de opinii. „Am putut constata că ceea ce ne divizează asupra Europei este doar o idee mai ascuțită asupra vigilenței..." — afirma Claude Labbé, președintele grupului parlamentar. „N-avem complexe. Sîntem formațiunea cea mai importantă a majorității" — declara Maurice Couve de Murville.

Pierre Thibon observa, în „Le Figaro", că atitudinea gaullîștilor poate fi caracterizată prin rezervă, o rezervă care evoluează către neîncredere mai ales în problemele vest-europene. Desigur, în cazul lui Michel Debré este vorba de mai mult decît neîncredere. Fostul prim-ministru gaullist consideră că alegerile din iunie vor fi un test pentru sau contra supranaționalității și denunță subtilitatea formelor în care ea se exprimă, cerînd revizuirea tratatelor pe care s-a clădit C.E.E.

Absența lui Chirac din activitatea practică a produs, potrivit ziarului „Le Monde", o anumită „hibernare" a aparatului mișcării gaulliste. S-a așteptat ieșirea din convalescență a liderului partidului. Evenimentul s-a produs în săptămîna trecută, cînd Jacques Chirac a apărut în fața zia-

riştilor. Conferinţa sa de presă a fost un rechizitoriu împotriva „politicii renunţării" la identitatea naţională. Chiar dacă s-a dovedit mai puţin dur decît în decembrie, punctele sale de vedere au fost exprimate cu energie („fără echivoc" — apreciază „France Soir"). „France Presse" afirma că fostul premier nu a dorit să facă un proces de intenţii preşedintelui şi guvernului, ci doar a avertizat că Piaţa comună se îndreaptă periculos către „o integrare de fapt", determinată de „birocraţii de la Bruxelles". Chirac a afirmat că nu respinge candidatura Spaniei la C.E.E., dar intrarea Madridului şi Lisabonei în Piaţa comună comportă „inconveniente considerabile", imposibil de evitat, cu urmări grave pentru regiunile franceze ameninţate de concurenţa agricolă a noilor membri.

În fapt, Chirac intenţionează să lanseze, pe tema luptei împotriva supranaţionalităţii, o campanie depăşind sfera electoratului gaullist, exploatînd temerile celor îngrijoraţi de riscurile unei orientări considerate a putea pune în cauză deplina independenţă în decizii a Parisului. Jocul său este nuanţat : într-o confruntare pe o tematică de politică externă, el doreşte regruparea unor diferite categorii sociale de nemulţumiţi, dincolo de graniţele politice actuale pe care le cunoaşte realitatea franceză. O noutate : cei 81 de candidaţi s-au angajat să demisioneze după un an de mandat, pentru a îngădui fiecăruia din ei să participe, prin rotaţie, la lucrările Adunării vest-europene. Rămîne de clarificat problema „Comitetului pentru independenţă şi unitatea Franţei", creat de Michel Debré. Fostul şef al guvernului a precizat dorinţa de a face resimţită prezenţa comitetului său în campania electorală. Presupune aceasta prezentare de candidaţi ? Presupune aceasta o altă listă decît cea patronată de R.P.R. ?

In acest context, observatorii din capitala franceză sînt de părere că preşedintele Giscard d'Estaing vizează „depolitizarea" alegerilor vest-europene („France Presse"). Partizanii săi se arată mai preocupaţi de alegerile cantonale de la 18 şi 25 martie. Scrutinul local are o semnificaţie pe care giscardienii nu o omit. Probabil, în primul tur, „majoritatea" se va prezenta fără liste unice. Nu numai că este de neconceput o alianţă între „Uniunea pentru democraţie franceză" şi gaullişti, dar componentele U.D.F. doresc, pare-se, să se singularizeze. In special, republicanii pregătesc un asalt electoral (alegerile vizează 1763 cantoane în metropolă, 62 în departamente de peste mări, plus nouă în Mayotte). Pentru scrutinul vest-european, strategia diferă. Se are în vedere, potrivit lui Michel Poniatowski, o listă U.D.F. „lărgită". Centriştii i-au reproşat lui Poniatowski graba cu care a anunţat o asemenea listă, înainte ca instanţele de conducere ale U.D.F. să delibereze. Intrarea fostului ministru de stat în consiliul politic al U.D.F. riscă să alimenteze dezacorduri, centriştii nefiind dispuşi să joace un rol subaltern.

Deocamdată, să reţinem ceea ce reprezintă concluzia unui comentariu semnat de Georges Roche într-o emisiune „France Presse" : „Europa (occidentală) divizează majoritatea", riscînd să transforme 1979 într-un an de „criză interioară". Protagoniştii confruntării nu se menajează în public, dar evită să atingă punctul la care reconcilierea ar putea deveni imposibilă.

Eugeniu Obrea

În pregătirea U.N.C.T.A.D. V

Reuniunea grupului african al ţărilor în curs de dezvoltare

Corespondenţă din Addis Abeba de la Ion Badea

Între 23 ianuarie şi 1 februarie, la centrul de conferinţe internaţionale „Africa Hall" din Addis Abeba, au avut loc lucrările reuniunii pregătitoare a ţărilor africane — iniţial la nivel de experţi guvernamentali, iar apoi la nivel ministerial — în vederea importantelor negocieri ce se vor desfăşura anul acesta, la scara mondială, în problemele comerţului şi dezvoltării, ale edificării unei noi ordini economice internaţionale.

Reuniunea din capitala Etiopiei urmează altor două întîlniri zonale ale reprezentanţilor ţărilor în curs de dezvoltare — reuniunea ţărilor latino-americane, de la Caracas, la care a participat şi România, şi reuniunea ţărilor asiatice, de la Colombo. Ea a avut însă un obiectiv fundamental asemănător cu al celorlalte două : examinarea, prin prisma nevoilor şi intereselor de dezvoltare ale popoarelor din Africa, a contextului mondial actual, îndeosebi în domeniile economic, comercial, monetar şi financiar, şi definirea unei poziţii comune, specifice a statelor de pe continentul african, în vederea conferinţei ministeriale a „Grupului celor 77", care se va întruni la Arusha (Tanzania) între 6 şi 16 februarie, şi, în continuare, a celei de a cincea Conferinţe a Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare — U.N.C.T.A.D. V — care se va ţine la Manila (Filipine) în luna mai.

Este vorba, de fapt, de un efort mai general, la care s-au angajat cu hotărîre toate ţările în curs de dezvoltare membre ale „Grupului celor 77", de a efectua, mai întîi pe zone geografice şi apoi împreună, la Arusha, o analiză în profunzime a problematicii vaste şi complexe a dezvoltării, care confruntă în prezent omenirea, a relaţiilor economice şi comerciale internaţionale actuale, care au dus la împărţirea lumii în ţări sărace şi ţări bogate, de a desprinde concluziile care se impun pentru ţările în curs de dezvoltare şi de a conveni asupra unor măsuri şi acţiuni ce trebuie promovate cu consecvenţă în comun, în vederea intensificării procesului de creare a unei lumi mai bune şi mai drepte, a unei noi ordini economice internaţionale, în care toate popoarele să aibă posibilităţi egale de progres şi prosperitate. Cu o asemenea poziţie consolidată, rezultată din consultări prealabile, ţările în curs de dezvoltare membre ale „Grupului celor 77" îşi propun să se prezinte solidar la Conferinţa U.N.C.T.A.D. V, în luna mai, pentru a relua, în mod efectiv, negocierile lor cu ţările industrializate în problemele comerţului şi dezvoltării.

Ca un prim element comun al celor trei reuniuni regionale ale „Grupului celor 77" apare faptul că ele s-au desfăşurat pe baza documentului elaborat în cursul anului trecut, la Geneva, de un comitet de lucru pregătitor al grupului — fapt care a permis ca, în hotărîrile lor, să se regăsească foarte multe aprecieri şi abordări unitare, faţă de punctele înscrise pe ordinea de zi a U.N.C.T.A.D. V. Din acest unghi de vedere, după cum ne declara reprezentantul Ghanei, care a condus lucrările experţilor guvernamentali ai ţărilor africane, „reuniunea de la Addis Abeba poate fi considerată drept un succes al statelor de pe continentul african". Participanţii au reuşit elaborarea unor documente care definesc o strategie africană actualizată, atît în ce priveşte eforturile proprii de dezvoltare, cît şi în ce priveşte colaborarea şi cooperarea între ele, ca şi cu celelalte ţări în curs de dezvoltare, pentru promovarea unei dezvoltări generale, stabile şi echilibrate în lume, în cadrul unei noi ordini economice internaţionale.

În luările lor de cuvînt, reprezentanţii ţărilor africane au relevat preocuparea profundă faţă de criza economică ce nu încetează să se agraveze. Ei au subliniat incapacitatea ţărilor industrializate de a depăşi deficitul cronic al balanţelor lor de plăţi, de a diminua rata inflaţiei şi de a găsi soluţii problemelor folosirii forţei de muncă şi celor rezultate din prăbuşirea sistemului monetar occidental. Măsurile inadecvate, pe termen scurt, luate de ţările industrializate pentru salvarea propriilor lor interese au generat dezorganizarea şi mai mare a relaţiilor comerciale şi monetare internaţionale, au accentuat politica protecţionistă şi discriminatorie a acestora, au condus la agravarea dezechilibrelor balanţelor de plăţi şi la aruncarea, în ultimă instanţă, a poverii crizei pe umerii ţărilor mai slabe din punct de vedere economic, perpetuînd şi adîncind astfel inegalitatea în distribuirea resurselor mondiale.

Toate acestea — au accentuat unanim reprezentanţii ţărilor africane — probează, fără putinţă de tăgadă, necesitatea urgentă ca actualele structuri ale sistemului economic internaţional să fie transformate radical, de o manieră care să conducă la o mai corectă diviziune internaţională a muncii, la o participare mai substanţială şi activă a ţărilor în curs de dezvoltare la gestiunea economiei mondiale şi la stabilirea unui nou cadru instituţional, care să faciliteze mobilizarea resurselor proprii ale ţărilor în curs de dezvoltare, o creştere planificată şi ritmică a economiei mondiale şi o împărţire echitabilă, pentru toate popoarele, a binefacerilor dezvoltării.

1000+1

Biciclete

O simplă modă sau adaptare la noi realități ? Specialiștii nu s-au pronunțat. Ei constată, însă, că în Japonia – țară a unor excelente automobile ce cuceresc piețele lumii și a unor puternice motociclete de superioară competitivitate – bicicleta s-a impus în viața de fiecare zi. Dacă, în 1970, în arhipelagul nipon fuseseră înregistrate 29 milioane biciclete, numărul acestora a crescut, în prezent, pînă la 46 milioane, ceea ce plasează Japonia pe locul doi în ierarhia mondială după Olanda. Desigur, automobilul (20 milioane) și motocicleta (9 milioane) își păstrează ponderea în transporturile japoneze.

Asaltul bicicletei a fost încurajat de autorități pentru avantajele pe care le oferă : economie de energie și conservarea mediului ambiant. Avantajele nu pot face uitate problemele pe care le creează șuvoiul neîntrerupt al cicliștilor. Ciclistul trebuie asimilat pietonului sau automobilistului ? Polițiștii sînt în încurcătură. Toată lumea este, însă, de acord că bicicleta și bicicliștii au nevoie de protecție...

Gripă

Tristețe pe hipodromurile italiene. Cursele au fost suspendate, casele de pariuri sînt pustii. La Florența, pauza hipică a împlinit patru săptămîni. La Palermo, perspectiva este mai nefericită. Cauza : gripa cavalină. Peste 200 de cai sînt victimele unei epidemii care face ravagii.

Hipnoză

Charles Diggett nu-i erou de serial pentru simbătă seară. Acest coleg de slujbă cu Kojak are șanse să devină vedetă în poliția newyorkeză. Comisar cu studii superioare de medicină legală, el a fost numit „hipnotizator oficial" al poliției din agitata metropolă. Debilă la capitolul eficacitate, apărătoarea ordinii la New York își investește speranța în... hipnoză. Diggett afirmă că tehnica aceasta i-a reușit în 62 din cele 100 anchete întreprinse și că, „în cinci sau zece ani, toate polițiile vor utiliza hipnotismul".

SAN MARCO. Ambarcațiuni străbat piața San Marco, la Veneția, inundată de un flux care a atins 1,32 metri

Copii

10 000 copii s-au adunat la Longwy, în bazinul siderurgic al Franței. A fost o zi foarte friguroasă, de iarnă aspră, dar copiii s-au arătat curajoși. Ei s-au strîns în fața primăriei pentru a avertiza asupra soartei părinților lor, căci „fiecare slujbă suprimată înseamnă o familie dezechilibrată". Unii dintre micii manifestanți veneau din grădinițe, alții de pe băncile școlii. La vîrsta lor fragedă au înțeles, însă, gravitatea șomajului. Glasurile lor plăpînde vor găsi ascultare ?

Detroit

Negocierile din culise s-au încheiat : convenția republicană care, în 1980, urmează să desemneze candidații lui „Grand Old Party" la președinție și vicepreședinție, se va desfășura la Detroit. Capitala automobilului american n-a fost aleasă întîmplător. Partizanii organizării convenției la Detroit reprezintă, în general, aripa „moderată". Tendința conservatoare ar fi preferat Dallas. O asemenea alegere putea favoriza pe cei doi candidați texani John Connally și George Busch, ca și pe Ronald Reagan. Decepționați, partizanii Dallasului atrag atenția că Detroitul are o populație în majoritate neagră și care votează pentru... democrați.

Beneficii

Străvechea Eladă era o țară de temerari navigatori. Vapoarele grecești continuă să străbată mările și oceanele. Compatrioți ai lui Onassis se numără printre cei mai renumiți armatori. Dar marile afaceri s-au transferat de pe mare pe... uscat. Bilanțul anului care s-a încheiat relevă că, în 1978, transporturile maritime au adus trezoreriei elene doar 900 milioane dolari, în timp ce turismul a rotunjit veniturile țării cu 1,3 miliarde dolari. Călătoria spre memoria timpului a atras 5 100 000 turiști.

Statistică

Peste un milion de străini trăiesc în aglomerarea pariziană – afirmă o statistică publicată la Paris. În zona capitalei, străinii reprezintă 12 la sută din populație (11,8 la sută la Lyon, 8 la sută la Marsilia și doar 6,5 la sută în restul Franței). Clasamentul indică pe locul prim pe portughezi (260 800, adică 25,4 la sută), urmați de algerieni (227 700, 22 la sută), după care sînt plasați spaniolii (11,3 la sută).

VIZITĂ. Primul ministru al Turciei, Bülent Ecevit, aflat la Tripoli, a avut convorbiri cu oficialități libiene. S-a exprimat dorința comună de a dezvolta legăturile bilaterale

FOTOGRAFIE. „Voyager-1" a fotografiat planeta Jupiter de la o distanță de 34 milioane mile. „Voyager-1" urmează să se „întîlnească" cu Jupiter în luna martie după care va continua călătoria sa cosmică spre Saturn

Aniversare

„Politika", prestigiosul cotidian din Belgrad, a împlinit 75 de ani de existență. Primul său număr a văzut lumina tiparului la 25 ianuarie 1904 și de atunci, cu scurte întreruperi în anii celor două războaie, ziarul a apărut, cunoscînd o largă audiență. Cotidianul și-a păstrat neschimbate, în cele șapte decenii și jumătate, formatul și titlul.

Ceremonie

O ceremonie pe un aeroport de lîngă Charleroi : aviația belgiană a primit primul aparat „F-16". Miniștri, ambasadori, generali au examinat admirativ avionul produs de „General Dynamics". Contribuabilii și-au amintit, însă, de nota de plată pe care vor trebui s-o achite pentru cele 116 aparate achiziționate. La care se adaugă 102 cumpărate de Olanda, 58 de Danemarca și 72 de Norvegia și care, toate laolaltă, costă frumușica sumă de două miliarde dolari. „Contractul secolului", competiție în care „F-16" a învins concurentul său francez „Mirage F-1", a ajuns în faza livrărilor. O ocazie în plus de a medita asupra ruinătoarei curse a înarmărilor.

Convalescență

Willy Brandt își va relua activitățile publice la 1 martie. Tulburări cardio-vasculare, detectate în noiembrie, l-au obligat pe fostul cancelar la o pauză. Convalescența și-o petrece actualmente pe Coasta de Azur. Într-un interviu, a declarat că se simte din ce în ce mai bine și că, peste cîteva săptămîni, speră să se deplaseze la Geneva spre a participa la o deliberare a comisiei pentru dialogul Nord-Sud pe care o prezidează.

Violență

„Săptămînă neagră" în Guatemala. Pistoalele și mitralierele s-au instalat în stradă. Necunoscuți asasinează în plină zi și dispar fără a-și semna crima. Un fost ministru de externe este ucis în centrul capitalei. Doi automobiliști care au asistat întîmplător la această secvență dramatică sînt împușcați în zilele următoare. Un student care aștepta autobuzul este doborît de gloanțe trase dintr-un automobil. Violența s-a soldat, numai într-o săptămînă, cu 23 morți. „Necunoscuții" au o identitate politică ; aparțin extremei drepte care recurge adesea la teroare pentru a-și intimida adversarii.

TERORISM. O nouă victimă a terorismului : Emilio Alessandri, substitut al procurorului orașului Milano, al cărui corp neînsuflețit a fost găsit în automobilul său. Actul terorist a produs un puternic val de protest. Sindicatele au lansat o chemare la grevă generală la Milano

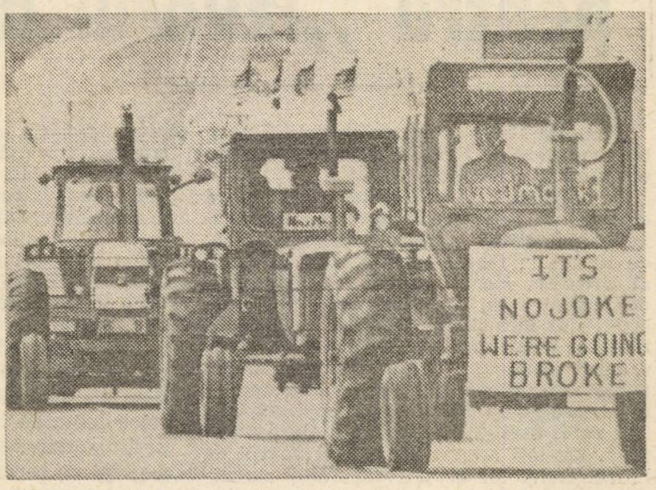

PROTEST. Coloana de tractoare în marș. Dar ele nu se îndreaptă spre ogoare. Punctul terminus al acestui marș neobișnuit, început în Texas, Dakota de Nord, Oklahoma, Colorado, Kansas și în alte state, este Washingtonul. În capitală, fermierii vor să-și facă auzit protestul lor împotriva prețurilor agricole pe care le consideră prea scăzute

POVESTE DE IARNĂ. Michael Payne, campion britanic de schi, a soluționat problema transportului propriu în această iarnă cu zăpadă abundentă. În plin centrul Londrei, el circulă pe... schiuri

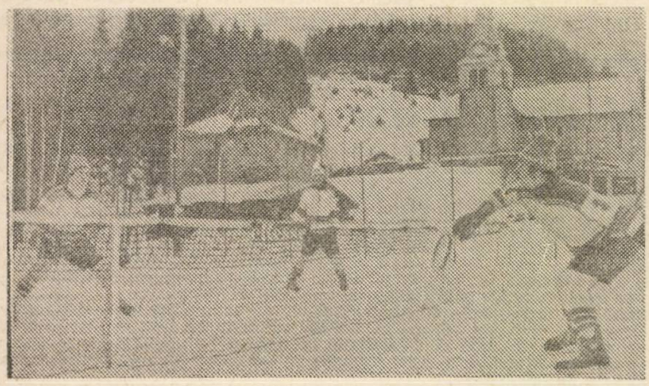

„TENNIS GLACE". Un elvețian, Michel Tournier, a avut ideea de a adapta tenisul condițiilor iernii. Refuzînd refugiul sub cupola sălilor de sport încălzite, Tournier propune un tenis pe gheață. Jucat după regulile clasice dar cu... patine. S-ar aventura Borg într-un asemenea experiment ?

Cărbune

Bătrînul cărbune nu a ieșit la pensie. Unii se grăbiseră să-i vestească sfîrșitul. Dar s-au înșelat. Într-o lume chinuită de dileme energetice, cărbunele își păstrează valoarea. O realitate exprimată de statistici publicate, vineri, la Bruxelles : în Piața comună cererea de cărbune a cunoscut, în 1978, o creștere. Ceea ce a făcut să se încetinească tendința de diminuare a producției carbonifere, semnalată în ultimii ani. Producția de huilă a reprezentat în țările C.E.E., în anul trecut, 238 milioane tone.

Aur

O nouă goană după aur, în vestul canadian. S-ar părea că un zăcămînt, evaluat la două miliarde dolari, a fost descoperit pe insula Graham. Afluxul celor dornici să răscolească pămîntul este pe măsura tradiției. În locul convoaielor de căruțe din clasicile westernuri, amatorii de îmbogățire au sosit cu elicoptere și unelte sofisticate. Primele foraje au decepționat, dar căutătorii de aur pretind că ar fi detectat filoane foarte bogate. Iluzii, pasiuni, rivalități, drame umane consumate pe altarul acestui zeu nemilos care este metalul prețios.

Alegere

Se caută un Elvis Presley. Firește, nu-i vorba de o nouă vedetă a muzicii care să înlocuiască pe prematurul decedat, ci de un interpret care să-i reconstituie viața pe marele și pe micul ecran. 86 tineri îmbrăcați și tunși ca idolul lor au defilat pe scena unui teatru american. Evoluția lor a fost înregistrată pe bandă video și urmărită de specialiști. În cîteva săptămîni, producătorii vor trebui să rostească verdictul.

Rubrică realizată de M. Ramură

Anul Internațional al Copilului

Progres în pace pentru „izvorul de viață" al lumii

1 ianuarie 1979 a marcat începutul anului proclamat de Națiunile Unite ca An Internațional al Copilului (A.I.C.).

De ce trebuie să existe un an special al copilului ? „Pentru cele aproape două miliarde de «motive», majoritatea sub vîrsta de 10 ani...", răspunde directorul executiv al UNICEF, Henry Labouisse. De asemenea, „pentru că, în multe părți ale lumii, copiii sînt încă lipsiți de bunurile elementare ale unei copilării normale, ale unei creșteri sănătoase și ale educației. Chiar țările care posedă o anumită abundență și bunăstare își au nevoiașii lor, copii exploatați, copii neglijați, copii care îndură greutăți". Iar toți aceștia reprezintă adulții de mîine. Rolul lor asupra viitorului umanității va fi decisiv ; copiii ce vor vedea lumina zilei în 1979 vor atinge vîrsta majoratului către anul 2000.

Pămîntul apare ca o plantă tînără, pentru că ea numără enorm de mulți copii. Dar două treimi dintre copiii lumii suferă de privațiuni de tot felul, iar multe din nevoile lor rămîn încă grav neîmplinite.

Milioane de copii mor înainte de a împlini un număr de ani, pentru că nu au suficientă hrană de calitatea sau în cantitatea necesară. Milioane mor de unele boli, pentru că nu au fost vaccinați împotriva lor. Îngrijirea medicală minimă, apa potabilă, locuințele salubre lipsesc din traiul zilnic a milioane de copii. Există încă cruzime față de ei, sînt neglijați și părăsiți, chiar în țările cu un nivel de viață ridicat. Mulți sînt obligați să muncească la vîrste cînd ar trebui să învețe și să se joace, aceștia fiind doar o parte a celor condamnați să nu meargă niciodată la școală.

Fără îndoială, realitățile lumii contemporane, naționale și internaționale, se răsfrîng direct asupra soartei și vieții copiilor. Este un adevăr de necontestat că problemele sociale cele mai acute, cum este și cea privind ocrotirea copilului, nu pot fi abordate în afara marilor probleme ale lumii contemporane. Printre acestea se situează pe prim plan instaurarea unei noi ordini economice mondiale, lichidarea decalajelor dintre state și a subdezvoltării, stăvilirea cursei înarmărilor, întărirea păcii și colaborării în lume, dezvoltarea liberă și independentă a popoarelor. Socialismul a creat copiilor toate condițiile creșterii și educării lor, condițiile adevăratei copilării, cu ceea ce are în ea mai frumos și înălțător, cu garanția unui viitor fericit, clădit prin grija întregii societăți. Îmbunătățirea situației copilului apare nemijlocit legată de lichidarea tuturor formelor de exploatare și asuprire, de realizarea unei orînduiri echitabile, de rezolvarea ansamblului problemelor sociale.

Pe de altă parte, nivelul de dezvoltare a țărilor lumii se răsfrînge direct asupra soartei copiilor. Milioane de copii din unele regiuni slab dezvoltate ale lumii sînt victime ale subnutriției și mizeriei ; mortalitatea infantilă în unele țări atinge proporții alarmante ; analfabetismul constituie o plagă cu repercusiuni grave asupra prezentului și viitorului copiilor ; discriminarea rasială îngreunează viața și așa destul de precară a milioane de copii de pe glob. Șomajul, cu proporțiile sale ridicate, se răsfrînge, cu urmări dintre cele mai îngrijorătoare, asupra existenței a numeroși tineri din diferite țări de pe toate continentele. Discriminările sociale în sfera producției, în învățămînt și educație, segregația rasială, șomajul, dezrădăcinarea socială și națională, delicvența, criminalitatea, violența, alienarea umană — sînt fenomene strîns intercondiționate, legate indisolubil de cadrul social-economic capitalist, de inegalitățile acestei societăți.

Soarta popoarelor, inclusiv a copiilor și a tinerei generații, este direct legată de o altă problemă a umanității : pacea. Copiii au nevoie de pace pentru a crește și a se dezvolta. Către ei, către toți membrii societății, ar trebui să se îndrepte resursele care azi sînt cheltuite pentru înarmări. Dar în timp ce se discută despre dezarmare, are loc o intensificare a cursei înarmărilor, o creștere a cheltuielilor militare, o uriașă competiție militară declanșată pe plan mondial. Cheltuielile militare mondiale ating fabuloasa sumă de patru sute miliarde dolari anual. În medie, țările consacră 5—6 la sută din produsul lor național scopurilor militare. Aceasta oferă un indiciu a ceea ce este refuzat altor sectoare, printre care copiilor și tinerilor ; este o expresie concludentă a imensei poveri pe care o reprezintă înarmările pentru toate

În subtextul statisticilor...

„Sîntem vinovați de multe erori, dar crima noastră cea mai mare este părăsirea copiilor, neglijarea acestui izvor de viață. Multe din nevoile noastre pot aștepta. Copilul, nu. Lui nu-i putem răspunde «mîine». Numele său este «astăzi»", scrie poeta Gabriela Mistral.

- **Admițînd că ne sînt necesare circa șase secunde pentru a citi aceste rînduri, atunci, spun statisticile, să știm că, în acest timp, în țările în curs de dezvoltare, s-au născut 12 copii. Ce se va întîmpla cu ei ? Doi vor muri la o vîrstă foarte mică. Din ceilalți zece, cinci nu vor merge niciodată la școală. Din restul de cinci, doar doi își vor termina școala elementară.**
- **Numărul copiilor lumii între 0—15 ani a crescut considerabil. De la 1108 milioane, în 1970, ei vor ajunge la 1391 milioane în 1980, în țările în curs de dezvoltare, în timp ce, pentru aceeași perioadă, ei vor trece de la 312 la 331 milioane, în țările dezvoltate.**
- **Există azi în lume 800 de milioane de analfabeți. Numărul copiilor între 6—11 ani, neșcolarizați, din țările „lumii a treia", va ajunge la 134 de milioane în 1985, dintre care 35 de milioane în Africa, 90 de milioane în Asia și 9 milioane în America Latină. De aceea, se prevede o creștere cu 50 la sută a cheltuielilor pentru educație în următorii 15 ani, în vederea menținerii cel puțin a actualei rate de școlarizare.**
- **52 de milioane de copii, sub vîrsta de 15 ani, sînt nevoiți să lucreze din greu pentru a avea din ce trăi, se arată într-un raport al O.M.S.**
- **800 de milioane de copii trăiesc în țări în care venitul pe locuitor este sub 100 de dolari.**
- **Un refugiat din doi este un copil.**
- **Dintre copiii ce trăiesc în țările în curs de dezvoltare, circa zece milioane suferă de malnutriție gravă, în timp ce 80 de milioane de malnutriție moderată. Mortalitatea infantilă reprezintă între 30—50 la sută din cea totală.**

Cum înțeleg unii „ajutorul" pentru copiii săraci...
(Din „*Die Welt*")

popoarele lumii, cele care sînt, în ultimă instanță, nevoite să le ducă pe umerii lor.

Cheltuielile militare sustrag masive fonduri investițiilor în domenii de însemnătate fundamentală, ducînd la frînarea creșterii economice. Aceasta se repercutează incomparabil mai dăunător în cazul statelor în curs de dezvoltare, diminuîndu-le posibilitățile de reducere a marilor decalaje ce le separă de țările dezvoltate. Tinerii din aceste state sînt, în consecință, greu loviți de problemele șomajului și mizeriei, sărăciei și lipsei de instruire. Ei constituie, adesea, masa de imigranți sosiți în țările dezvoltate în căutare de lucru, constituind o mînă de lucru ieftină și disprețuită, supusă degradării fizice și morale.

Crearea unei lumi fără arme și războaie este o necesitate vitală a întregii omeniri, o misiune istorică a socialismului. Popoarele, și în cadrul lor copiii și tînăra generație, trebuie să se dezvolte într-o atmosferă de liniște și destindere, de stimulare a eforturilor creatoare, la adăpost de teama războiului și a zilei de mîine. Întreaga

Kurt Waldheim: „Umanitatea datorează copilului ceea ce are ea mai bun de oferit"

„Națiunile Unite au proclamat anul 1979 drept «An Internațional al Copilului». Această hotărîre decurge dintr-o convingere pe care o împărtășim cu toții. Bogați sau săraci, considerăm copiii noștri drept bunul nostru cel mai de preț. Căci lor le aparține viitorul.

Este, deci, important ca toți copiii noștri să crească într-o lume în care resursele naționale să fie utilizate în mod just și judicios, unde cooperarea și nu neînțelegerea să caracterizeze viața națiunilor. Pericolul războiului trebuie înlocuit cu speranța unei păci nelimitate. Nu putem lăsa copiilor o moștenire de conflict.

În aceasta constă însăși esența Cartei Națiunilor Unite. Trebuie să facem în așa fel încît generațiile care ne vor succede să poată realiza din plin potențialul de creație și progres al umanității. Nu vom putea realiza aceasta decît dacă, încă de astăzi, ajungem să recunoaștem drepturile și necesitățile copiilor : afecțiune, blîndețe, hrană suficientă, îngrijirea sănătății, învățătură, în măsură să le asigure viitorul. Dar aceste necesități, într-o formă sau alta, rămîn încă neîmplinite, în rîndul unor largi pături ale societăților noastre.

Anul Internațional al Copilului ne va oferi ocazia de a demonstra că toate popoarele, guvernele, instituțiile, fiecare individ al societății pot acționa împreună pentru a atinge ținta care se află în centrul destinului uman. Umanitatea datorează copilului ceea ce are ea mai bun de oferit. Cer tuturor să participe la activitățile prevăzute, pentru a asigura viitorul copiilor noștri, în siguranță și fericire".

(Din declarația secretarului general al O.N.U.).

Decalaje în lumea copiilor

Cu prilejul A.I.C., Banca Mondială a publicat, la 22 decembrie 1978, Atlasul mondial al copilului. Iată cîteva din datele sale cele mai revelatoare :

— copiii sînt cei mai numeroși în țările cu venit național mic ; numărul copiilor va crește cu 72 la sută în Africa, 48 la sută în Asia și 47 la sută în America de Sud, în timp ce, în Europa, cu 4 la sută, iar în S.U.A. cu 10 la sută ;

— în anul 2000, într-o țară cu venit mic, numărul copiilor aproape se va dubla în raport cu anul 1975 ;

— în 1970, proporția copiilor care mureau înainte de a împlini un an era de 108 la mie în Africa, 41 la mie în Asia și 54 la mie în America de Sud, 24 la mie în Europa și 20 la mie în S.U.A. ;

— în domeniul educației, numai 58 la sută din copiii din țările cu venit național scăzut frecventează școala primară și doar 9 la sută cea secundară. În țările industrializate, procentajele corespunzătoare sînt de aproape sută la sută pentru școala primară și 79 la sută pentru cea secundară ;

— în 1975, într-o țară cu venit scăzut, 32 de copii dintr-o mie de locuitori făceau parte din populația activă ;

— între 1960—1975, speranța de viață a crescut de la 36 la 44 de ani în Africa, de la 46 la 56 în Asia, de la 56 la 72 în America de Sud. În 1975, un copil european putea spera să trăiască 71 de ani, iar unul american, 69 de ani.

omenire, și cu atît mai mult copiii ei, trebuie ferită de un nou război, de vicierea climatului internațional, de alocarea pentru înarmare a sumelor ce se cuvin pentru dezvoltare. Viața copiilor și a tinerilor cere altceva — grijă și dragoste, hrană și cărți, într-o lume a progresului, păcii și colaborării.

În acest cadru, Anul Internațional al Copilului își propune să prilejuiască pentru organismele O.N.U., pentru alte organizații internaționale și naționale, un moment propice intensificării eforturilor și acțiunilor în scopul influențării statelor și guvernelor, a opiniei publice mondiale în favoarea soluționării cît mai rapide a problemelor ce privesc tînăra generație. Majoritatea statelor lumii au răspuns apelului Adunării Generale, iar 121 au și instituit comisii naționale pentru Anul Internațional al Copilului. Pentru fiecare dintre ele, în felul său, și în conformitate cu condițiile, nevoile și prioritățile proprii, A.I.C. va fi un an de propagandă și de acțiune ; un interval propice spre a revizui programele pentru copii și a face mai bine cunoscute nevoile lor speciale ; un prilej favo-

rabil de a promova o acțiune durabilă pentru îmbunătățirea vieții lor.

În timp ce programele prevăzute variază considerabil de la o țară la alta, o serie de teme concentrează, totuși, preocuparea generală a statelor. Acestea acoperă o gamă largă de probleme : de la dezvoltarea fizică și intelectuală, condiții psihologice și sociale, teme pornind de la nevoile elementare de hrană, apă, adăpost, îngrijire medicală și educație, pînă la influența mijloacelor de informare în masă, ca și problemele speciale ale copiilor înzestrați. În multe țări, se acordă atenție grupurilor deosebit de dezavantajate și vulnerabile, cum ar fi copiii muncitorilor emigranți ; copiii refugiaților ; copiii abandonați sau care au fost obiectul unor abuzuri ; handicapații fizic sau mental ; copiii ce vin în contact cu consumul de droguri sau cu crimele ; copiii părinților despărțiți. Munca copiilor, educația din cea mai fragedă copilărie și protecția juridică acordată copilului sînt, de asemenea, aspecte de un larg interes.

Unele state au ales chiar un motto anume pentru Anul Internațional al Copilului. In Australia, acesta este — „Grijă și participare", în Zambia „Copilul — viitorul Zambiei". Alte devize includ : „Să ne apropiem de copiii frustrați" (India) ; „Copiii noștri, națiunea noastră, viitorul nostru" (Liberia) ; „Toți copiii sînt ai noștri" (Polonia).

Deși rezoluția Adunării Generale prin care a fost proclamat Anul Internațional al Copilului a cerut fiecărei țări să se concentreze mai întîi asupra propriilor copii, țările bogate sînt solicitate să dovedească

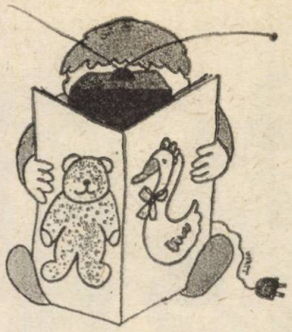

Lumea copiilor, la ei acasă

Drepturile copilului

La 20 noiembrie 1959, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat în unanimitate Declarația cu privire la drepturile copilului. Multe din drepturile și libertățile cuprinse în Declarație erau incluse și în unele articole ale Declarației drepturilor omului, din 1948, ca și în alte documente anterioare. Omenirea a înțeles, însă, că necesitățile specifice ale copilului erau extrem de urgente, astfel încît a purces la alcătuirea unei declarații separate, speciale.

La 21 decembrie 1976, Adunarea Generală a adoptat rezoluția care a proclamat anul 1979 drept „An Internațional al Copilului". Între altele, se marchează, astfel, împlinirea a două decenii de la adoptarea Declarației privind drepturile copilului.

Importantul document afirmă, în cele zece principii ale sale, următoarele : 1. Toți copiii beneficiază de drepturile incluse în declarație, indiferent de sex, rasă, religie, idei politice, origine națională sau socială. 2. Copilul trebuie să se bucure de protecție și de toate condițiile necesare pentru a se dezvolta fizic și spiritual, în libertate și demnitate. 3. Copilul trebuie să beneficieze de la naștere de nume și naționalitate. 4. Să se bucure de îngrijire, hrană, locuință, asistență medicală. 5. Copilul handicapat va fi ajutat. 6. Pentru dezvoltarea armonioasă a personalității sale, copilul are nevoie de dragoste și înțelegere, de siguranță materială și morală. 7. Copilul este îndreptățit să primească o educație care să-i transforme într-un membru util societății. 8. În orice împrejurare, copilul este primul care primește protecție și ajutor. 9. Copilul va fi apărat de orice fel de cruzime, neglijare și exploatare ; folosirea lui ca forță de muncă nu poate fi admisă înaintea împlinirii unei vîrste minime adecvate. 10. Copilul va fi crescut în spiritul înțelegerii, toleranței, prieteniei, păcii și înțelegerii între popoare.

Copiii au dreptul la îngrijire, hrană, educație, asistență medicală. Au nevoie de căldură și dragoste, de securitate morală și materială, într-o lume a păcii și înțelegerii

o preocupare sporită pentru copiii din țările în curs de dezvoltare, sprijinind, într-un mod mai generos, programele bilaterale și internaționale elaborate pentru aceștia. Adunarea Generală a hotărît, de asemenea, să includă pe agenda viitoarei sale sesiuni ordinare (septembrie-decembrie 1979) un punct intitulat „Anul Internațional al Copilului, 1979 : planuri și acțiuni pentru îmbunătățirea situației copiilor din lume și, în special, a celor din țările în curs de dezvoltare". Cerînd Adunării să acorde prioritate specială dezbaterii acestui subiect la următoarea sesiune, actualul președinte al Adunării Generale, Indalecio Lievano (Columbia), a declarat: „Procedînd astfel, Organizația noastră se va conforma unuia dintre cele mai vitale angajamente față de generațiile viitoare". A.I.C. își propune, așadar, intensificarea în întreaga lume a acțiunilor ce privesc protecția și drepturile copiilor, o mobilizare mai activă a tuturor popoarelor, a forțelor progresiste, a organizațiilor de masă, în lupta pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, o lume a păcii.

Încă de la lansarea inițiativei, **România** a salutat proclamarea de către O.N.U. a anului 1979 drept An Internațional al Copilului. În plus, la ultima sesiune a Adunării Generale, țara noastră, ca expresie concretă a unei preocupări constante, a propus proclamarea, într-un viitor apropiat, al unui „An Internațional al Tineretului". Este dovada vie a dăruirii și grijii permanente în determinarea priorităților referitoare la asigurarea unui cadru favorabil de dezvoltare pentru toate popoarele globului și, desigur, a unor mai bune condiții de viață, de învățătură pentru copii, pentru educarea lor, pentru formarea tinerei generații, ca probleme de cea mai mare importanță pentru viitorul tuturor popoarelor, pentru însuși destinul lumii de mîine.

Tovarășul **Nicolae Ceaușescu** sublinia recent : **„Vrem ca toți copiii României, începînd cu cei din leagăn, ca șoimii și pionierii, întregul nostru tineret să crească la adăpost de grija că mîine ar putea cădea asupra lor bomba atomică, că mîine ar putea fi victima ucigătoarelor arme chimice, a bombelor cu neutroni, a celorlalte îngrozitoare mijloace de distrugere în masă. Sîntem la fel de preocupați ca și copiii și tinerii celorlalte popoare să crească în liniște și pace, ca mamele de pretutindeni să nu-și trimită copiii pe fronturile de luptă, să nu-și mai plîngă copiii morți în război".**

Educarea „izvoarelor vieții" prin și pentru muncă, în spiritul dragostei față de patrie și popor, al solidarității cu toți copiii lumii reprezintă, pentru România, o politică de stat, un crez căruia i se consacră tot ce este mai bun și valoros în țara aceasta. Cu grija și gîndul îndreptate cald, părintește, către această fragilă și prețioasă resursă care este copilul — al tău, al lui, ai noștri, toți copiii lumii.

„Lumea mea, din anul 2000"

La o anchetă pe această temă, copiii lumii au răspuns astfel :

— „Țara mea va fi o țară dezvoltată", Anawara Khan (15 ani), Bangladesh.

— „Cînd vom fi mari, O.N.U. va fi și mai puternică. Atunci, ea va da ordin tuturor țărilor să distrugă armele care pot face să piară viața pe pămînt", Kariuki Kihiko (15 ani), Kenya.

— „În anul 2000, aș vrea să fie pace și toți părinții să fie ca ai mei, să-i înțeleagă pe copii", Maribel Olaya (11 ani), Peru.

— „Casele vor fi făcute din piatră, iar drumurile din asfalt. Toți vom avea de lucru și de mîncare", Asanatu Koroma (13 ani), Sierra Leone.

— „În anul 2000, cuvinte ca «război» vor fi deja uitate", Jolanta Bulanda (13 ani), Polonia.

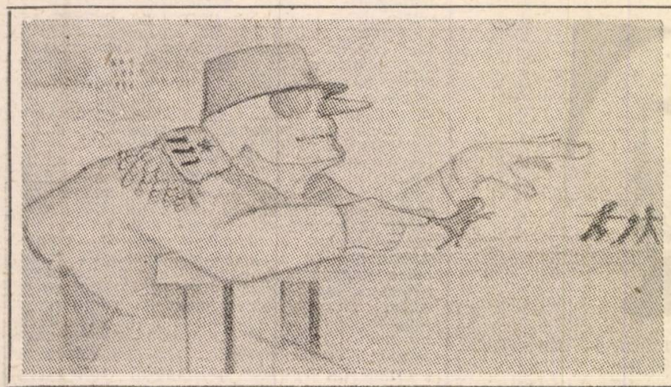

Cursa înarmărilor — o antinomie a păcii și a vieții. Războiul în viziunea copiilor. (Desen premiat la un concurs internațional în cadrul A.I.C.)

Grupaj realizat de Anca Voican

LONDRA

Negocierile între guvern și sindicate

Sfîrșitul săptămînii trecute și începutul acesteia au fost marcate de o anume relaxare în conflictul social din Marea Britanie. Lucrătorii de la căile ferate au decis, după patru zile de grevă în două săptămîni, să-și prezinte revendicările unui tribunal de arbitraj. În jurul porturilor a fost reluată, parțial, activitatea. O parte din șoferii pe autocamioane, aflați în grevă de aproape trei săptămîni,

s-au întors la lucru, după ce unele din revendicările lor fuseseră soluționate la nivelul întreprinderilor, iar altele — transmise unor comisii de arbitraj. Totuși, lucrătorii din sectorul public, care includ serviciile de salubritate, personalul auxiliar din școli și spitale, au încetat din nou lucrul, împotrivindu-se sporirilor de salarii de numai 5 la sută.

În aceste condiții, premierul James Callaghan a avut, luni, o întîlnire cu aproximativ 40 de lideri sindicali, în frunte cu Len Murray, secretarul general al T.U.C., încercînd să pună la punct, din nou, un gen de „contract social", asemănător celui încheiat în urmă cu patru ani. Un asemenea acord ar însemna sprijinul din partea sindicatelor, în continuare, pentru politica antiinflaționistă a guvernului laburist, care, între altele, impune limitări de creștere a salariilor ce nu țin cont de ritmul inflației.

În mod firesc, sindicatele se opun unui asemenea proiect, pronunțîndu-se, aproape în totalitate, pentru revenirea la negocierile salariale libere. Dar, un fapt important trebuie subliniat — acestea nu au întrerupt contactele cu guvernul și, deși fiecare parte și-a menținut pozițiile, reuniuni speciale între miniștri și membri ai T.U.C. vor avea loc în această săptămînă, pentru a se examina detaliile eventualului acord. J. Callaghan preciza că dorește o înțelegere asupra a două puncte : continuarea luptei antiinflație și alcătuirea unui „cod de conduită" prevăzînd serviciile esențiale pe timp de grevă. Guvernul „nu are intenția de a impune blocarea salariilor", dar dorește „acorduri cît mai aproape de limita de 5 la sută" — a precizat premierul. Observatorii politici sînt, pentru moment, rezervați.

S.Ț.

Resursele energetice:
prezent și perspective

CĂRBUNII

Cărbunii — rocă amorfă combustibilă, formată, la adîncimi diverse în scoarța pămîntului, prin îmbogățirea în carbon a resturilor de plante din epocile geologice, în condițiile lipsei oxigenului din aer — reprezintă, din punct de vedere energetic, o noțiune extrem de generică. Procesul de formare a cărbunilor avînd loc în condiții, la adîncimi și chiar în perioade diferite, calitatea și conținutul energetic al acestora variază sensibil, diferențiate fiind, ca atare, și utilizările. Dintre cărbunii superiori, antracitul atinge o putere calorică (respectiv o cantitate de energie înmagazinată natural într-o unitate de greutate sau de volum a rocii) relativ apropiată de cea a petrolului, iar huila are o putere calorică în jurul a 7000 kcal/kg (în statistici înregistrîndu-se sub numele de huilă cărbunii a căror putere calorică depășește 5 700 kcal/kg). Calitatea și, îndeosebi, conținutul energetic ridicat fac cărbunii superiori cocsificabili, deci apți de a fi folosiți în siderurgie. Dimpotrivă, cărbunii inferiori — a căror putere calorică poate fi chiar de peste două ori mai scăzută decît cea medie a cărbunilor superiori — nu sînt cocsificabili, fiind utilizați, deocamdată, doar la încălzit sau în termocentrale (cum este cazul lignitului) sau neputînd fi utilizați nici chiar în aceste scopuri, din considerente de rentabilitate economică (cum este cazul turbei). Unele sorturi de cărbuni, de calitate și putere calorică intermediare (ca, de pildă, cărbunele brun) pot deveni semicocsificabile prin anumite operațiuni tehnologice de tratare și îmbogățire. Datorită diferențierilor existente între diversele sorturi de cărbuni, datele statistice cu privire la rezervele, resursele, producția sau consumul, exportul și importul acestora sînt exprimate în unități convenționale, respectiv în unități echivalent cărbune (corespunzător unui conținut energetic de 7000 kcal pe kg). În același gen de unități sînt convertite și datele cu privire la celelalte resurse și surse de energie pentru cuantificarea producției, consumului, exportului sau importului pe plan energetic de ansamblu.

Deși valoarea lor energetică a fost cunoscută — așa cum atestă o serie de documente — din cele mai vechi timpuri, cărbunii au început a fi efectiv folosiți abia în perioada „revoluției industriale". Treptat, ei au înlocuit lemnul ca principală resursă de acoperire a consumului de energie, dominînd autoritar îndeosebi după inventarea mașinii cu aburi — moment ce a marcat practic sfîrșitul „energeticii lemnului". Dezvoltarea mereu mai puternică a industriei siderurgice și metalurgice — în cadrul căreia cărbunele și-a găsit utilizări nu numai strict energetice ci și energetico-industriale — a consolidat, pentru o lungă perioadă, poziția sa preponderentă. În 1900, cărbunii acopereau în proporție de peste 90 la sută consumul energetic pe plan mondial. Proporția s-a menținut deosebit de ridicată pînă după cel de-al doilea război mondial, în ciuda expansiunii vertiginoase a petrolului datorată avantajelor sale comparative, utilizărilor mult mai diverse ale acestuia și folosirii pe un plan tot mai larg a motoarelor cu combustie internă. În perioada postbelică are loc, însă, declinul relativ al cărbunilor — relativ, întrucît producția nu a încetat să crească, dar sporirea mult superioară a celei de petrol a făcut ca acesta din urmă să devină, treptat, principala resursă energetică. Detronarea s-a produs către mijlocul deceniului al șaptelea, cînd, pentru prima dată, cota-parte a petrolului în producția mondială a depășit-o pe cea a cărbunilor. Slăbirea relativă a pozițiilor acestora a continuat pînă în primii ani ai deceniului actual, cînd a intervenit o evidentă tendință de stabilizare, consemnîndu-se în ultimul timp chiar o ușoară creștere a participării lor la acoperirea consumului energetic mondial, ceea ce este, îndeobște, considerat ca prefigurînd „revenirea" sau cum a fost denumită „noua tinerețe" a cărbunilor în contextul restructurărilor necesare pe tărîm energetic (ansamblul evoluțiilor menționate sînt ilustrate pregnant de cifrele din tabelul 1).

LOCUL ȘI ROLUL ÎN RÎNDUL RESURSELOR ȘI SURSELOR DE ENERGIE. În prezent, cărbunii asigură circa o treime (32,4 la sută) din consumul energetic pe plan mondial, situîndu-se, prin această proporție, pe locul al doilea, după petrol, între resursele energetice.

PRODUCȚIA MONDIALĂ. Producția mondială de cărbuni s-a ridicat, în 1977, la 2775 milioane tone echivalent huilă. Pe zone, situația este prezentată în tabelul 2. Principalii 10 producători (după producția exprimată în unități convenționale de echivalent huilă) sînt în ordine : S.U.A., U.R.S.S., R.P. Chineză, Polonia, R.F. Germania, Marea Britanie, India, Cehoslovacia, Australia, Republica Africa de Sud — vezi tabelul 3.

CONSUMUL MONDIAL. În general, în fiecare an, consumul mondial este întrucîtva mai mic decît producția mondială, o parte din aceasta (procentual mai redusă decît în cazul petrolului) fiind reținută pentru creșterea stocurilor de siguranță. În covîrșitoare majoritate, cărbunii sînt consumați în cadru intern, respectiv în chiar țările producătoare, cota din consumul mondial asigurată pe calea schimburilor internaționale fiind scăzută. Ca atare, cu unele mici excepții (cazul Japoniei și R. D. Germane și inversările de locuri), principalii consumatori sînt chiar principalii producători, primii 10 (după consumuri exprimate tot în unități convenționale de echivalent huilă) fiind în ordine : S.U.A., U.R.S.S., R. P. Chineză, Polonia, Marea Britanie, R. F. Germania, India, R. D. Germană, Cehoslovacia, Japonia (consumul acestora reprezintă peste patru cincimi din cel mondial) — vezi tabelul 3. În cazul unor țări, cărbunii constituie principala resursă de acoperire a consumului energetic global : R. P. D. Coreeană — 92 la sută ; R. P. Chineză și Polonia — 84 la sută ; Republica Africa de Sud — 83 la sută ; Cehoslovacia — 76 la sută ; India — 72 la sută ; R. D. Germană — 71 la sută ; Mongolia — 62 la sută.

TABELUL 1

Rolul cărbunilor în balanța energetică

Anul	Producția în miliarde tone echivalent cărbune	Contribuția în procente la acoperirea consumului energetic (%)
1870	0,20	99,0
1900	0,60	92,3
1920	0,95	82,6
1940	1,36	70,8
1950	1,53	61,6
1960	2,21	51,9
1970	2,40	35,1
1973	2,49	31,7
1976	2,70	32,4

Sursa : Nations Unies, Conférence mondiale de la population, Population, ressources et environnement, E/CONF. 60/5 ; O.N.U., World Energy Supplies 1950—1975, New York 1977 ; O.N.U., World Energy Supplies 1972—1976, New York 1978

SCHIMBURILE INTERNAȚIONALE CU CĂRBUNI. În condițiile actualei structuri geografice a valorificării disponibilităților de cărbuni și ale distribuției geografice din prezent a folosirii acestora, există, la scară mondială, un grad relativ ridicat de suprapunere a zonelor de producție și zonelor de consum (de 8—10 ori mai mare decît în cazul petrolului). Expresie directă a acestuia este faptul că doar mai puțin de 8 la sută din producția mondială de cărbuni intră în comerțul internațional. O asemenea pondere scăzută se datorează, însă, într-o largă măsură, expansiunii petrolului care, pe de o parte, a îngrădit posibilitățile de creștere a producției de cărbuni (limitînd sporirea ei în țările mari deținătoare și producătoare și descurajînd prospecțiunile în vederea descoperirii de resurse sau chiar exploatarea zăcămintelor descoperite în țările mai mici producătoare ori neproducătoare), iar, pe de altă parte, a determinat pe plan general o restrîngere relativă a consumului de cărbuni, îndeosebi țările cu deficite energetice tinzînd, cu prioritate, să apeleze, în scopul acoperirii acestora, la importuri de țiței și nu de cărbuni. Aceasta cu atît mai mult cu cît transporturile de cărbuni, spre deosebire de cele petroliere, sînt dificile și costisitoare, avînd o rentabilitate economică mult mai redusă. De altfel, compensările internaționale ale deficitelor de cărbuni se realizează, în covîrșitoarea lor majoritate, între țări vecine, la nivel subregional sau regional.

Ponderea anterior menționată ar fi mult mai mică dacă ar fi avuți în vedere numai cărbunii destinați scopurilor exclusiv energetice (și nu și celor industrial-energetice), într-o proporție substanțială schimburile internaționale cu cărbuni fiind constituite de cele cu cărbuni cocsificabili. Principalii 10 exportatori sînt în ordine : S.U.A., Polonia, Australia, U.R.S.S., R. F. Germania, Canada, Cehoslovacia, Republica Africa de Sud, Marea Britanie, R. D. Germană (exporturi în cuantumuri mai importante putînd fi consemnate doar în cazul primelor 6 țări), iar principalii 10 importatori sînt în ordine : Japonia, Franța, Canada, Italia, U.R.S.S., R. D. Germană, R. F. Germania, Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia (importuri în cuantumuri mai însemnate putînd fi consemnate numai în cazul primelor 4 țări) — vezi tabelul 3. Prezența unor state atît în rîndul exportatorilor cît și în rîndul importatorilor se explică prin faptul că se pot exporta cărbuni cocsificabili dar importa cărbuni exclusiv energetici (inferiori) sau invers.

PERSPECTIVE. Evaluările asupra rezervelor de cărbuni (exploatabile din punct de vedere tehnic și în condiții de rentabili-

TABELUL 2

Producția, consumul, exporturile și importurile de cărbuni pe plan mondial și pe zone
1 9 7 6

milioane tone echivalent huilă

	Producție	Consum	Exporturi	Importuri
Africa	81,2 (3,0)	76,9 (2,9)	6,4 (3,0)	2,0 (0,9)
America de Nord	622,2 (23,0)	569,9 (21,1)	67,4 (31,2)	17,0 (7,8)
America de Sud	14,5 (0,5)	19,5 (0,7)	0,0 (0,0)	5,1 (2,4)
Europa occidentală	329,8 (12,2)	394,2 (14,7)	26,5 (12,3)	87,2 (40,3)
Orientul Îndepărtat	141,9 (5,3)	199,8 (7,4)	1,1 (0,5)	63,4 (29,3)
Orientul Mijlociu	8,2 (0,3)	8,5 (0,3)	0,0 (0,0)	0,3 (0,1)
Țări socialiste din Asia	532,5 (19,7)	531,1 (19,7)	1,2 (0,5)	0,4 (0,2)
Țări socialiste din Europa	891,7 (33,0)	852,2 (31,6)	82,0 (38,0)	41,1 (19,0)
Oceania	80,1 (3,0)	43,8 (1,6)	31,4 (14,5)	0,1 (0,0)
Total	2702,1 (100,0)	2695,9 (100,0)	216,0 (100,0)	216,6 (100,0)

Sursa : O.N.U., World Energy Supplies 1972—1976, New York 1978
( ) în paranteză ponderea procentuală a fiecărei zone în total

TABELUL 3
Cărbuni : primele 10 țări...

Producătoare	Consumatoare	Exportatoare	Importatoare
S.U.A. (598,9)	S.U.A. (544,4)	S.U.A. (55,5)	Japonia (60,8)
U.R.S.S. (505,7)	U.R.S.S. (485,2)	Polonia (42,7)	Franța (21,4)
R.P. Chineză (480,0)	R.P. Chineză (478,9)	Australia (31,4)	Canada (14,9)
Polonia (191,1)	Polonia (149,8)	U.R.S.S. (30,7)	Italia (12,6)
R.F. Germania (130,0)	Marea Britanie (123,5)	R.F. Germania (20,0)	U.R.S.S. (10,3)
Marea Britanie (123,3)	R.F. Germania (121,5)	Canada (11,9)	R.D. Germană (9,6)
India (102,2)	India (97,9)	Cehoslovacia (6,6)	R.F. Germania (9,0)
Cehoslovacia (82,1)	R.D. Germană (83,3)	Republica Africa de Sud (6,1)	Belgia (7,8)
Australia (78,0)	Cehoslovacia (81,1)	Marea Britanie (2,2)	Bulgaria (6,5)
Republica Africa de Sud (76,1)	Japonia (79,0)	R.D. Germană (2,0)	Cehoslovacia (5,5)

Sursa : O.N.U., World Energy Supplies 1972—1976, New York 1978
( ) în paranteză cuantumul din 1976 în milioane tone echivalent huilă

tate economică la nivelul tehnologiilor prezente) oscilau, la mijlocul deceniului actual, între 600 și 700 miliarde tone, iar estimațiile asupra resurselor ce ar deveni exploatabile chiar și numai pe baza previzibilei creșteri a prețului energiei (care le-ar rentabiliza extracția) suplimentau substanțial cifrele privind rezervele. În ce privește resursele totale (care le includ și pe cele ce ar putea deveni exploatabile în condițiile unor progrese tehnologice notabile, precum și pe cele a căror exploatare depinde de progrese tehnice cu totul deosebite sau a căror existență este bănuită după anumite indicii dar nu este și pe deplin certificată), evaluările variază între 9000 și 10 000 miliarde tone.

Presupusa repartiție geografică a rezervelor și resurselor — potrivit căreia ponderi mici, sub o zecime în total, revin principalelor zone din emisfera sudică (Africa, America Latină, Oceania), celelalte nouă zecimi fiind împărțite în proporții relativ similare între principalele zone din emisfera nordică (America de Nord, U.R.S.S., Europa fără U.R.S.S., Asia fără U.R.S.S.) — ar fi de natură să prelungească, pentru o bună perioadă, actualele tendințe privind prezența redusă a cărbunilor în comerțul internațional și, îndeosebi, compensarea pe plan subregional și regional a necesităților de cărbune ale diferitelor țări. Dar, într-o perspectivă mai îndepărtată (în contextul restrîngerii rezervelor și resurselor de țiței și al previzibilei creșteri importante a consumului energetic în țările în curs de dezvoltare pe baza progresului lor industrial), ar putea interveni o sporire absolută și relativă a schimburilor internaționale cu cărbuni și chiar o inversare a fluxurilor energetice internaționale, în sensul orientării lor preponderente nu de la Sud spre Nord (ca în prezent), ci, dimpotrivă, de la Nord spre Sud.

În privința cărbunilor, gradul de depistare a resurselor este apreciat ca fiind deosebit de ridicat, considerîndu-se a fi reduse posibilitățile de descoperire a unor zăcăminte de dimensiuni importante care să nu fie deja cunoscute. În cazul cărbunilor însă, estimațiile actuale menționează existența unor resurse considerabile, problema fiind, în fond, aceea a asigurării exploatabilității tehnice și economice a acestora, în special a celor situate la mari adîncimi, unde condițiile de extracție sînt dificile și unde perspectivele de introducere a unei înalte mecanizări nu se întrevăd decît pe baza unor progrese tehnice notabile.

Luînd în considerare cuantumul estimat al rezervelor și resurselor de combustibili fosili, precum și ritmul previzibil de creștere a consumului energetic în perioada următoare, se poate observa că există o anumită tensiune în raportul necesități-disponibilități în cazul petrolului și gazelor naturale, în timp ce în cazul cărbunilor o asemenea tensiune nu există.

Se relevă, cu pregnanță, pe de o parte, necesitatea valorificării tuturor resurselor disponibile și a gospodăririi lor raționale, inclusiv pe baza exploatării zăcămintelor mai sărace sau mai puțin accesibile, iar, pe de altă parte, cerința acordării unei priorități extracției resurselor mai abundente (cum sînt cărbunii), cifrele punînd în evidență existența unui grad ridicat al înzestrării cu resurse de cărbune pe plan mondial, considerabil superior celui al înzestrării cu celelalte resurse energetice. Sînt determinările obiective ale unei puternice „reveniri", de altfel prognozată, a cărbunelui. Este vorba, desigur, de o revenire pe noi baze, ale cărei premise tehnologice le constituie posibilitățile superioare de prelucrare prin chimizare a cărbunilor, potrivit unor procedee deja puse la punct, ca, de pildă, lichefierea sau gazeificarea acestora (ceea ce lărgește substanțial paleta utilizărilor energetice și industriale). Tehnologii în acest sens au fost propuse și chiar puse la punct încă în perioada anilor 1930—1940, dar aplicarea lor a fost blocată în contextul expansiunii petrolului. În condițiile din ultimii ani, ele au revenit în actualitate, fiind desigur revăzute și îmbunătățite. Este dezvoltată astăzi o adevărată nouă generație de sisteme de gazeificare a cărbunilor, care, spre deosebire de procedeele folosite în trecut (bazate pe sinteza metanului), utilizează principiul îmbogățirii prin hidrogenare, cu perspective promițătoare în ce privește eficiența (ce par, de altfel, superioare ca economicitate celor vizînd transformarea cărbunilor într-un lichid combustibil, prin hidrogenare sau piroliză). Sub formă de gaze, ar deveni operabilă și mult mai puțin poluantă folosirea cărbunilor pentru încălzit, apreciindu-se, totodată, că orientarea lor spre o asemenea destinație ar ajunge — la nivelul randamentelor prevăzute pentru procesele de gazeificare — să fie mai eficientă decît arderea lor în termocentrale pentru producerea de energie electrică. După cum se consideră că o sporire substanțială a însăși eficienței proceselor de gazeificare va fi obținută prin folosirea, pentru desfășurarea acestora, a căldurii rezultînd din transformarea energiei nucleare în reactoarele cu temperaturi înalte, a căror puternică extindere este prevăzută pentru viitor.

„Revenirea" la cărbune este, însă, prin ea însăși, o operațiune costisitoare, implicînd reorientări și schimbări în structurile economico-energetico-industriale. Se adaugă cheltuielile mai ridicate necesitate de transformarea cărbunilor în forme de energie consumabilă, în condițiile economicității reduse a acestora, ca și costurile suplimentare de extracție, legate de apelul necesar la resurse mai puțin accesibile. Toate acestea — se apreciază — se vor reflecta în creșterea prețului energiei, ceea ce invită, prin sine, la o gospodărire cît mai judicioasă și economicoasă a acesteia.

dr. Ilie Șerbănescu

Robert Kennedy și vremea sa (VII)

Los Angeles, Ambassador Hotel...

Deși am părăsit Washingtonul în 1965 — scrie în continuare Arthur Schlesinger în cartea sa — obișnuiam să-l urmăresc pe Kennedy mai mult decît înainte. În toamna anului 1966 m-am mutat de la Princeton la New York. După aceea, Angie Novello, secretara lui Robert, mă suna adesea spunîndu-mi : „Senatorul sosește astăzi și întreabă dacă se poate întîlni în cutare sau cutare loc, puțin după ora zece". În acele locuri, găseam cîte un grup mic sau mare, iar discuția se prelungea pînă către dimineață, animată de curiozitatea lui Robert. Adeseori mă duceam și la Hyannis Port, pentru lungi zile însorite de vară, petrecute cu familia Kennedy.

În martie 1968, Robert Kennedy a anunțat că va candida pentru președinție — din același loc din care anunțase John Kennedy candidatura sa (clădirea Senatului), cu opt ani înainte, și la aceeași vîrstă. Totul a început bine. Era încrezător în puterile sale și toți cei care îl admirau simțeau la fel. Toți, în afară de unul. Cîteva zile mai tîrziu, la un dineu desfășurat la New York, Jacqueline Kennedy m-a luat deoparte și mi-a spus : „Știi ce cred că se va întîmpla cu Bobby ?" Am spus că nu știu. A adăugat : „Exact ce i s-a întîmplat lui Jack... Este atîta ură în țara aceasta și atît de mulți care îl urăsc pe Bobby, mai mult decît îl urau pe Jack... I-am spus asta lui Bobby, dar nu e fatalist, cum sînt eu".

Scriitorul Jimmy Breslin a descris o zi de campanie electorală în California. Kennedy vorbea despre Vietnam. „Tinerii noștri mor în mlaștinile din Asia de sud-est — spunea el. Cîți dintre ei ar putea scrie un poem ? Cîți dintre ei ar putea contribui la vindecarea cancerului ? Cîți dintre ei ar putea juca în filme sau, jucînd pe scenă, ne-ar putea face să rîdem, sau ar ajuta să construim un pod sau o universitate ? Cîți dintre ei ar putea învăța un copil să citească ? Avem răspunderea pentru viața acestor oameni. Este de-a dreptul indecent ca ei să moară pentru vanitatea deșartă a țării lor". Ascultătorii săi începuseră „să strige", scrie Breslin. „...Își pierduseră controlul și începuse învălmășala... I-a trebuit o jumătate de oră lui Kennedy să iasă de acolo. O jumătate de oră în care poliția încerca să-i facă loc, iar mulțimea împingea din nou și Kennedy zîmbea, în timp ce îl îmbrînceau și îi zgîriau fața. Femeile strigau că le sînt zdrobiți copiii. Kennedy a ridicat pe unul din acești copii care căzuse între picioarele polițiștilor". Așa se petrecea toată ziua.

Johnson n-a fost surprins de intenția de a candida a lui Kennedy. În memorii scria : „Mă așteptam la așa ceva. Am simțit cum sînt amenințat din toate părțile de un gigant... Am avut de înfruntat demonstrațiile negrilor, demonstrațiile studenților, marșurile mamelor, protestele profesorilor și ale reporterilor. Iar acum, încercarea finală. *Lucrul de care m-am temut din prima zi a președinției mele devenea adevărat. Robert Kennedy își anunțase deschis intenția de a reclama președinția, în memoria fratelui său.* Iar americanii, stăpîniți de magia numelui, dansau pe străzi".

Toate îi deveneau clare. Simțea că țara va fi divizată și furioasă atît timp cît va mai rămîne la Casa Albă. Își amintea că, în urmă cu 16 ani, președintele Harry Truman cedase și el, la 29 martie. I s-a spus că Eugene McCarthy îl va învinge cu doi la unu în alegerile preliminare din statul Wisconsin, din 2 aprilie. Dacă ar aștepta pînă după Wisconsin, ar fi un președinte repu-

Robert Kennedy și soția sa Ethel, la hotelul din Los Angeles, după anunțarea victoriei. Cîteva clipe mai tîrziu, avea să fie asasinat

1. *Șef al serviciului de presă al președintelui Kennedy, Pierre Salinger și-a menținut această funcție timp de cinci luni și în Administrația Johnson. În 1964, obține învestitura partidului democrat pentru postul de senator al Californiei. A fost numit senator, în urma decesului titularului postului, dar, la alegeri, este învins. A desfășurat o intensă activitate în timpul campaniilor democrate din 1968 și 1972. S-a stabilit apoi în Franța, devenind colaborator al săptămînalului „L'Express".*

2. *În 1966, un ziarist îl întrebase pe Robert Kennedy despre planurile sale de viitor, după anul 1970. A răspuns : „1972 e atît de îndepărtat, cine știe dacă voi mai fi în viață". În mai 1968, în timpul unei convorbiri cu Romain Gary, îi spune acestuia : „Știu că, mai curînd sau mai tîrziu, cineva va încerca să atenteze la viața mea. Nu atît din rațiuni politice, cît prin contagiune". Adăuga, cu luciditate : „Nu există, practic, nici un mijloc de a proteja un candidat american în timpul unei campanii electorale".*

3. *Nu cu mult înainte, Robert Kennedy acordase un interviu celebrei ziariste italiene Oriana Fallaci.* Știu că nu sînteți iubit de unii americani. Ostilitatea pe care am surprins-o în privirea unora m-a uimit. *„O, desigur, răspunse Kennedy. Știu că mulți nu mă plac, dar faptul acesta nu mă mai surprinde, nu mă deranjează, n-are nici o importanță pentru mine. Înțeleg de ce o fac : am fost implicat în prea multe lupte. Sînt mulți, însă, care îmi vor binele : în fond, m-au ales, nu-i așa ? Oamenii săraci, mai ales negrii, portoricanii, spre exemplu. Apoi, sînt alături de mine cei care l-au înțeles pe președintele Kennedy și Administrația sa și nu mă așteptam ca aceștia să fie atît de numeroși. Cît despre ceilalți, pot spune ce vor și știu ce spun despre mine".* Spun că sînteți un dur, un inflexibil, impulsiv... *„Știu tot. Ce ați vrea să răspund ? Am impresia că toți mă psihanalizează. E un înger sau un demon ? Un sfînt sau un tigru din Bengal ? Cei care au votat pentru mine nu gîndesc, desigur, că sînt un demon".* Domnule senator, scuzați-mi întrebarea brutală : nu vă e teamă că vă vor ucide și pe dv. ? Nu vă e teamă că o pot face ? *„Nu. Nu mi-e teamă, cei ce erau în jurul meu în timpul campaniei electorale erau prieteni".* Dar ar trebui să aveți o gardă personală. *„Nu am".* Ajunși aici, aș vrea să vă întreb dacă nu sînteți tentat uneori să abandonați totul. Sînteți un om bogat, ați putea trăi în pace cu miliardele dv. și totuși... *„E greu de spus de ce. Și apoi, nu îmi place să vorbesc despre mine însumi. Nici nu sînt obișnuit, nici nu-mi place. Pot să spun, totuși, că prefer să fac ceea ce fac, decît să mă odihnesc la Acapulco; prefer să mă lupt, pentru mine nu e un sacrificiu. Dimpotrivă, un motiv de bucurie. E viața pe care o vreau și nu renunț la ea".* Și dacă ați fi pierdut? Știu că vorba asta nu vă place, dv. îi iubiți numai pe învingători. Dar dacă, totuși, ați fi pierdut? *„Aș fi început să predau. Îmi place să stau cu tinerii. O vreme, pentru că nu cred că m-aș fi retras pentru totdeauna. Să fiu sincer, nici n-am examinat problema aceasta în profunzime. Acum se pun alte probleme. Aceea a educației, spre exemplu, a sărăciei care atinge poporul american. Celelalte țări nu-și dau seama de sărăcia care există în America: nu numai o sărăcie financiară. O sărăcie educativă. Oamenii abandonează studiul, renunță la cultură ca să facă rost cît mai repede de bani. Există și alte multe probleme, și pentru toate m-am gîndit să învingă".* Ceea ce vreau să vă întreb este nu mai puțin grav. În legătură cu posibilitatea pe care o aveți ca, într-o zi, să continuați lucrul început de fratele dv. Posibilitatea de a deveni președintele Statelor Unite. Puteți vorbi despre asta ? *„Da".* Pînă astăzi nu ați făcut-o. *„Nu".* Ați respins mereu întrebarea, ca și cum ar fi fost o vină. De ce ? *„Pentru că vroiam să devin senator, nu președinte... Cît*

diat, scos din viața publică de alegători și de membrii propriului partid. Acum era ultima sa șansă de a renunța la președinție, făcînd să se creadă că e o decizie proprie și nu una impusă. La ora 9, în seara lui 31 martie, Lyndon Johnson a ținut o cuvîntare la televiziune — se credea că va vorbi despre războiul din Vietnam. De fapt, a anunțat că nu va mai candida.

Scriitorul francez Romain Gary a venit în acea primăvară în Statele Unite, cu soția, actrița Jean Seberg. Au avut un dejun cu Pierre Salinger [1]. „Bănuiesc că știți, a spus Gary, că omul vostru va fi ucis". Salinger a înghețat, l-a privit pe Gary vreme îndelungată, apoi a răspuns : „Trăiesc cu teama asta. Facem ce putem, și asta nu-i mult. E ca un argint viu în timpul campaniei sale". Kennedy era de părere că nu există garanții împotriva asasinatului. „Trebuie să te întîlnești cu oamenii ca ei să te creadă, iar ei... pot fi cu tine, sau împotriva ta. Sînt aproape sigur că va fi un atentat la viața mea, mai curînd sau mai tîrziu. Nu atît din motive politice... Nebunie curată, asta-i tot" [2].

Au fost mai multe alarme — la Cleveland, la Salt Lake City, în California. Kennedy le-a ignorat. Reporterii se înarmau cu curaj și menționau pericolul. Kennedy a răspuns afirmativ, se gîndise la primejdie, dar nu avea de gînd să-și modifice campania electorală din cauza asta. Apoi a spus : „Știți, dacă voi fi ales președinte, nu voi călători niciodată în acele mașini blindate... Dacă e cineva care să-mi vrea răul, poate să o facă oricum" [3].

Timbru comemorativ emis recent de poșta americană

În luna mai, agentul său F.B.I., Bill Barry, împlinea 41 de ani. Ca de obicei, a avut loc o petrecere-surpriză făcută de Kennedy, cu poezii, gaguri, jocuri, baloane și șampanie. În timp ce se citea un poem, a explodat un balon, cu mare zgomot. „Era ca și cum ne-am fi aflat în fața unui avertisment — spunea Helen Dudar, de la «New York Post». Doar reacția lui Kennedy n-a fost asemenea unei comoții cerebrale, ci a continuat ca o mișcare lentă. Și-a ridicat dosul mîinii la față, care se încruntase, și a rămas așa, cu capul înclinat, cam cît ai număra pînă la zece. Sărbătorirea a rămas suspendată în acele clipe, apoi Kennedy și-a revenit și a continuat".

La 1 iunie, într-o sîmbătă, Kennedy l-a înfruntat pe Mc Carthy la televiziunea din San Francisco. Computerul de la „Los Angeles Times" îi acorda lui Kennedy victoria cu 2,5 la 1.

După aceea am avut un dineu. Hodding Carter, bătrînul editor din Mississippi, acum aproape orb, mi s-a alăturat. Îmi amintesc considerația deosebită pe care Kennedy i-a arătat-o, deși avea atît de multe altele pe cap. Apoi am mers la o gală cu staruri de la Hollywood, organizată pentru strîngere de fonduri. Am condus-o după aceea pe Ethel, însărcinată a 11-a oară, la hotelul Fairmont [4].

Luni, 3 iunie, Kennedy a întreprins atacul final în California. A vizitat cartierul Chinatown din San Francisco. În timp ce mașina sa înainta prin mulțimea ovaționînd, s-a părut că se aud împușcături. Kennedy a continuat să rămînă în picioare și să facă semne cu mîna, spunînd, în același timp, unui prieten să aibă grijă de Ethel, palidă și cuprinsă de spaimă pe locul ei. Seara, a hotărît să-i ducă pe Ethel și cei șase copii aflați cu el acasă la John Frankenheimer, regizorul.

A doua zi, la șase jumătate seara, Frankenheimer l-a condus la Hotelul Ambassador, din Los Angeles. Conducea repede și furios. „Ia-o mai încet, John — i-a spus Kennedy. Viața-i prea scurtă".

Profesorul Arthur Schlesinger, consilier al președintelui Kennedy, autorul biografiei lui Robert Kennedy

Urnele se închiseseră devreme la alegerile preliminare din Dakota de Sud. George McGovern l-a sunat pe Kennedy pe la jumătatea serii, spunîndu-i că a cîștigat mai multe voturi decît Humphrey și McCarthy la un loc. Îi convinsese pe fermieri, îi convinsese pe indieni. Mai tîrziu a aflat că a cîștigat și în California, cu 5 la sută mai mult decît McCarthy. În apartamentul lui Kennedy se vorbea deja despre următoarea etapă [5].

Apoi, Kennedy a coborît în sala de recepții, i-a felicitat pe McCarthy și pe apropiații acestuia și i-a rugat să i se alăture „nu pentru mine însumi, ci pentru cauza și ideile care ne-au animat de la începutul acestei mari mișcări populare".

„Ceea ce gîndesc este simplu — a spus în cuvîntarea sa Kennedy. Anume, că putem lucra împreună, că în ceea ce s-a petrecut în Statele Unite în ultimii trei ani — divizare, violență, nemulțumire față de societatea noastră ; divizări, indiferent că este vorba de negri sau de albi, de săraci sau de bogați, sau între grupuri de vîrstă, sau în probleme ale războiului din Vietnam — în toate acestea putem începe să lucrăm împreună. Sîntem o țară mare, altruistă și pasionată. Intenționez să fac din toate acestea fundamentul campaniei mele electorale". Jeremy Larner, ascultînd discursul la hotelul lui McCarthy, declara că „a fost cea mai bună cuvîntare din timpul campaniei electorale". Mulțimea adunată în sală ovaționa și iar ovaționa.

Apoi, Kennedy a părăsit încăperea pentru o conferință de presă și a luat drumul cel mai scurt, prin bucătărie. Unde îl aștepta asasinul [6].

---

despre viitor... Viitorul va avea grijă de el însuși". Desigur. Sînteți foarte tînăr, domnule senator. „*Da*". Și aveți mult timp înaintea dv... „*Da*". ...tot timpul să deveniți președinte.

4. *Căsătorit în iunie 1950 cu Ethel Skakel, Robert Kennedy a avut o familie extrem de numeroasă : 11 copii, ultimul născut la șase luni după moartea sa. Spre deosebire de Jackie Kennedy, Ethel n-a atras niciodată atenția lumii. Cu toate acestea, celebra romancieră Pearl Buck, care a scris o carte intitulată „Femeile Kennedy", susținea că e foarte populară în Statele Unite : „Dintre toate femeile din familia Kennedy, nici una nu posedă forța și dinamismul lui Ethel, nici una nu are spontaneitatea, căldura francă, puterea ei de înțelegere". În 1969, un sondaj Gallup o plasa pe Ethel Kennedy pe primul loc, drept cea mai admirată în S.U.A. Devenise simbolul mamei americane.*

5. *Șase din copiii lui Robert Kennedy sosiseră de la Washington să-și petreacă împreună cu tatăl duminica alegerilor. Îi duce pe plaja de la Malibu, să facă surf. La 5 iunie, la 8 seara, se anunță primele rezultate : 49 la sută pentru Kennedy, 41 la sută pentru McCarthy, 10 la sută pentru Humphrey. Candidatura lui Robert este definitiv consolidată. Șansele de a fi desemnat candidat la președinție, de către convenția de la Chicago, sporesc în acel moment cu 50 la sută.*

6. *Cartea lui Arthur Schlesinger jr. se sfîrșește aici. Numele asasinului, Shirhan B. Shirhan, nici măcar nu este amintit. Senatorul, înconjurat de un grup de colaboratori, fotografi, funcționari ai hotelului, se oprise să strîngă mîinile unor simpatizanți. Se apropie un tînăr, în bluzon și blue jeans. Datorită tenului și părului, pare un latino-american sau un filipinez. La 1,20 metri de Robert Kennedy, scoate un revolver, pune cotul drept pe tejghea și trage. Robert Kennedy cade, din cap îi țîșnește sîngele. Doi funcționari ai hotelului îl înșfacă pe asasinul care continuă să tragă. Cinci alte persoane sînt atinse de gloanțe. În sala de bal, nimeni nu a auzit împușcăturile, dar aproape imediat se răspîndește știrea. Sala răsună de un vacarm îngrozitor : urlete stridente, plînsete isterice acoperă comentariile radioreporterilor. Senatorul este dus la spitalul central de urgență. Se anunță că va suferi o operație — care durează 3 ore și 40 minute. Creierul suferise leziuni masive, ireversibile. Medicii încearcă, totuși, să-l salveze. Se crede într-un complot — zvonul e dezmințit de poliție. O comisie specială „antiviolență" este formată și președintele Johnson hotărăște să desemneze cîte 21 de agenți ai serviciilor secrete pentru fiecare din cei șapte candidați prezidențiali. Shirhan, un iordanian expatriat, își propusese să-l omoare „înainte de 5 iunie" pe senatorul Kennedy. La 6 iunie, 25 de ore după atentat, e pronunțat decesul. În realitate, va afirma medicul, undele cerebrale se opriseră definitiv mai devreme, dar inima continuase să bată. Asasinul a fost condamnat la 99 ani închisoare. Funeraliile au avut loc la New York și Washington la 8 iunie. Ceremonia funebră reflectă stilul aparte al familiei. Mamele sînt în negru, dar fetele sînt îmbrăcate în alb. Patru din băieții lui Bobby și cîțiva nepoți fac parte din corpul care slujește. Orchestra execută un fragment din simfonia a cincea de Gustav Mahler. Edward Kennedy, acum șeful familiei, pronunță discursul funebru. Încheie prin citatul preferat al lui Robert, din Bernard Shaw : „Există oameni care văd lucrurile așa cum sînt și întreabă : de ce ? Eu visez la lucrurile care nu există și întreb : de ce ?" Un vechi marș de război, „Imnul luptei Republicii", cîntat de Andy Williams, avea să fie repetat necontenit toată după-amiaza, în timp ce un tren special de 21 de vagoane ducea la Washington defunctul, familia și prietenii săi. Cînd trenul sosește la Washington, e noapte. Cortegiul trece pe arterele principale ale capitalei federale, traversează Potomacul spre cimitirul Arlington. Mormîntul lui John Kennedy este la 14 metri distanță. E ora 11 seara — prima înmormîntare nocturnă la cimitirul militar Arlington. Nici un discurs. Drapelul care acoperă sicriul e ridicat și remis doamnei Kennedy. Fanfara intonează imnul „America cea frumoasă".*

Prezentare, note și traducere de Stelian Țurlea

Le Monde
PARIS

REGRUPĂRI POLITICE LA LISABONA

MARE AGITAȚIE, în acest moment, în cercurile politice, economice și sindicale din Lisabona. Două teme se află în centrul dezbaterii : revizuirea Constituției, prevăzută, în mod normal, începînd cu 1980, și alegerile prezidențiale din 1981. Aceste două probleme determină, în parte, strategia de ansamblu a partidelor și politica lor de alianțe.

Partidul Social Democrat (P.S.D.) — al cărui congres național s-a desfășurat la 14 ianuarie la Viseu — a prezentat un proiect de revizuire a Constituției, preconizînd suprimarea tuturor dispozițiilor privind trecerea spre socialism. Pe de altă parte, în cadrul congresului lor, încheiat la 13 ianuarie, la Lisabona, confederațiile patronale din industrie, agricultură și comerț au reclamat ca legea fundamentală să fie „curățită de orice principii de natură colectivistă" și ca „organizarea economică a țării" să fie adaptată „regulilor economiei de piață".

„Revizuirea Constituției ar reprezenta o veritabilă lovitură de stat care s-ar concretiza, pe termen mediu, într-o dictatură reacționară sau chiar fascistă", consideră, în schimb, Comitetul Central al Partidului Comunist Portughez, convocat la 15 ianuarie pentru a aprecia situația politică actuală. Comuniștii își manifestă astfel aprehensiunea față de eventualitatea unei revizuiri anticipate a Constituției. Ei se opun, totodată, oricărei tentative vizînd substituirea Constituției. Potrivit documentului elaborat de C.C. al P.C.P., dreapta ar urmări „reintroducerea formelor brutale de exploatare capitalistă", distrugerea naționalizărilor și reformei agrare, „epurarea, din aparatul de stat, a tuturor democraților și a tuturor patrioților", „intensificarea dependenței diplomatice, economice, financiare și militare în raport cu imperialismul străin", „eliminarea, din rîndul forțelor armate, a spiritului revoluției de la 25 aprilie 1974".

În ce privește perspectivele prezidențiale din 1981, amiralul Pinheiro de Azevedo — fost prim-ministru, candidat la alegerile din 1976 și, o vreme, președintele unei formațiuni politice de extremă dreapta, Partidul democrației creștine — și-a confirmat voința de a participa la cursa pentru Palatul Belem. Aceeași intenție a fost proclamată de către un alt militar de dreapta, generalul Galvao de Melo, deputat independent, ales pe o listă a Centrului Democratic și Social. Colonelul Pires Veloso, fost comandant al regiunii militare din Nord, a cărui promovare la gradul de general i-a fost recent refuzată de către Consiliul Revoluției, ca și generalul Spinola, fost șef al statului, s-ar afla, de asemenea, pe lista candidaților. În sfîrșit, potrivit săptămînalului moderat „Expresso", partidul comunist și formațiunile situate la stînga sa se află în căutarea unor reprezentanți care ar putea fi, respectiv, generalul Costa Gomes, fost șef al statului, și comandantul Otelo Saraiva de Carvalho, care au fost, timp de cîteva zile, membrii unui triumvirat, plasat în fruntea țării în vara lui 1975.

Căderea guvernului condus de Mario Soares, urmată de formarea cabinetelor constituite de personalități independente beneficiind numai de încrederea președintelui republicii, a avut cel puțin două consecințe. Ea a pus în evidență „insuficiențele" Constituției în ce privește, în special, repartiția puterii între organismele fundamentale în stat, gradul de participare a militarilor la viața politică și obiectivele însești ale evoluției economice a țării. S-au ridicat întrebările : regimul portughez va trebui să fie prezidențial, semiprezidențial sau parlamentar ? Consiliul Revoluției va trebui să influențeze soluționarea problemelor politice ? În sfîrșit, Portugalia va evolua spre socialism sau se va adapta condițiilor proprii Pieței comune ?

Președintele Antonio Ramalho Eanes la Palatul Belem cel puțin pînă în 1981

Criza din vara trecută a determinat partidele să-și regîndească programul. Majoritatea organizațiilor politice au suferit consecințele răsturnărilor pe care Portugalia le-a cunoscut în cursul ultimilor patru ani. Multe partide au devenit un fel de amalgam de interese foarte diferite și, uneori, contradictorii. Siglele acestor partide nu mai corespund, deci, obiectivelor lor politice. P.S.P. este socialist sau social-democrat ? P.S.D. este social-democrat sau liberal ? C.D.S. este la centru sau la dreapta ?

În luna decembrie a anului trecut, Centrul Democratic și Social a decis, în congres, să se reconcilieze cu aripa sa dreaptă care înțelesese greșit alianța, din 1978, cu socialiști ca Lucas Peres și Rui de Oliveira, care contestă radical regimul actual, și au ocupat funcții importante în ierarhia partidului. C.D.S. ar intenționa o alianță cu partidul democrației creștine, condus de comandantul Osorio, care părăsise țara în urma tentativei eșuate de lovitură de stat de dreapta, de la 11 martie 1975. Reunificarea dreptei este, și ea, unul din obiectivele generalului Kaulza de Arriaga, care, la 13 ianuarie, anunța, la Porto, decizia partidului său, MIRN, de a prezenta candidați la legislativele din 1980.

În privința P.S.D., se asistă în acest moment la o tentativă a președintelui său, Sà Carneiro, de a ameliora relațiile cu grupul de personalități (în marea lor majoritate deputați) care i-au contestat cu vehemență punctele sale de vedere, socotite prea conservatoare. Fapt semnificativ : „guvernul-fantomă" pe care el l-a prezentat militanților partidului reuniți la Viseu, cuprinde lideri considerați ca „foarte deschiși". E cazul lui Francisco Balsemao și Rebelo de Souza. În același timp, președintele P.S.D. are contacte cu partidul socialist. O întîlnire între liderii celor două formațiuni a avut deja loc la începutul anului. Înțelegerea P.S.P.—P.S.D. este pe cale să progreseze în sînul Uniunii Generale a Muncitorilor (U.G.T.), cea de a doua centrală sindicală.

Totul depinde, în cele din urmă, de congresul socialist, prevăzut pentru luna martie. Tendința moderată se va impune ? Atins de eroziunea puterii, P.S.P. i-a văzut îndepărtîndu-se pe unii din liderii cei mai calificați. Ultima demisie a fost cea a lui Cunha Rego, ambasador la Madrid și fost secretar de stat. Considerînd acest exod drept rezultatul unei strategii greșite a conducerii partidului, un grup de socialiști — din care fac parte deputați, foști miniștri și foști secretari de stat — a semnat un document „de reflecție", ce propune restructurarea aparatului socialist. Unii prieteni ai lui Soares, ca Manuel Alegre și Jorge Campinos, ar duce la capăt operațiunea.

Toate aceste evenimente și promisiunea unor mari schimbări în interiorul P.S.P. au întîrziat publicarea „Manifestului reformator", inițiativa lui Barreto și Medeiros Ferreira. Aceștia contau, la început, pe colaborarea lui Sà Carneiro și pe sprijinul, cel puțin tacit, al președintelui Eanes. Obiectivul lor constă în provocarea formării unui bloc politic moderat, care ar susține o nouă candidatură la președință a actualului șef de stat. Acesta ar ezita, totuși, înainte de a aproba un asemenea demers. La Belem, s-ar privi, neîndoios, mai favorabil un sprijin venind din partea unei coaliții P.S.P.—P.S.D.

José Rebelo

INTERNATIONAL
Herald Tribune
Published with The New York Times and The Washington Post

DISPUTELE DINTRE U.C.D. ŞI U.C.S.

DISPUTELE interne din Germania federală în cadrul opoziţiei creştin-democrate (U.C.D./U.C.S.) nu au încetat. Este vorba în primul rînd de ostilitatea dintre liderul U.C.D., Helmut Kohl, şi liderul U.C.S., Franz-Josef Strauss, instalat începînd din luna octombrie ca prim-ministru în landul Bavaria. Se pune apoi problema dacă şi cînd intenţionează Strauss să pună capăt mariajului nereuşit cu U.C.D. şi să transforme aripa sa bavareză semiautonomă a partidului într-un partid ultraconservator de importanţă naţională. Ambele probleme au stat în centrul atenţiei presei. Deşi în prezent are 63 de ani, ambiţiosul şi energicul Strauss se bucură încă de influenţă — şi cultivă o reputaţie — de „copil teribil" al vieţii politice.

În această situaţie, nu este prea surprinzător că, de cînd şi-a inaugurat rolul de şef neîncoronat al landului Bavaria, problema care s-a pus a fost cît timp se va mulţumi el cu o funcţie care îl ţine departe de centrul atenţiei naţionale, îl obligă să conducă treburi provinciale şi să taie panglici inaugurale.

Se pare că nu pentru mult timp. Deşi Strauss afirmă în mod solemn că s-a întors la München pentru a-şi asuma conducerea cel puţin pînă la viitoarele alegeri ale landului din 1982, camarila lui loială de la Bonn a început să facă din nou tatonări ca să-l atragă în probleme mai serioase pe plan naţional şi aceasta cît mai curînd.

Astfel, recent, liderul U.C.S. în Bundestag, Friederich Zimmermann, a anunţat că, în cazul unei victorii a U.C.D./U.C.S. în alegerile generale din 1980, Strauss va reveni cu siguranţă la Bonn pentru a-şi asuma o funcţie în cabinet. Dacă performanţa lui la München în timpul primelor 60 de zile în funcţie constituie vreun criteriu pentru viitor, atunci nu i se va simţi prea mult lipsa. Pînă acum, el nu a făcut nimic deosebit.

Dar marea dilemă cu care sînt confruntaţi creştin-democraţii este cum să obţină victoria. Deşi Strauss şi colaboratorii lui nu vor să discute acest lucru în public în momentul de faţă, ei mai cred că „cheia" situaţiei se află în scindarea oficială a partidului şi în plasarea aripii bavareze a U.C.S., cu apelurile sale şovine la adresa alegătorilor, în extrema dreaptă a spectrului politic.

Dar sursa actualei dispute dintre cele două partide „frăţeşti" nu este atît tactica electorală sau strategia politică cît personalităţile. Strauss rămîne convins că victoria din 1980 nu poate fi obţinută cu Helmut Kohl în calitate de candidat la postul de cancelar din partea creştin-democraţilor. Tot mai mulţi membri ai U.C.D., deziluzionaţi nu numai de felul în care Kohl a condus treburile partidului, ci şi de activitatea lui ca lider al opoziţiei în Bundestag, par a fi de acord cu el. Într-o recentă trecere în revistă, Strauss a menţionat, după o matură gîndire, o mulţime de candidaţi potenţiali pentru funcţia de cancelar. Un nume lipsea în mod semnificativ de pe listă : al lui Kohl. După cum era de prevăzut, Kohl a reacţionat cu mare indignare şi astfel ultima rundă a disputei continue din cadrul opoziţiei vest-germane a izbucnit.

PROFIL

HANS BLIX

ministrul de externe al Suediei

Cunoscut mai mult în străinătate decît în Suedia, noul ministru de externe este un apreciat diplomat de carieră, în vîrstă de 50 de ani, specialist în drept internaţional.

Activitatea sa în diferite foruri şi organizaţii internaţionale cuprinde, fără pauze, ultimele două decenii. Între 1956 şi 1958, Hans Blix a fost preşedinte al Federaţiei Mondiale a Tineretului Liberal şi Radical ; între 1959 şi 1961 — vicepreşedinte al Mişcării tineretului liberal suedez. Din 1961 a făcut parte în mod constant din delegaţiile Suediei la Adunările Generale ale Organizaţiei Naţiunilor Unite. În 1972 a participat activ la organizarea şi desfăşurarea Conferinţei O.N.U. asupra mediului înconjurător de la Stockholm. Între 1974 şi 1976 a condus delegaţia suedeză la Conferinţa de la Geneva asupra umanizării legilor de război.

După formarea, în septembrie 1976, a guvernului tripartit de coaliţie, Hans Blix a fost numit secretar de stat şi şef al serviciului însărcinat cu asistenţa către „lumea a treia" de pe lîngă Ministerul Afacerilor Externe. Foarte angajat în problemele dezarmării, în care este socotit unul din experţii Suediei, Blix a

fost numit în septembrie anul trecut preşedinte al Consiliului de administraţie al S.I.P.R.I. (Institutul Internaţional de Cercetare a Păcii din Stockholm). Primele declaraţii ale noului ministru de externe indică faptul că în acest domeniu nu vor exista deosebiri în politica suedeză faţă de perioada anterioară.

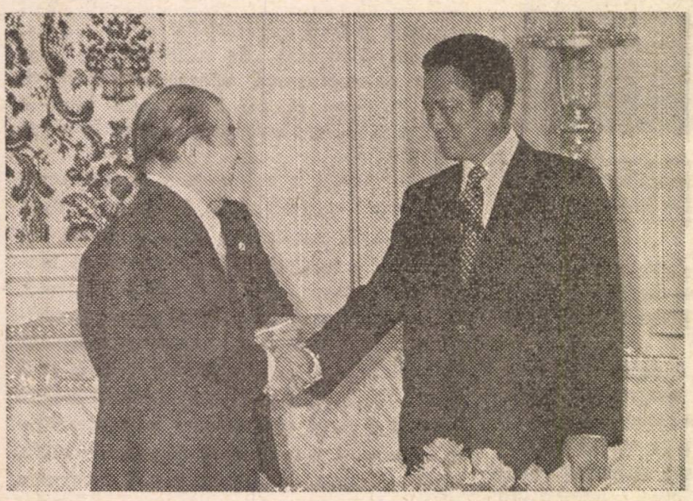

Aflat de curînd într-o vizită oficială de şase zile la Tokio, primul ministru tailandez Krianjsak Chomanan (în dreapta imaginii) s-a întîlnit cu ministrul japonez al afacerilor externe, Sunao Sonoda

Primirea la cancelarul federal al Austriei, Bruno Kreisky, a ministrului de externe al Turciei, Günduz Okcun, cu prilejul vizitei acestuia din urmă la Viena

Iarnă canadiană

Maria Enescu, București. Pentru canadieni, iarna '79 n-a fost o excepție ca pentru europeni. Oricare ar fi temperatura (în medie minus 10 grade, uneori minus 40 — de-a lungul frontierei americane, unde este concentrată majoritatea populației), oricît de abundente ar fi ninsorile, Canada continuă să trăiască, adaptată la aceste condiții : case de lemn, încălzire cu electricitate sau petrol, rețele subterane și piețe acoperite în centrele urbane (Montréal, de pildă, are zeci de kilometri de pasaje subterane). În Quebec, orașul „cel mai nins" din lume (în medie 3,25 metri), unde recordul a fost atins în iarna 1954 —1955 cu 4,40 metri, municipalitatea se așteaptă ca iarna aceasta stacheta să se ridice. Înlăturarea unor asemenea cantități de zăpadă va costa și o sumă record (deszăpezirea celor 1 200 kilometri de străzi și trotuare a acestei capitale provinciale antrenează anual o zecime — 10 milioane dolari — din totalul cheltuielilor municipalității). La Montréal, operațiunea îi costă pe contribuabili circa 33 milioane dolari (suma include salariile celor 3 000 de persoane angajate la deszăpezire și cumpărarea a 125 000 tone de sare).

Ștefan Niculescu, București. A 5-a Conferință la nivel înalt a Organizației pentru punerea în valoare a fluviului Senegal (O.M.V.S.) s-a desfășurat la Bamako (Mali), în prezența președinților : general Moussa Traoré (Mali), Leopold Sedar Senghor (Senegal) și colonel Mustapha Mohammed Ould Salek (Mauritania). Obiectivul organizației — a reamintit generalul Moussa Traore, președintele în exercițiu al O.M.V.S., — este „de a contribui la efortul de reabilitare a zonei saheliene".

Neutrin

T. Petru, Ploiești. Neutrinul este o particulă rară, care nu posedă nici masă, nici sarcină electrică, particulă a cărei existență a fost precizată de fizicieni prin anii '30, dar descoperită efectiv după vreo 20 de ani. Nu poate fi detectată cu tehnicile tradiționale și, în plus, străbate materia. Se întîmplă, însă, ca unele din aceste particule să se ciocnească de altele, producînd un al treilea fel de particule, mezonii mu, care pot fi detectați. Am făcut aceste scurte și elementare precizări pentru a înțelege mai bine exprienta într-adevăr de mare importanță, despre care ne întrebați, și pe care a reușit-o o echipă de fizicieni americani de la Western Washington University, condusă de dr. Peter Kotzer. Aceștia au avut ideea de a dispune echipamentul de detecție de partea opusă a unei coline supusă unui bombardament cu diverse particule. Neutrinii erau singurele care traversau colina. „Știm, acum, cum putem utiliza neutrinul", declara Kotzer, la 25 decembrie 1978. Experiența arată că va fi posibilă „îmblînzirea" acestor particule, în așa fel încît să transmită un mesaj străbătînd pur și simplu Pămîntul. **Imaginea** alăturată, reprodusă din revista „Le Point", poate fi, de altfel, elocventă : cu cifra 1 este înscrisă transmiterea indirectă prin satelit (telefon și televiziune) ; cu 2 — transmiterea indirectă prin radio (undele hertziene) ; cu 3 — transmiterea directă posibilă prin neutrini, care străbat orice obstacol.

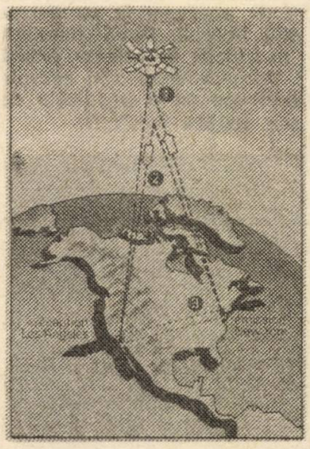

Nelson Rockefeller

Istrate Necula, Vaslui. Fostul vicepreședinte al S.U.A., Nelson Rockefeller, a murit la vîrsta de 70 de ani. Ambiția sa de a deveni președinte al S.U.A. nu s-a realizat. În schimb, în împrejurările în care Nixon a părăsit Casa Albă, iar Gerald Ford a devenit președinte, acesta l-a desemnat, la 20 august 1974, ca vicepreședinte. Rockefeller a izbutit performanța de a fi ales de patru ori guvernator al statului New York. În 1960, 1964 și în 1968 a încercat să devină candidat republican la președință, însă a trebuit să renunțe, dat fiind împotrivirea aripii conservatoare a partidului său. Nelson Rockefeller a fost, deseori, solicitat de Casa Albă pentru misiuni importante — indiferent dacă președinții erau republicani sau democrați. În 1940 a fost numit în fruntea biroului pentru problemele inter-americane creat de Franklin D. Roosevelt. În 1945, este secretar de stat adjunct (sub președinția lui Harry Truman), calitate în care participă la fondarea Națiunilor Unite. După o absență din activitatea guvernamentală, revine, în 1950, la Washington, spre a conduce programul american de ajutor pentru străinătate. Începînd din 1953, deține mai multe funcții în administrația Eisenhower : subsecretar la sănătate și educație, consilier special pentru afaceri externe etc. În 1958 a fost ales pentru prima oară guvernator al statului New York învingîndu-l pe democratul Averell Harriman cu o majoritate de peste 600 000 voturi. Familia Rockefeller controlează aproape 40 mari companii a căror valoare se ridică la 70 miliarde de dolari. Membrii acestei familii fac parte din consiliile de administrație a altor 100 companii a căror forță financiară este evaluată la 640 miliarde dolari — afirmă „France Presse". Printre aceste companii : „Standard Oil of New Jersey" și „Chase Manhattan Bank".

Ioan Lungu, Mogoșești-Siret, jud. Iași. 1. Sikkim are, în prezent, regim de stat federal al Indiei.

2. Tonga este un arhipelag din sud-vestul Oceanului Pacific, format din aproximativ 150 de insule, populate de triburi polineziene, venite din insula Samoa. În 1643, arhipelagul a fost cercetat de navigatorul olandez Abel J. Tasman, apoi de James Cook, în 1773 și 1774. În 1845, insulele au fost unite de regele George Tupou I (1845—1893) formînd regatul Tonga care, în 1900, recunoaște protectoratul britanic. În 1970, Tonga își proclamă independența ca regat în cadrul Commonwealthului. Răspunsul acesta se adresează și cititorului **Dănuț Mada din Oradea.**

Musonul

Ilie Teodorescu, Orăștie. În fiecare vară, într-adevăr, una din temele actualității indiene o constituie musonul. Cu începere din iunie, presa publică, zilnic, hărți și informații despre înaintarea lentă a acestui vînt venit din sud-vest, purtător al ploilor de care depinde soarta recoltelor pentru cei 600 milioane de indieni. Dintre aceștia, aproximativ 80 la sută trăiesc în regiunile rurale. Un bun muson trebuie să sosească la timp, pentru a „fecunda" semințele ascunse în sol cu trei săptămîni mai devreme. În principiu, el nu trebuie să aducă nici prea multă apă, ca în 1975, nici prea puțină, ca în 1972. Anul trecut, simptomele lui au fost apreciate drept bune. Ce este acest fenomen meteorologic, deseori amintit în materialele consacrate sudului asiatic ? Numele lui provine de la cuvîntul arab „maousim" (anotimp), fiind introdus, se pare, de către marinarii sosiți din Peninsula Arabică. Benefic pentru agricultură (în condițiile arătate), el se asociază, însă, și unor implicații tragice. Mai ales căldura intensă ce îi precede sosirea provoacă, adesea, numeroase victime, în zona centrală a Indiei, ultima care beneficiază de ploi. Anul trecut, mai mult de 100 de persoane au murit din cauza insolației sau a sufocării în furtunile de nisip. Uneori, sosirea musonului este precedată și de puternice furtuni. Originea fenomenului continuă să-i preocupe pe specialiști. În 1973, împreună cu Uniunea Sovietică, India a procedat la o serie de cercetări în Oceanul Indian. S-au aflat, aici, mai mult timp, patru vapoare sovietice și două indiene. Denumită „Monex" („Monsoon Experiment"), operațiunea ar urma să continue în 1979. În acest scop, guvernul indian a alocat deja 250 milioane rupii (140 milioane franci), solicitînd și colaborarea altor țări riverane. După unii cercetători, musonul ar fi provocat de schimbarea de anotimp între emisfera de sud a globului (care iese din vară în mai) și emisfera de nord, a cărui vară sosește acum. În fiecare an, spun ei, a mia parte a întregii atmosfere terestre se deplasează din sud spre nord, transportînd cu ea nori cuprinzînd un volum fabulos de apă : 23 miliarde tone pe zi. Fără îndoială, noile cercetări vor aduce precizări suplimentare asupra acestui important fenomen.

Sorin Drănicescu, str. Libertății nr. 11 Craiova, cod 1100, vinde colecția revistei pe anii 1966—1977 ; **Ion Enache, str. Pușcași nr. 4 B, Ploiești, cod 2000, tel 24404,** vinde colecția revistei pe anii 1971—1978.

Luca Manciu, Cluj-Napoca. 1. Cheltuielile electorale sînt suportate în Statele Unite de candidați. Există proiecte de legi pentru limitarea cheltuielilor și pentru finanțarea publică a campaniilor — pe baza fondurilor obținute de la alegători — dar, deocamdată, nimic nu s-a decis.

2. Sperăm ca articolul despre Turcia publicat în „Lumea" nr. 5/1979 să fi răspuns și întrebărilor dv. privind deosebirea dintre suniți și șiiți.

POSTA REDACȚIEI

Viitorul guvern brazilian

Stan Gheorghe, Ploiești. Generalul Joao Baptista Figueiredo, noul președinte ales al Braziliei, care își va prelua funcția la 15 martie, a prezentat deja lista oficială a guvernului său. Ramiro Saraiva Guerreiro, ambasadorul Braziliei la Paris, va fi noul ministru de externe, în timp ce Mario Henrique Simonsen, actualul ministru de finanțe, va coordona politica economică în fruntea secretariatului de stat al planificării. Celelalte portofolii au fost încredințate astfel: Petronio Portella (justiție), Karlos Rischbieter (finanțe), Joao Camillo Pena (industrie și comerț), Antonio Delfim Neto (agricultură), Eduardo Portella (educație și cultură) etc. Noul președinte al țării a fost ales la 15 octombrie 1978, mandatul său avînd o durată de șase ani. Născut la Rio de Janeiro, la 15 ianuarie 1918, într-o familie de militari, Joao Baptista Figueiredo era, în martie 1969, la 51 de ani, cel mai tînăr general al armatei braziliene. Înainte de a candida la postul de președinte, a fost șef al Serviciului național de informații. Referindu-se la programul său de guvernare, generalul Joao Baptista Figueiredo a reafirmat intenția de a continua procesul de democratizare a Braziliei, început de președintele Ernesto Geisel. „Vom adînci reformele politice deja puse în aplicare, stimulînd, în același timp, libera întreprindere și încercînd să distribuim mai bine roadele muncii", a declarat președintele ales. A precizat, de asemenea, că una din priorități va fi combaterea inflației (peste 40 la sută în 1978), anunțînd în acest sens „o reducere substanțială a cheltuielilor publice". Generalul Figueiredo a lăsat să se prevadă o „privatizare" a anumitor organisme sau întreprinderi publice. În ceea ce privește politica externă, a declarat că Brazilia este o „națiune pașnică", ce s-a angajat „să respecte principiul neintervenției".

A doua inimă?

Ioan Fărimă, Cluj-Napoca. Descoperirea la care vă referiți aparține unui grup de cercetători ai Institutului de medicină radiologică de pe lîngă Academia de Științe Medicale a U.R.S.S. Recent, ziarul „Pravda" comunica această descoperire. Este vorba de existența, în organismul uman, a unei a doua „inimi", „inima limfatică", organ deosebit de activ, care se contractă constant și al cărui rol „nu este mai puțin important decît cel jucat de inima cea adevărată". „Pînă la această descoperire — scrie «Pravda» — canalul toracic, tub subțire, care servește de colector al limfei din organism, era considerat drept un organ pasiv". În realitate, după deviațiile acestui lung tub divizat în 20 de valvule și situat de-a lungul coloanei vertebrale, este posibilă determinarea caracterului și locul diverselor maladii.

Tren cu 500 km pe oră

Stelian Dumbravă, Iași. Cercetările specialiștilor japonezi pentru construirea unui tren capabil să circule cu o viteză de 500 km pe oră urmează să se încheie în 1985. În anul 1979, se vor termina lucrările de extindere a pistei de încercare de la Mimitsu, de lîngă orașul Hyuga, din insula Kyushu. Pe actuala pistă, care are o lungime de 4,7 km., s-a obținut, la 10 noiembrie, o viteză de 347 km pe oră. Pista va fi extinsă, pînă în septembrie a.c., cu 2,3 km., ajungînd la o lungime totală de 7 km. De asemenea, se va construi și un tunel de 350 metri. Trenul va fi acționat de un motor magnetic linear. El va rula, datorită cîmpului magnetic pe care îl va dezvolta motorul linear în relație cu șina metalică, la o înălțime de 10 cm deasupra acesteia, fiind împins prin inducție directă. Se speră ca, pînă la sfîrșitul anului în curs, să se atingă viteza de 500 km pe oră. Noul mijloc de transport feroviar ar urma să fie trenul secolului al XXI-lea al Japoniei. Proiectele actuale preconizează construirea vagoanelor în genul celor ale trenurilor superexpres shinkansen, etanșe, avînd înfățișarea similară cu fuselajul marilor avioane. La construirea vagoanelor vor fi folosite plăci de duraluminiu. Capacitatea de transport a unei garnituri de 14 vagoane ar urma să fie de 1400 pasageri. Stațiile de cale ferată vor fi la o distanță minimă de 100 km, din cauza vitezei mari a trenului. În faza inițială se preconizează ca trenul magnetic să asigure legătura între marile orașe japoneze Tokio și Osaka, aflate la o distanță de 515 km. Cu acest tren, japonezii vor putea parcurge distanța de 2917 km dintre Wakanai, orașul cel mai nordic, din insula Hokkaido, pînă la Kagoshima, orașul din regiunea sudică a insulei Kyushu, în numai 6 ore.

I. Vlad, Tîrgoviște. După asasinarea, în luna noiembrie 1978, a primarului orașului San Francisco, George Moscone, și a unuia din adjuncții săi, Harvey Milk (într-un prim moment, asasinatul a fost pus în legătură cu evenimentele petrecute în Guyana, cu membrii sectei „Templul poporului"), consiliul orașului a desemnat ca succesor al lui Moscone pe Dianne Feinstein, 45 ani. La 4 decembrie, Dianne Feinstein (în **imagine**) a prezentat jurămîntul în noua sa funcție. D. Feinstein este o personalitate cunoscută la San Francisco. În 1954, ca studentă, a fost aleasă vicepreședinte al comitetului studenților de la universitatea Stanford. Ulterior, de trei ori a fost numită președinte al lui San Francisco Board of Supervisors, a treia funcție politică din ierarhia marelui oraș. D. Feinstein a declarat că sarcina sa cea mai grabnică este de a restabili o viață normală în oraș, de a reduce și opri criminalitatea în unele cartiere. Noul primar este sprijinit de liderii sindicali și de politicienii liberali. După numirea ei în funcția de primar, există 11 primari-femei în orașele americane cu o populație de peste 100 000 locuitori.

Producția mondială de oțel

Panait Nicoară, Buhuși. Potrivit bilanțului — deocamdată, provizoriu — întocmit de specialiști, producția mondială de oțel brut s-a ridicat, în 1978, la 712,5 milioane tone metrice, adică cu 6 la sută mai mult decît în 1977. Potrivit Institutului internațional al fierului și oțelului, producția statelor occidentale a atins 466,4 milioane tone metrice, ceea ce reprezintă un spor de 5,6 la sută față de 1977, însă cu 5,7 la sută mai puțin decît în 1974. Statele Unite au produs 123,8 milioane tone metrice (9,4 la sută în plus față de 1977), în timp ce Japonia a înregistrat o producție aproape neschimbată comparativ cu anul precedent, dar inferioară cu 12,8 la sută raportat la 1974. Producția de oțel a marcat un cert progres în statele în curs de dezvoltare din America Latină, Africa și Asia, atingînd 46,4 milioane tone metrice (42,1 milioane în 1977, o creștere de 10,2 la sută). În acest grup, printre producătorii principali se află Brazilia — 12,1 milioane tone metrice, India — 9,4 milioane, Mexic — 6,8 milioane tone metrice.

Lya Sandbrand, str. Gheorghieni, nr. 57, Cluj-Napoca, cod 3400, vinde colecția revistei din 1975 pînă la zi; **Mario Rogojină, șos. Giurgiului, nr. 104—106, bl. A, sc. III, et. VII, ap. 102, București, sector 5, tel. 85 01 02,** vinde colecția revistei pe anii 1975—1978.

Ioan Florin Tuinea, Slatina. **1.** Nu există nici un fel de legătură de rudenie între președintele Jimmy Carter și purtătorul de cuvînt al Casei Albe, Holding Carter.

2. William Rogers nu mai desfășoară vreo activitate politică.

Ioan Mihali, Satu Mare. Judecătorul Warren — care a condus Comisia cu același nume în 1963—64 în investigația asupra evenimentelor de la Dallas și care a fost mai mult timp președintele Curții Supreme din S.U.A. — nu mai trăiește.

Valentin Dianu, Sandu Crețeanu, Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud. În cursul anului trecut am publicat un articol despre „forțele de autoapărare" din Japonia. Vom mai reveni.

LUMEA

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: .17 60 10 Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

C.P.C.S.

FEBRUARIE

Luna cărții la sate

Cea de a 19-a ediție a Lunii cărții la sate, tradițională manifestare cultural-educativă de masă, se desfășoară în acest an în cadrul ediției a doua a Festivalului național „Cîntarea României".

Diversele acțiuni organizate cu acest prilej vor fi dedicate aniversării a 35 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă și a celui de al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, omagiind totodată împlinirea a trei decenii de la plenara lărgită a C.C. al P.C.R. (3—5 martie 1949), care a adoptat programul de cooperativizare a agriculturii și a 120 de ani de la Unirea Principatelor Române.

Pe tot parcursul „Lunii cărții la sate" în fiecare județ, în localități rurale cu puternică viață economică și spirituală se vor organiza numeroase manifestări cultural-educative, întîlniri ale autorilor și editorilor cu cititorii, expoziții și standuri de cărți, programe cultural-artistice, concursuri literare, lansări și prezentări de cărți, ample acțiuni pentru formarea și completarea bibliotecilor personale etc.

Un rol activ în răspîndirea cărții la sate îl are cooperația de consum, care dispune de 2200 librării și raioane specializate, 6500 puncte de desfacere în cadrul magazinelor sătești, 5500 difuzori de carte în școli, 4700 puncte de desfacere a cărții în unitățile agricole socialiste, întreprinderi și instituții din mediul rural.

O gamă modernă de servire a cititorilor este și „Cartea prin poștă". Cooperația de consum deține 34 de astfel de secții județene precum și o unitate centrală în București, str. Serg. Nuțu Ion 8—12, sector 6, care expediază la domiciliu cărțile comandate în scris, plata făcîndu-se la primirea coletului, prin ramburs poștal.

Cooperația de consum, în strînsă colaborare cu factorii culturali locali și cu organizațiile de masă și obștești, cu bibliotecile comunale și școlare, a inițiat pe tot parcursul anului 1978, la nivelul fiecărui județ, „Săptămîni și decade ale cărții", concursuri de genul „Cel mai bun difuzor de carte", „Fiecare casă cu bibliotecă proprie", „Cine citește folosește" etc. care s-au soldat cu realizări importante în difuzarea cărții la sate.

Acțiuni similare vor avea loc și în actuala ediție a „Lunii cărții la sate".

Tuturor prietenilor cărții le facem invitația de a participa la interesantele manifestări din cadrul „Lunii cărții la sate" — această nobilă sărbătoare tradițională, care contribuie la îmbogățirea spirituală a locuitorilor satelor.

TELEVIZOARE CU CIRCUITE INTEGRATE

Vă pasionează sportul ?

Vreți să urmăriți întrecerile de hochei (juniori și seniori) programate în cadrul campionatului european și mondial ?

Pentru a viziona în bune condiții pasionantele meciuri în care vor fi angajate și echipele reprezentative ale țării noastre, magazinele comerțului de stat vă recomandă televizoarele cu circuite integrate ! Stabilizatorul inclus în construcția televizorului asigură calitatea deosebită a imaginii și sunetului. Televizoarele cu circuite integrate au o fiabilitate mărită și un consum de energie electrică redus cu 33%. Termenul de garanție pentru buna lor funcționare este de 1½ luni.

Magazinele și raioanele de specialitate ale comerțului de stat vă oferă spre alegere următoarele tipuri de televizoare cu circuite integrate :

Denumirea televizorului	Diagonala ecranului (cm.)	Preț	Aconto 15% (lei)	Valoarea ratei lunare (24 rate)
OLT	44	2 920	438	103
SNAGOV	47	2 920	438	103
SIRIUS	50	3 050	457	108
SIRIUS	56	3 100	465	110
DIAMANT	61	3 600	540	128
LUX	65	4 000	600	142

Noul dumneavoastră televizor va fi, desigur, un televizor cu circuite integrate pentru că este realizat în baza celor mai noi scheme tehnice utilizate pe plan mondial.

RECOM (1016 B)

Lei 2

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 7 — 8 februarie 1979

România socialistă — economie în plină dezvoltare, participare activă la schimburile internaționale

Securitatea europeană — proces continuu, eforturi multilaterale, răspunderi conjugate

Reportaj pe glob: **TUNISIA**

DIN ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

- **Criza italiană**
- **Tensiunea socială din Marea Britanie**
- **După simulacrul de referendum de la Salisbury**

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român

Am încheiat planul pe 1978 cu rezultate, în general, bune. S-au obținut, pe ansamblu, succese remarcabile, țara noastră parcurgînd încă o etapă importantă în înfăptuirea planului cincinal, a Programului elaborat de Congresul al XI-lea al partidului.

NICOLAE CEAUȘESCU

Dezvoltare economică susținută, participare sporită la schimburile mondiale

Recenta Plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român a luat în dezbatere o serie de probleme de o deosebită importanță pentru dezvoltarea economico-socială a patriei, pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor : de la analiza aprofundată, în spirit critic mobilizator, a realizării planului pe anul 1978 pînă la adoptarea de măsuri privind îmbunătățirea conducerii și planificării unitare a agriculturii în vederea creșterii producției agricole.

Așa cum se subliniază în documentele Plenarei, în 1978, poporul nostru, sub conducerea Partidului Comunist Român, a obținut noi și remarcabile succese în toate domeniile construcției socialiste, în înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al XI-lea și Conferința Națională ale partidului, asigurînd progresul neîntrerupt al patriei, înaintarea neabătută a României pe calea prosperității și civilizației socialiste. Bilanțul rodnic al anului 1978 evidențiază justețea politicii partidului și statului nostru, care aplică în mod creator legitățile generale la condițiile concrete ale României, realismul prevederilor actualului cincinal, forța, capacitatea și voința națiunii noastre de a realiza programul partidului.

Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului național unic de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1978 — dat publicității în urma dezbaterilor Plenarei — conturează, în limbajul concret al cifrelor, o grăitoare imagine a importantelor succese dobîndite, printr-o muncă plină de energie și abnegație, de poporul nostru, anul trecut — al treilea an din actualul cincinal, al revoluției tehnico-științifice — în realizarea măreților sarcini trasate de partid, în vederea înfăptuirii obiectivului strategic stabilit : edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

Trăsătura dominantă a acestor realizări — accentuarea mutațiilor **calitative**, de modernizare economică structurală și de ridicare a eficienței întregii activități — se integrează organic și corespunde pe deplin conținutului fundamental pe care, în conformitate cu politica științifică a partidului, cu orientările și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, trebuie să-l aibă procesul dezvoltării multilaterale a țării în etapa actuală : **transformarea acumulărilor cantitative într-o nouă calitate.** Așa cum se arată în Comunicat, dezvoltarea economiei naționale în anul care a trecut s-a caracterizat prin creșterea, în ritmuri înalte, a producției materiale și venitului național, accelerarea procesului de modernizare a structurii producției, îmbunătățirea repartizării teritoriale a forțelor de producție, utilizarea mai deplină a resurselor materiale și de muncă, ridicarea eficienței activității economice, lărgirea schimburilor comerciale și a colaborării economice și tehnico-științifice cu alte state.

În primii trei ani ai cincinalului s-a obținut peste plan o producție industrială de circa 60 miliarde lei, realizîndu-se astfel o parte însemnată din sarcina de 100 miliarde lei producție suplimentară, stabilită de Conferința Națională. Această depășire — față de prevederile inițiale ale planului — ar fi fost și mai importantă dacă o serie de sectoare, îndeosebi agricultura și industria chimică, și-ar fi realizat în întregime sarcinile de producție, ceea ce ar fi permis, de altfel, îndeplinirea planului la nivelul prevederilor suplimentare. De o mare însemnătate — pe linia dezvoltării armonioase și echilibrate a economiei noastre naționale — este faptul că, în primii trei ani ai cincinalului, șase județe au realizat deja obiectivul stabilit de Congresul al XI-lea privind obținerea unei producții industriale de peste 10 miliarde lei. Totodată, întărirea potențialului productiv al economiei, controlul permanent și riguros asupra evoluției prețurilor au asigurat stabilitatea finanțelor țării, o circulație bănească sănătoasă, contribuind la întărirea monedei naționale.

Măsurile adoptate pentru perfecționarea mecanismului economico-financiar, întărirea autoconducerii muncitorești și autogestiunii întreprinderilor au contribuit la adîncirea democrației noastre socialiste, la dezvoltarea cadrului organizatoric de participare tot mai activă a oamenilor muncii la conducerea vieții economico-sociale, la întărirea spiritului de răspundere al tuturor colectivelor în buna gospodărire a avutului socialist. Înfăptuirea Programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, trecerea la o nouă calitate în dezvoltarea economico-socială a țării ridică, de altfel, noi cerințe în fața agriculturii, chemată să realizeze producții superioare, corespunzător nivelului tot mai înalt al bazei tehnico-materiale de care dispune, să-și sporească simțitor contribuția la creșterea avuției naționale. În concordanță cu aceste necesități, la Plenară au fost adoptate măsuri privind îmbunătățirea conducerii și planificării unitare a agriculturii, crearea consiliilor unice agro-industriale de stat și cooperatiste. Prin aceasta se asigură cadrul organizatoric necesar concentrării și specializării producției agricole, organizării de acțiuni comune în scopul folosirii eficiente și depline a pămîntului, a mijloacelor tehnico-materiale, financiare, a forței de muncă.

Pe baza creșterii venitului național și a avuției naționale, în anul 1978 au fost aplicate și chiar devansate măsurile cuprinse în programul de creștere suplimentară a nivelului de trai în actualul cincinal — inițiat de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ca urmare, veniturile oamenilor muncii au sporit peste prevederile inițiale, s-au îmbunătățit condițiile de muncă și de viață, s-a trecut la reducerea săptămînii de lucru într-o serie de sectoare importante ale economiei naționale. În trei ani s-a obținut o creștere a retribuției reale cu peste 21 la sută, realizîndu-se, de fapt, prevederile inițiale ale planului cincinal. Rod nemijlocit al activității desfășurate, al succeselor obținute în dezvoltarea economiei naționale, această creștere a nivelului de trai al întregului popor reflectă, în mod pregnant, justețea politicii partidului nostru, faptul că tot ceea ce se realizează este îndreptat spre a asigura ridicarea bunăstării poporului, dezvoltarea generală a societății noastre.

„Toate aceste succese — sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în ampla cuvîntare rostită la Plenară — **demonstrează cu putere justețea politicii partidului nostru, faptul că hotărîrile Congresului al XI-lea corespund posibilităților și necesităților dezvoltării forțelor de producție, bazei tehnico-materiale a socialismului, făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Ele sînt rezultatul muncii eroice a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care înfăptuiesc neabătut politica partidului nostru, în toate domeniile".** Concordanța organică dintre politica partidului și interesele, năzuințele și acțiunile poporului român reprezintă temelia unității poporului în jurul partidului, a unității întregii noastre națiuni socialiste.

Parte integrantă a marilor realizări ale poporului nostru în toate domeniile de activitate, amplificarea și îmbunătățirea participării țării la diviziunea internațională a muncii constituie un rezultat direct și, în același timp, un factor activ al progresului complex și în ritm înalt al producției materiale, al modernizării continue a economiei noastre naționale. Aceasta evidențiază pregnant legătura organică, unitatea dialectică dintre laturile internă și externă ale politicii partidului — dezvoltarea dinamică și diversificată a economiei reprezentînd o coordonată esențială a politicii partidului pe plan intern, iar angrenarea tot mai intensă a țării în schimburile economice internaționale, una din direcțiile de bază ale politicii partidului și statului nostru pe plan extern.

Ritmul ridicat al schimburilor economice externe în 1978 — 10,1 la sută (față de anul anterior) — își are resorturile fundamentale în continuarea dezvoltării accelerate și diversificate a venitului național (7,6 la sută) și producției industriale (9,0 la sută). În același timp, îmbunătățirea structurii exporturilor — prin creșterea volumului mărfurilor cu înalt grad de prelucrare (mașini-unelte, utilaje tehnologice și mijloace de transport, mărfuri industriale de larg consum etc), care au ajuns să dețină 55 la sută din totalul exporturilor — este nemijlocit legată de modernizarea economiei, de industrializarea continuă a țării, de progresul mai rapid al ramurilor industriale „de vîrf" — ca expresie a afirmării largi a revoluției tehnico-științifice —, de extinderea aplicării în producție a cuceririlor științei și tehnicii, de creșterea aportului cercetării științifice proprii. Este, de asemenea, de remarcat faptul că sporirea volumului comerțului exterior și cooperării economice s-a realizat printr-o diversificare mai largă a piețelor, România întreținînd astăzi relații economice cu 141 de țări ale lumii, de peste patru ori mai multe decît în primii ani postbelici. O expresie elocventă a lărgirii participării țării la circuitul economic mondial o constituie faptul că, în 1978, cuantumul atins de schimburile noastre economice externe (76,8 miliarde lei valută) a reprezentat un

nivel de 28 ori mai mare decît cel din 1950, de 9,3 ori mai ridicat decît cel din 1960, de aproape 3,3 ori superior celui din 1970, și de aproximativ 1,5 ori mai mare decît cel din 1975.

Înscriindu-și participarea la circuitul economic mondial în coordonate calitativ structurale noi — corespunzătoare mutațiilor moderne din cadrul colaborării economice internaționale — România a acționat, în continuare, în 1978, pentru promovarea, în raporturile sale economice externe, a formelor noi, superioare de cooperare în producție, știință și tehnică, spre care tinde să se deplaseze, în perioada actuală, desfășurarea relațiilor economice internaționale. În anul care a trecut, s-au încheiat 23 acorduri sau înțelegeri de cooperare și colaborare tehnico-economică, din care 6 cu țări socialiste și 16 cu țări în curs de dezvoltare. România a participat la 130 de expoziții și tîrguri internaționale.

Situînd, în conformitate cu orientările generale ale politicii sale externe, pe prim plan dezvoltarea amplă a colaborării cu toate țările socialiste, România a continuat să acționeze cu fermitate pentru lărgirea și aprofundarea schimburilor și cooperării economice cu aceste țări. Pe linia evoluției permanent ascendente, relațiile economice cu țările socialiste au cunoscut în 1978 o nouă amplificare, caracterizată prin diversificarea gamei mărfurilor livrate reciproc. O contribuție activă aduce țara noastră la colaborarea în cadrul C.A.E.R. țărilor socialiste revenindu-le ponderea principală în cadrul comerțului nostru exterior.

Urmînd cursul dinamic, din ultimii ani, relațiile economice ale României cu țările în curs de dezvoltare s-au lărgit pe mai departe, realizîndu-se în comun, în forme reciproc avantajoase, o serie de obiective industriale și agricole. Țara noastră concepe și înfăptuiește colaborarea economică cu țările în curs de dezvoltare ca o modalitate activă de sprijinire a eforturilor țărilor respective în direcția valorificării potențialului lor economic, a resurselor lor naturale, ca un mijloc concret de înfăptuire a obiectivelor comune de eliminare a decalajelor care le despart de statele economic avansate.

S-au dezvoltat, de asemenea, relațiile economice ale țării noastre cu celelalte state ale lumii, cu țările occidentale industrializate, extinzîndu-se acțiunile de cooperare în producție și în alte domenii. Largi posibilități există pentru amplificarea pe mai departe a schimburilor și cooperării cu aceste țări, pe o bază trainică și echilibrată.

Concomitent cu acțiunile întreprinse pe linia extinderii schimburilor economice și cooperării cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, România socialistă a desfășurat anul trecut o amplă activitate internațională în direcția transpunerii în viață a obiectivului major al contemporaneității — instaurarea unei noi ordini economice internaționale — putîndu-se afirma, cu deplină certitudine, că 1978 a marcat o importantă intensificare a eforturilor țării noastre pe această linie.

Activitatea internațională a României socialiste, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, închinată înfăptuirii cerințelor majore ale epocii noastre — activitate care se bucură de o largă apreciere și prețuire în lume — întregește și conturează pregnant modul în care Partidul Comunist Român concepe și realizează participarea țării noastre la viața internațională, nu numai ca angrenare tot mai intensă în circuitul economic mondial, ci și ca acțiune efectivă în direcția contribuției concrete, cu ideea și fapta, la soluționarea complexelor probleme ale omenirii contemporane, la edificarea unei noi ordini economice mondiale.

Ilie Șerbănescu

Extinderea și adîncirea relațiilor de colaborare româno-sovietice

Ampla cronică a raporturilor prietenești româno-sovietice a consemnat, săptămîna trecută, un nou moment de semnificație. La invitația guvernului sovietic, tovarășul Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, a efectuat o vizită oficială în U.R.S.S. În cursul acesteia, oaspetele român a fost primit de A. N. Kosîghin, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

În cadrul examinării relațiilor bilaterale, convorbirile purtate de tovarășul Ștefan Andrei cu tovarășul A. A. Gromîko, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., au confirmat hotărîrea ambelor părți de a extinde și adînci relațiile româno-sovietice în domeniile politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii în conformitate cu Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală. A fost, în acest sens, subliniată marea însemnătate a înțelegerilor la care s-a ajuns la întîlnirile dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și L. I. Brejnev, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., precum și a Declarației comune româno-sovietice, semnată în timpul vizitei tovarășului L. I. Brejnev în România în noiembrie 1976.

Pe agenda discuțiilor celor doi miniștri de externe s-a aflat, de asemenea, examinarea problemelor internaționale actuale de interes comun. Cu acest prilej, a fost subliniată importanța deosebită a Declarației de la Moscova a statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care conține un program amplu de măsuri concrete privind adîncirea procesului destinderii internaționale, încetarea cursei înarmărilor și dezarmarea, întărirea păcii, securității și dezvoltarea colaborării, în Europa și în întreaga lume. A fost reafirmată, în acest sens, hotărîrea României și Uniunii Sovietice de a acționa împreună cu celelalte state participante la Tratatul de la Varșovia, precum și cu toate țările iubitoare de pace, cu forțele democratice și progresiste pentru transpunerea în viață a obiectivelor formulate în declarație.

O atenție deosebită a fost acordată, în cadrul convorbirilor, problemelor dezarmării. Remarcîndu-se, legat de aceasta, că hotărîrile sesiunilor NATO de la Washington și Bruxelles privind sporirea potențialului militar, îndreptate spre crearea superiorității asupra țărilor socialiste și a altor țări, constituie un obstacol serios în calea încetării cursei înarmărilor și a dezarmării, a fost condamnată politica de intensificare a cursei înarmărilor, promovată de cercurile agresive imperialiste, părțile pronunțîndu-se pentru realizarea cît mai rapidă a unei cotituri hotărîtoare în negocierile privind încetarea cursei înarmărilor și dezarmarea. Ele consideră importantă și necesară efectuarea de consultări împreună cu celelalte țări participante la Tratatul de la Varșovia în problemele consolidării destinderii, încetării cursei înarmărilor și trecerii la măsuri reale de dezarmare, pentru întărirea păcii și securității popoarelor. Totodată, părțile și-au declarat năzuința de a face tot ceea ce depinde de ele pentru succesul lucrărilor Comitetului de dezarmare, astfel încît acestea să contribuie la rezolvarea cît mai grabnică a problemelor principale ale dezarmării, îndeosebi ale dezarmării nucleare. A fost, de asemenea, subliniată importanța încheierii cît mai curînd a negocierilor în curs între U.R.S.S. și S.U.A., privind limitarea armelor strategice ofensive, ceea ce corespunde intereselor întăririi destinderii, menținerii păcii și securității generale.

În cursul examinării problemelor europene, părțile s-au pronunțat pentru îndeplinirea neabătută de către toți și în întregime a înțelegerilor de la Helsinki, pentru respectarea strictă a tuturor principiilor și prevederilor Actului final. Ele acționează pentru ca reuniunea, care va avea loc la Madrid, a reprezentanților statelor participante la Conferința general-europeană să fie constructivă, să contribuie la consolidarea păcii și securității în Europa, la întărirea încrederii între state, la dezvoltarea colaborării între popoarele europene în domeniile economic, comercial, tehnico-științific și în alte domenii, la obținerea de progrese în domeniul dezangajării militare și al dezarmării. Părțile se pronunță pentru încheierea cît mai curînd a unui acord la negocierile de la Viena privind reducerea forțelor armate și armamentelor în Europa centrală, pe baza principiului nediminuării securității părților, ceea ce ar avea o semnificație deosebită pentru îmbunătățirea situației în Europa, întărirea încrederii între state, consolidarea cursului destinderii și dezvoltarea colaborării pe continent. În acest sens a fost exprimată speranța că propunerile țărilor socialiste din 8 iunie 1978 vor fi examinate într-un spirit constructiv.

În cursul convorbirilor, a fost exprimată solidaritatea cu popoarele care luptă împotriva imperialismului, neocolonialismului, discriminării rasiale și apartheidului, pentru libertate și independență, pentru respectarea strictă a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî soarta fără nici un amestec din afară. Cei doi miniștri de externe au relevat, totodată, sprijinul pe care România și U.R.S.S. îl acordă eforturilor statelor în curs de dezvoltare îndreptate spre lichidarea subdezvoltării, asigurarea dreptului de a dispune în mod suveran de bogățiile lor naționale și accelerarea dezvoltării economice, spre reorganizarea relațiilor economice internaționale pe baze echitabile și de egalitate în drepturi, spre instaurarea unei noi ordini economice internaționale.

Au fost examinate, de asemenea, și alte probleme internaționale.

Convorbirile care au avut loc în timpul vizitei și care s-au desfășurat într-o atmosferă prietenească, de lucru, au fost utile, servesc dezvoltării în continuare a relațiilor dintre Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică.

Consultări la diferite niveluri, în probleme de interes reciproc, vor fi efectuate și în viitor, miniștrii de externe pronunțîndu-se, în cursul dialogului lor oficial, în acest sens. Tovarășul A. A. Gromîko a acceptat cu satisfacție invitația Guvernului Republicii Socialiste România, transmisă de tovarășul Ștefan Andrei, de a face o vizită oficială în țara noastră.

Premise pentru Madrid '80

Securitatea europeană — proces continuu, eforturi multilaterale, răspunderi conjugate

Valentin Lipatti

De mai bine de un deceniu, edificarea securității și dezvoltarea neîngrădită a cooperării în Europa constituie unul din obiectivele majore ale politicii internaționale a Partidului Comunist Român. În ampla și neobosita activitate de politică externă desfășurată de secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, problemele securității europene au ocupat și ocupă un loc de seamă, atît sub aspectul lor conceptual, cît și pe planul acțiunii practice.

Noul concept de securitate europeană avea să fie definit, cu ani în urmă, de tovarășul **Nicolae Ceaușescu** printr-o formulă de o magistrală claritate : **„Securitatea europeană reclamă, după convingerea noastră, un sistem de angajamente ferme din partea tuturor statelor, precum și de măsuri concrete de natură să ducă la excluderea forței și amenințării cu folosirea forței în relațiile interstatale, să ofere tuturor țărilor garanții depline că se află la adăpost de orice act de agresiune"**. Edificarea securității presupune, totodată, ca fiecare țară să se poată dezvolta în mod liber, în conformitate cu propriile interese, fără nici un amestec din afară, și să poată coopera nestingherit pe baza respectării principiilor fundamentale ale dreptului internațional.

Stabilind țelul final al edificării unui sistem trainic de securitate europeană, conducerea noastră de partid a elaborat, totodată, căile și metodele de înfăptuire a unui asemenea obiectiv în cadrul pregătirii și desfășurării, între 1972—1975, a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa (CSCE). Astfel, România a fost țara care, încă din prima zi a consultărilor multilaterale care au dus la convocarea Conferinței general-europene, a militat în mod neabătut pentru elaborarea unor norme noi de negociere, menite să asigure participarea, în condiții de deplină egalitate, a tuturor țărilor prezente la lucrări. Țara noastră a acționat astfel ca regulile de procedură ale Conferinței să stabilească cu claritate participarea tuturor în toate organele de negociere ; participarea statelor ca state suverane, independente și egale în drepturi ; situarea CSCE în afara alianțelor militare și a spiritului de bloc ; adoptarea tuturor hotărîrilor prin consens ; prezidarea, în mod democratic, a ședințelor pe baza principiului rotației. Acțiunea desfășurată cu perseverență pentru consacrarea și respectarea acestor norme de-a lungul întregii negocieri a permis ca forumul general-european să poată lucra în condiții cu adevărat democratice și să fie astfel asigurate condiții optime pentru soluționarea problemelor complexe ale agendei Conferinței. Dincolo de însemnătatea chestiunilor ample și complexe pe care le-a examinat, Conferința pentru securitate și cooperare a constituit, pentru prima dată în istoria Europei, un model nou de negociere, răspunzînd imperativului promovat de partidul și statul nostru, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de așezare pe baze noi a relațiilor între state în Europa și în lume.

Conferința general-europeană a reprezentat ca atare un moment de însemnătate istorică în viața continentului, constituind o etapă decisivă a procesului edificării securității și dezvoltării cooperării în Europa. Ea nu a fost niciodată, în concepția clarvăzătoare a președintelui Nicolae Ceaușescu, un scop în sine, ci un moment calitativ nou care a deschis un proces de perspectivă. **„Noi considerăm** — arăta recent tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în interviul acordat ziarului spaniol «Pueblo» — **că această conferință și activitatea ulterioară care s-a desfășurat au exercitat o puternică influență asupra vieții internaționale în direcția extinderii colaborării și păcii"**.

Înscriind în Actul său final principiile care trebuie să guverneze relațiile mutuale între țările participante, precum și un amplu program de măsuri și direcții de acțiune în domeniile politic, militar, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii, Conferința de la Helsinki a postulat, în mod necesar, continuarea eforturilor multilaterale, în vederea consolidării cursului destinderii, care este încă fragil, a adîncirii procesului edificării securității europene. România a promovat ca atare în mod activ, în cadrul CSCE, necesitatea continuării, în forme organizate, a procesului început, în vederea aplicării prevederilor Actului final, conceput ca un tot unitar, și elaborării de noi măsuri care să dezvolte și să adîncească, pe multiple planuri, securitatea statelor participante și conlucrarea dintre ele.

Nu este însă mai puțin adevărat că, în perioada care a trecut de la semnarea Actului final de la Helsinki (1 august 1975), așteptările statelor și popoarelor participante la Conferință nu s-au realizat pe deplin. La această situație de fapt au contribuit, într-o măsură însemnată, și problemele complexe care au apărut în ultimii ani în viața internațională ; trebuie însă arătat, totodată, că nu s-a acționat cu suficientă perseverență de către toate statele semnatare ale Actului final pentru traducerea lui în viață.

Reuniunea de la Belgrad a reprezentanților statelor participante la CSCE (octombrie 1977—martie 1978) s-a încheiat, după cum se știe, cu rezultate nesatisfăcătoare, care au fost sub așteptările poporului nostru, ca și ale celorlalte popoare. Manifestarea cu putere a unor tendințe care sînt în contradicție cu spiritul de la Helsinki, încercarea de a se pune accentul pe unele probleme așa-zis umanitare au abătut în fapt dezbaterile Reuniunii de la Belgrad de la preocupările sale principale, au generat confruntări și polemici sterile, au golit de conținut rezultatele acestei reuniuni, care trebuia să constituie o etapă cu adevărat semnificativă a procesului multilateral început de Conferință, un prilej de impulsionare a înfăptuirii prevederilor Actului final.

■

Cu toate acestea, Reuniunea de la Belgrad a putut conveni ținerea la Madrid, în a doua jumătate a anului 1980, a unei noi reuniuni a reprezentanților statelor participante la Conferința general-europeană, precum și convocarea, pînă atunci a trei reuniuni de experți pe teme de cooperare de interes comun.

Astfel, prima dintre aceste reuniuni de experți s-a ținut la Bonn (iunie—iulie 1978), încheindu-se cu rezultate pozitive. Avînd drept mandat să pregătească, în conformitate cu prevederile Actului final și ale documentului final al Reuniunii de la Belgrad, convocarea unui **„Forum științific european"**, reuniunea de la Bonn a hotărît organizarea acestuia la Hamburg în februarie 1980. „Forumul" va reuni personalități eminente ale vieții științifice din statele participante, în vederea amplificării și ameliorării colaborării și schimburilor în domeniul științei. Pe agenda „Forumului" au fost înscrise următoarele domenii și teme : științe exacte și naturale (cercetarea științifică, îndeosebi cea fundamentală în domeniile surselor energetice de înlocuire și ale producției alimentare) ; medicină (tendințe actuale ale cercetării medicale, în special cercetarea fundamentală privind cu precădere bolile

cardio-vasculare, tumorale și virale, avînd în vedere influența modificărilor mediului înconjurător asupra sănătății umane) ; științe umane și sociale (studiile comparate ale fenomenelor sociale, socio-economice și culturale, îndeosebi problemele mediului uman ambiant și ale dezvoltării urbane). „Forumul științific european" va putea elabora recomandări, care vor fi comunicate statelor participante la CSCE și, după caz, examinate la Reuniunea de la Madrid. „Forumul" își va desfășura lucrările pe baza regulilor și normelor democratice de procedură ale Conferinței general-europene.

A doua reuniune de experți, hotărîtă tot la Belgrad, a avut loc la Montreux (Elveția), în perioada octombrie—decembrie 1978, fiind consacrată, așa cum o specificau Actul final de la Helsinki și documentul final al Reuniunii de la Belgrad, **examinării și elaborării unei metode general acceptabile de reglementare pașnică a diferendelor.** Experți din cele 35 de state semnatare ale Actului final au explorat, vreme de aproape șase săptămîni, aspectele fundamentale ale elaborării unei asemenea metode de reglementare pașnică a diferendelor, convenind că o atare metodă ar trebui : să fie compatibilă cu principiile și obiectivele Cartei O.N.U. și ale Actului final de la Helsinki, în special cu principiul reglementării pașnice a diferendelor, precum și cu egalitatea suverană a statelor și a libertății de alegere a mijloacelor de reglementare pașnică a diferendelor ; să țină seamă de experiența și practica în materie de tratate și de relații diplomatice, ca și de punctele de vedere ale tuturor statelor participante în acest domeniu ; să fie acceptabilă tuturor statelor participante, independent de sistemul lor politic, economic sau social, ca și de mărime, situație geografică sau nivel de dezvoltare economică ; să aibă în vedere caracterul auxiliar al unei astfel de metode prin raport cu metodele în vigoare și instituțiile existente pentru reglementarea pașnică a diferendelor ; caracterul său complementar prin raport cu metodele existente, astfel încît să contribuie, cu bună credință și în spirit de cooperare, la o soluționare rapidă și echitabilă a diferendelor, pe baza dreptului internațional ; natura flexibilă și capacitatea de dezvoltare progresivă a unei atari metode. Participanții la reuniune au recomandat, de asemenea, ca metoda ce va fi elaborată să contribuie la pace, securitate și justiție în Europa, ca și la dezvoltarea în continuare a destinderii și a cooperării între statele participante. Ei au recomandat totodată ca statele participante să examineze posibilitatea de a încuraja și lărgi practica existentă de a include în tratatele pertinente dintre ele prevederi cu privire la reglementarea pașnică a diferendelor. În sfîrșit, participanții la reuniune au recomandat ca la Reuniunea de la Madrid să se examineze posibilitatea convocării unei noi reuniuni de experți privind elaborarea metodei de reglementare pașnică a diferendelor, pe baza Actului final și a diferitelor propuneri și idei examinate la Montreux. În acest scop, s-a preconizat, de asemenea, ca guvernele statelor participante să mențină un contact strîns pentru a dobîndi o mai bună cunoaștere reciprocă a punctelor lor de vedere în această privință. Prin rezultatele ei, reuniunea de la Montreux a „desțelenit" o problematică complexă, care necesită și în viitor eforturi susținute și permanente pentru a se putea ajunge, în cadrul „Urmărilor CSCE", la finalizarea unei metode de reglementare pașnică a diferendelor, răspunzînd astfel unui deziderat major al popoarelor, acela de excludere a forței și a amenințării cu forța din relațiile internaționale și soluționarea litigiilor, de consolidare a securității, conlucrării și destinderii în Europa și în lume.

Cea de-a treia reuniune de experți, hotărîtă la Reuniunea de la Belgrad, se va deschide în curînd, la 13 februarie, în capitala Maltei, La Valetta. Ea va avea drept obiectiv să examineze și să convină proiecte concrete de **colaborare economică, științifică și culturală în zona Mediteranei.** La această reuniune sînt invitate să ia parte delegații din cele 35 de state semnatare ale Actului final de la Helsinki. La lucrări își vor aduce contribuția, sub o formă care va fi convenită la reuniune, și reprezentanții statelor sud-mediteraneene care nu sînt semnatare ale Actului final.

În afara acestor reuniuni convenite în cadrul „Urmărilor CSCE", se cuvine să menționăm că, așa cum de altfel Actul final de la Helsinki o prevede, organisme și organizații cum sînt Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa (C.E.E./O.N.U.) și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) sînt chemate să-și aducă contribuția, în domeniile lor de competență, la aplicarea prevederilor Actului final.

Astfel, cea de-a XXXIV-a sesiune a C.E.E./O.N.U. (Geneva, 27 martie—7 aprilie 1979) este chemată să examineze și să adopte hotărîri corespunzătoare privind cooperarea economică între toate statele membre, îndeosebi în domeniile schimburilor comerciale, cooperării industriale, științei și tehnologiei, transporturilor, mediului înconjurător, colaborării în zona Mediteranei etc. La sesiune vor fi examinate și posibilitățile de organizare a unor conferințe general-europene în domenii de importanță majoră, cum sînt : mediul înconjurător, transporturile, energia. În ansamblul activităților sale, Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa va trebui de asemenea să țină seama, în conformitate cu prevederile Actului final de la Helsinki, de interesele și nevoile țărilor în curs de dezvoltare din Europa.

La rîndul său, UNESCO, în cadrul programului de activitate stabilit de cea de-a XX-a sesiune a Conferinței generale (octombrie—noiembrie 1978) și pe baza rezoluției-cadru adoptată la propunerea României și a altor opt țări europene, va acționa în perioada 1979—1980 pentru dezvoltarea și diversificarea colaborării general-europene în domeniile educației, științei și culturii. În această privință, sînt prevăzute reuniuni la nivel guvernamental și neguvernamental, activități ale Centrului european al UNESCO privind învățămîntul superior (cu sediul la București), activități de colaborare întreprinse atît de Comisiile naționale pentru UNESCO, cît și de organizații internaționale neguvernamentale cu profil european. În sfîrșit, proiecte care decurg nemijlocit din Actul final de la Helsinki, precum constituirea unei bănci europene de date culturale sau pregătirea unei convenții de echivalarea diplomelor și gradelor universitare, sînt în curs de realizare.

■

Toate aceste activități multilaterale constituie un program de lucru semnificativ pentru perioada de timp care precede deschiderea Reuniunii de la Madrid din 1980.

Ținînd însă seama de complexitatea problemelor apărute în viața internațională, de dificultățile și obstacolele care există încă în calea consolidării cursului destinderii, a edificării securității și dezvoltării cooperării pe continent, pentru pregătirea temeinică a Reuniunii de la Madrid, toate guvernele trebuie să acționeze cu mai multă fermitate în vederea traducerii în viață a angajamentelor asumate la Helsinki, a aplicării prevederilor Actului final, conceput ca un tot unitar.

În acest sens, — așa cum arăta recent tovarășul Nicolae Ceaușescu — este necesar să se acorde mai multă atenție problemelor colaborării economice, tehnico-științifice, culturale, extinderii contactelor dintre statele și popoarele europene. În mod deosebit, trebuie să se acționeze pentru trecerea la măsuri concrete de dezangajare militară și dezarmare în Europa, ca de altfel în întreaga lume, fără de care nu se pot concepe o securitate reală și o amplă cooperare pe continent și în întreaga lume. În centrul Reuniunii de la Madrid trebuie să stea, ca atare, aspectele militare ale securității, discutarea și convenirea unui program de acțiuni menit să deschidă în mod efectiv calea dezangajării militare și dezarmării pe continent.

Dar pentru adîncirea procesului de edificare a securității și de dezvoltare a colaborării, pe multiple planuri, în Europa ca și în diferitele sale zone, este necesar ca toate forțele politice realiste, masele largi populare, opinia publică progresistă să aibă un rol mai activ în traducerea în viață a acestor obiective și să nu se aștepte ca problemele să fie soluționate numai de guverne și de state. Aceasta presupune ca, pînă la Reuniunea de la Madrid, activitatea politică și acțiunile maselor largi populare, ale popoarelor europene să se intensifice în vederea afirmării tot mai puternice a politicii de destindere, de colaborare și de pace. În acest sens, „Apelul" adresat la 1 decembrie 1978 de Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România parlamentelor și guvernelor celorlalte țări ale lumii dă o înaltă expresie voinței de pace și de colaborare a poporului român, subliniind, totodată, în ansamblul marilor probleme ale vieții contemporane, însemnătatea edificării securității și dezvoltării cooperării în Europa, ca parte integrantă a securității și cooperării mondiale.

Reuniunea de la Madrid va trebui temeinic pregătită, astfel încît să nu se mai poată repeta fenomenele negative de la Belgrad ; ea trebuie să fie nu numai o fereastră deschisă spre viitor, ci să constituie, prin rezultatele constructive ce vor fi obținute, o etapă calitativă, de substanță, în adîncirea procesului multilateral început de Conferința general-europeană. Vechile stări de lucruri par, de cele mai multe ori, eterne și de neclintit, iar noul, timid și fragil ; pînă la urmă însă, noul învinge. Trebuie să valorificăm întreaga contribuție pe care Conferința și Actul ei final au adus-o la înfăptuirea unui sistem trainic de securitate și cooperare în Europa.